

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUNSÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 írt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Magyarország — Magyarországe.

Budapest, augusztus 9.

(s.) Ez már így van. Ahol polgármesteri aranylánc ékesíti azt az embert, akinek közel való a — kezére, mivelhogy veszedelmes örült, attól a várostól mit várhatnánk egyebet, mint bolondságot és szemtelenséget? *Luegerrel* és az ő népével nem foglalkozunk tovább. Foglalkozzék velük *Kraft-Ebing*. Hanem foglalkozunk egy kicsit magunkkal, a mi együgyű türelmünkkel, száználmas gyöngeségünkkel, nemzeti önértetünkkel, hazafias önzésünkkel szörnyű biányosságával. Mert erről kell most komolyan beszélnünk, hogy egy kicsit jobban megbolygatta az érzékenységek a szokottnál az *Ofen-Pesth*hez címzett buta arcatlanság. A helyett, hogy az eszevesztett polgármester és a *Rathhaus* nevezetű bolondokháza felé komoly figyelmeztetéseket és kitanításokat küldözgetünk — ami bizony egészen hiábavaló fáradság — jobb lesz, ha egy kicsit szétnézünk magunk közt és megkeressük a bécsi impertinencia — felbujtóját. Igen, ezt itthon kell keresnünk. Mert ez a felbujtó te vagy, jó magyarom.

Te, aki röstelled bevallani, hogy Bécs balekja vagy, de ugy cselekszel egész életedben, mint egy igazi együgyű balek. Te, aki jobbnak, szebbnek, finomabbnak nézed a bécsi ruhát, bécsi butort, brünni posztót, mint a magyart, amely szebb is, jobb is amannál. Te, aki a magad jószántából degradálsd magadat Ausztria adófizetőjévé, hazád fővárosát az osztrák császárváros külvárosává. Te, aki mulatni is Bécsbe mégy, üdülést is osztrák fürdőhelyen keresel. Te, aki a bécsi izlést majmolod, a bécsi gassenhauereket dudolod, bécsi módra élsz itthon és nemetül beszélsz a tót szolgálóddal.

Bolond a bécsi magisztrátus, szent igaz. De nem olyan bolond, hogy ne tudná, mit

cselekszik. Tudja, hogy szemtelenség, amit tesz, de megteszi, mert bolondul szemtelen. Tudja, hogy örült, amit cselekszik, de megcselekszi, mivel örült. Azonban tudja, hogy mit cselekszik. Tudja, hogy eddig senkinek sem jutott eszébe tiltakozni az *Ofen-Pesth* ellen; hát most ő tiltakozik a *Budapest* ellen. Tudja, hogy még mi is, ha bécsi emberrel, vagy más idegennel beszélünk, udvariasan *Ofen-Pesthet*, vagy legalább is *Budapestet* mondunk, továbbá *Büdpesztet* a művelt franciának.

Es szegényszemre ismerjük be, hiszen egymás közt vagyunk, azt is tudja a bécsi német, hogy nem tudunk megenni nála nélkül huszonnégy óráig sem. Nem, mert gyávák vagyunk, mert nem becsüljük a magunk értékét és tulbecsüljük a bécsi rongyot. Mind a kettőt azért, mert nem ismerjük. Tessék szóba állni azzal a szegény asztalossal, aki nem tud betevő falatot adni a gyerekének, becületos ruhát a feleségének, mert potom áron készít remek munkát a bécsi butorkereskedőnek, aki visszaküldi drágán a finom magyar kuncaftjának. Tessék megkérdezni azt a szegény szabómestert, aki segéd volt Bécsben, ott legelső a társai között és itthon tengődik nyomorult koldus módjára, mert nem fizetik a munkáját, mivelhogy az előkelő világ Bécsből hozatja a ruhaneműjét, Bécsből hozatják az uri vendéglősök a húst is, a jó magyar marha finom husát, amelyet Bécsben hízaltak inyes falattá. Hát az nem kacagtatóan keserves komikum, hogy magyar könyveket is, jól értjük meg, *magyar írók könyveit* is — sok esetben Bécsben kereszttől veheti csak meg a magyar olvasóközönség? Ez nem mese, akármilyen hihetetlen. Tessék csak megkérdezni kisebb könyvtárusokat, akik ezt jól tudják és még csak nem is zugolódnak ellene? Már egészen természetes nekik az állapot.

Aki nem hiszi el ezeket, annak mondunk majd még külön dolgokat is. Tanúságtételre idezünk magyar gyárosokat, akik elviszik kitűnő készítményüket idegen országba, tengerentúlra, sőt még Ausztriába is, ahol gyűlölnék mindent, ami magyar, csak éppen Magyarországon nem tudnak tudni rajta. A magyarnak nem kell a magyar. Az nem *nóbel*. A finom, drága, jó bécsi portéka, az egészen más.

Bolond dolgok ezek nagyon. És bizony bolond a német, jó magyarom, de hát, uramfia, tőlünk tanuljon okosságot? Tőlünk? Akik bolondulnak a bécsi holmi után? Akik még annyira sem vagyunk okosak, hogy meg tudjunk belőle élni? Akik önként adjuk be a derekunkat az osztrák gazdasági rabságnak? Azt olvasom egyik-másik újságban, hogy meg kell botozni a bolond németet. Azzal a bottal, amelyet tőle vásároltunk? Igaz, ezért az egyért nem sajnálom a pénzt. De mikor annyi nemes fa terem Magyarországon és azt is elküldjük az osztráknak, hogy csináljon belőle drága csecsebecsét nekünk. Idegen gyártmány a gyerekünknek a játéka, amelyet először adunk a pici kezébe, az aggyastyán kampós botja, amelylyel külföldön készült ércoporsója felé biceg.

Ezt a nemzeti szegénységet joggal vághatja szemünkbe a mi pénzünkön hatalmas osztrák ellenségünk. Mi vagyunk az oka, hogy packázni mer velünk; mi vagyunk a felbujtói, ha bűnös; ha pedig bolond, akkor is van még annyi esze, hogy kinevessen bennünket, akik módfelett berzenkedünk az *Ofen-Pesth* miatt, holott egész békességesen nézzük, mint szedi marokra az olvasatlan millióinkat a mi arcátlan, örvöngő ellenségünk.

Hát igenis próbáljuk meg észretéríteni. De ne szóval, ne kioktatással, ne fenyege-

T Á R C A.

Első csalódás.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Szántó Kálmán.

Későn bánta meg és későn érezte Gáll István a lelkiismereti furdalásokat, hogy engedett a menyasszonya unszolásának s idehozta a mézesbetekre a kis olasz tengerparti városba, melynek állomását a harsány hangú kalauz éppen bekiáltotta az ablakon.

Még akkor nem is udvarolt komolyan mostani kis feleségének, mikor egyszer elbeszélte neki egyik itt töltött szabadság idejét. Fent és lent a tengerparton fenyés, nagy fürdőhelyek voltak, pompás villákkal, nagy üveges teraszokkal: azokat előzőnlőtte nyarankint az olasz fél-sziget előkelő világa, nyüzsgő, zajos életmódjával, hangos mulatságaival. Közülük pedig, az Adria egy kis öblébe szorítva, világtól elhagyva, emberekkel nem ismerve egy-egy merészebb fürdőző, ha tán vállalkozott a fölkeresésére, csendben húzódt meg a kihalt olasz városka omladozó, középkori nagy falaival, az arasznyi széles utcák között, meredek, füstös házaival, eleven, kiabáló lakosságával, mely a szomszédos fürdőhelyeket látta el zöldséggel veteményes kertjeiből.

Kívül a városon a Tramonie grófok régi, elhagyott kastélya állott, a tengerpartig lenyúló, gondozatlan, ódon park közepén, melyben ilyenkor a magnóliák nagy fehér virága nyílt, borostyánnak csillogtatták husos, kővér leveleiket s menedékes oldaláról a csillogos nagy nyári esté-

ken olajfa-erdő itatta át mámorító édes illatával a tenger sós levegőjét. A kastélyt legalább kétszáz esztendő óta nem látkák már s ez idő alatt annyiszor cserélt gazdát, hogy még a jogos birtokos is nehezen tudná a hozzá való tulajdonjogát beigazolni. Egyik lakható szárnyában az öreg Giuseppina rendezett be valami penziófényt, amiért évenként ötszáz lira haszonbért küldött valami ismeretlen ur részére egy genuai bankba. Talán ha nem küldi, nem is kéri. De küldhette. A lapokban soha sem hirdette, semmiféle Bädernek nem fűződött még fel, az ő kis penziójába mégis mindig akadt vendég.

Gáll István akkor fűződte föl, mikor egy-néhány év előtt holmi festői becsavagy szállotta meg s egy vázlatkönyvvel és festékes ládával nyakába vette Olaszországot. Akkor, gyalogolás közben, csak két napra tért be megpihenni s lerajzolt benne egy odvas olajfát, mely nem messze a tengerparttól egy gyeppadra borította haldokló ágait. Később, mikor már nem győzte a festői hírnév, hanem mint a Nemzeti Hírszolgálat bajnoka szerzett babérokat, egy kis kezdő színésznőnek volt lelkes mecénása s azt hozta el ide nyaralni.

Ő maga is akkor élvezte ki igazán a partvidék csudaszépseit s úgy látszik oly színesen tudta valami komor téli estén a ragyogó olasz levegő csillogását megrajzolni, hogy az elbeszélés feledhetetlenül belopta magát az ábrándos szívű kis leány lelkébe, akiről akkor nem is álmodta még, hogy a felesége lehet.

Most már érzett is némi lelki furdalást, holmi balsejtelmek is zaklatták: de már arra mind késő volt. A vonat megállott s az elhagyott pályaudvaron megpillantotta a lesimított hajú Giuseppina természetes alakját, a kalimpázó nagy ezüst fülbevalókkal, kővér ujjai tarka kőves gyűrűkkel meg-

rakoltan. Nagy, széles tenyereivel már messziről integetett a vendégei felé.

— Még hogy emlékszem-e, signor pittore, a régi vendégemre? No lássa, hogy magam kijöttem elébe! Isten hozta, signor ungherese, isten hozta! Csak nem felejtette el ugy-e, az öreg Giuseppina főtjtét? S elhozta a kis signorinát is megint? Csak látszik, hogy jól érezték magukat nálam. Isten hozta, signora!

Termetes két karjával átfogta a kis menyecskét, akire mint valami váratlan zápor, ugy zuhogott ez a szóáradat, átölelte s jobbról-balról hatalmas esőket cuppantott a leeresztett fátylon keresztül a két oreájára.

— Oh, signora, majd meglátja, mekkorát nőtt azóta a lefutó az ablakrostélyokon! Olyan sűrű a levelei, hogy a legforróbb délben is nyitva hagyhatja az ablakot: egy napsugár ugyan át nem lopódzik azokon! S emlékszik még, signora? Caesare, a nagy, foitos kutya? Ilyen öklönyi kis kölykei vannak most éppen; majd meglátja, hogy elébe ugrik majd signorának. Azóta se volt olyan jó dolga, hogy a signora innen elment.

Gáll István szemmel-kézzel hiába integetett a beszédes asszonyságnak; a szélmalom vihar-indította kerekét könnyebb lett volna tann puszta kézzel megállítani. Irma, a fiatal asszonyka, zavartan nézett maga elé, s a maga fogyatékos olaszágával is megértette, hogy mindez a sok szeretetreméltóság alighanem más személyt illet tulajdonképpen.

Maga Gáll István tréfával igyekezett elűnti a dolgot.

— A jó Giuseppina néni olyan tökéletesen ismer mindkettőnk, hogy teljesen másnak néz bennünket, mint akik vagyunk.

téssel, hanem komoly elhatározással, erélyes eltökéltséggel, okos cselekvéssel. Küldjük vissza a szemtelenkedő bécsi népségnek az *Ofen-Pesthre* címzett leveleit, de ne csak a leveleit, hanem a portékáját is. Még pedig ne csak azt, amelyet *Ofen-Pesthre* címez, hanem azt is, amelyet *Budapestre* küld. Mindent, a mi osztrák, utasítsunk el magunktól. Félre azzal a botor babonával, hogy nem tudjuk nélkülözni az osztrák iparcikket. Mindent nélkülözhetünk. Egy kicsit tán nélkülözni fogunk egy darabig, de ezt kiheverjük és busás hasznát fogjuk látni. Amit itthon megkaphatunk, vegyük itthon. Amink most még nincs, azt teremtsük meg lassan-lassan; addig pedig vegyük máshonnan, akárhonnan — nagy a világ — csak Bécsből ne. Legyen vége az önkéntes megalázkodásnak. Ne degradáljuk magunkat továbbra is, örök időkre Bécs rabszolgáivá. Csak tőlünk függ, hogy Magyarország — Magyarországa legyen. Az legyen egészen: kulturájára, gazdasági állapotára, erkölcsére. Akkor aztán irkafirkálhatnak Luegerék, amennyit akarnak. *Budapest — Budapest lesz.*

BELFÖLD.

A miniszterelnök Ischlben. Széll Kálmán miniszterelnök ischli utjáról a következőket jelentik: A miniszterelnök ma reggel érkezett Ischlbe s 5 felső délelőtti tizenegy órakor magánkijelölésén fogadta. A miniszterelnök két teljes óráig referált a felségnek. Délután részt vett az udvari ebéden, amelyre báró Beck tábornakszernagy, a vezérkar főnöke is hivatalos volt. Este Széll Kálmán titkára kíséretében visszautazott Rátóttra.

Justament. Arról az impertinens határozatról, melylyel a bécsi községtagos tegnap ráduplizált az Ofen-Pesth ügyére, ma több bécsi újság mond elítélő kritikát. Legérdekesebb a bécsi kritikák közt a *Wiener Tagblatt* cikke, mely *Justament* címmel többek közt ezeket mondja:

Budapest magának tulajdoníthatja e visszautasítás messzeható következményeit. Ez a város, amely dr. Wähner szerint saját történelmi és kulturális jelentőségét kicsinyli, a jövőben is megkapja majd Bécsből az Ofen-Pesth címet s újra visszaküldi fölbontatlanul az átiratokat. De nem kevésbé színi meg ezt Bécs, amely a klerikálisok uralma alatt óriási léptekkel halad hátrafelé és amelyet Budapest minden irányban túlszárnyalt...

Irma hangosan főkacagott s ez az őszinte nevetés megnyugtatta Istvánt.

A pirosképi asszonyosság az egész uton tovább is csak beszélt, beszélt, apró, élénk tűző fekete szemével végig-végig simogatta vendégeit, kiáradó örömben Irmának a kezét szorongatta.

Mikor az écska batár a kastély elé érkezett, elsőnek ugrott le s a világért se engedte volna, hogy Irmát más emelje le a kocsiból. Szinte ölébe vitte föl a széles, megkopott márványlépcsőkön a fiatal asszonyt s kitárva a nagy szárnyas ajtókat, elsőnek lépett be a rengeteg, stuccós mennyezetű, márvánnyal padolt, faragott kandelabros terembe, melynek elfekettült butorai régi pompa emlékeit hirdették most is.

— No, signora, emlékszik még a régi salajára? Egy szék se változott benne azóta! És jöjjön csak, nézze! — Magával huzta a benyílóba: — Az öreg Giuseppina még most is olyan édesre tudja vetni az ágyat s széjjelhuza ajkát, kimutatva csillogó, fehér fogait.

Óriási széles kettős-ágy foglalta el a szoba közepét, hófehér csipke-függőnyösátor alá rejtve egészen, mely fönt a mennyezeten nagy rózsakehelyben csomósodott egybe.

— Azóta se volt olyan édes álma, tudom, signora, mint az én ágyamban... No de most már bizonyosan rendezkedni akarnak egy kicsit. Lesz is egy óra mulva olyan vacsora, hogy még!

Irma letette a kis utitáskáját, fölemelte fátyolát, hogy levegye a kalapját. Giuseppina asszonynak egyszerre megakadt a szeme rajta s kérdőleg nézett Istvánra. Ez elfordította a fejét, az öreg asszony pedig hirtelen elnémult. Szédített a szobában, kimozdította s helyére tolt, ami ugyanis a helyén volt, de nem szólt többet, egy-egy pillantást vetett csak lopva a fiatal asszonnyra. Mikor aztán hozzáférhetett, odasugta a fiatal férjnek:

— Signor pittore, nem barna volt öt év előtt a maga felesége és fekete szemű? Ej, ej!

A községtagos és dr. Wähner justamentje kétségtelenül rendkívül jól sikerült tréfa — a bécsiek kötsége.

Ami ebből az oktatásból minket illet: a messzeható következményeket látni szeretnők. Ami pedig azt a részt illeti, mely Bécsnek szól: úgy igaz, az utolsó betűig. Ezt a tréfát drágán fizeti meg Bécs.

A közigazgatás reformja. A belügy-minisztériumban e hónap 15-ikén Széll Kálmán miniszterelnök személyes elnöklése alatt szabású szaktanácskozás lesz, mely a *közigazgatás egyszerűsítésének* kérdésével kapcsolatosan különösen a *szegénység, a községügy és az illetékeségi kérdéseknek* gyakorlati, a polgárság áldozatkészességét nem igénylő módon való egyszerűsítését van hivatal megvitatni. Mértékadó körökben már régen érzik ama visszasságot, mely a jelzett ügyek rendezetlenségéből kifolyólag a társadalom nyomorba jutott tagjainak lelki meghasonlását szüli, ami a közérkölciséget és közbiztonságot veszélyezteti; az idegenben betegség és koldusokká vált egyének szükségszerű támogatása által pedig a községekre és a társadalomra elviselhetetlen terhet ró. E bajokon segíteni annál égetőbb szükség, minél fejlettebbek ma már a közlekedésügyi viszonyok, melyek következtében a nép otthonától a megélhetés kedvéért sokszor messze vidékekre elbarangol, de nyomorba jutván a humanitárius ügyek rendezetlen volta miatt a pusztulásnak és züllésnek van kitéve. Nehogy a társadalmi bajok e miatt is elmergesedjenek, a miniszterelnök most ezeknek az ügyeknek olyan rendezését óhajtja, mely a népek lehetővé tegye, hogy a humanitárius védelmet bárhol az országban igénybe vegye a nélkül, hogy ezáltal a községek új megterhelést szenvedjenek. A miniszterelnök maga fog a tanácskozáson elnökölni és meghallgatja a szakembereket, mert kifejezett óhaja és szándéka, hogy a létesítendő reformok ne teoretikus elvek, hanem a gyakorlati életben bevált intézményeknél szerzett tapasztalatok figyelembevételével valószíttassanak meg.

Képviselői beszámoló. Nyegre László országgyűlési képviselő jelenleg választói körében időzik. Tiszteletre a husztiak mult szerdán bankettet rendeztek, amelyen Nyegre László elmondta beszámolóját. Hosszasabban foglalkozott az ország közgazdasági kérdéseivel és végül kijelentette, hogy törhelen hiva Széll Kálmán miniszterelnök politikai irányának. A banketen a különböző vallásfelekezeteknek lelkeszei nagy számban voltak jelen.

A felső-vissói választás.

Budapest, augusztus 9.

A Jónás Ödön lemondásával megüresedett felső-vissói kerületben ma mérközött dr. Nagy Ferenc kereskedelmi államtitkár dr. Maris Illés ügyvéddel, aki a nemzetiségi választók jelöltje volt. A mérközés sokáig tartott, de egy pillanatra

Megfenyegette a mutató ujjával, aztán az ajkára tette a kezét: Sss! Tudja ő, hogy értse!

— Mikor bohuzta rájuk az ajtót, megállott mégis egy pillanatra: nem jart-e el nagyon a szája? Bentről vidám kacagás hallott ki s az megnyugtatta.

— Gyerünk, gyerünk! sürgette Irma az urát, meg van-e még a pad, amelyen annyit ábrándoztál, s amelyről a tengert meglopni próbáltad?

Siettek ki a tengerpartra.

A faragott kópád csakugyan ott állott, benőve egészen mohával, az eltűnt századok bársony puhasággal vonták be ülését. A haldokló olajfa is élt még, rájuk borította ezüst-szürke lombjait s árasztotta magából édes illatát. Előtűk a végtelen tenger, laposan, lomhán, tehetetlenül, hajjai belefulva a végtelen fenyőbe, mint egy jóllakott, mozdulatlan nagy állat, mely lélekzetvételre is lusta. Ez a haragos Adria, mely hajókat dönt és városokat rombol? Irmának így tetszett jobban. Az ő szívének is éppen ilyen nagy, mint a tenger és mégis ilyen boldogságos csönd lakik benne.

— Nézd, István, a szemhatár szélén most tűnik fel egy gályát! Vedd elő a vázlatkönyvedet, hátha sikerül ezuttal, ami másszor nem sikerült, meglopni a tengert!

— Most bizonyosan inkább fog sikerülni.

Elővette a vázlatkönyvet, felesége a vállára hajolva nézte, az odavetett első vonalakból mint próbál valami hangulat kialakulni. Akkor egy percre azt érezte, hogy tán alkalmatlan is az urának, nem tud tőle szabadon mozogni. Fölémelkedett tehát, hogy széjjelnézzen. Az öreg olajfa! hány ilyen szerelmes párra borithatta már kivénhedt ágait!

A szerelmesek mindenütt egyformák. Lám, az öreg olajfába is bevették emléktüket.

Két egymásba font lobogó szív kulesolódott össze a fa kergén. Irma megpróbálta kibetűzni a

sem volt bizonytalan. Sokáig kellett azonban tartania, mert a kerületnek sok a választója s azt mind le kellett szavaztatni annak a dokumentálására, hogy dr. Maris Illésnek nem volt sok oka a föllépésre. Kevés szavazata akadt ugyanis s bár ezt maga is jól látta, még a választás folyamán se lépett vissza. Annak rendje és módja szerint akart megbukni s ez neki szinte várakozáson felül sikerült. Dr. Nagy Ferenc államtitkár egyébként egész nap ünnepelték s a választás még javában folyt, mikor már sorra keresték fel a tisztelgő küldöttségek.

A választásról a nap folyamán a következő telegrammok érkeztek:

Felső-Vissó, augusztus 9.

Már kora reggel kezdődött a választók felvonulása. A Nagy-pártiak bevonulása rendkívül impozáns volt és a jelölt nagy ovációkban részesült. A lelkesedő óriási, ellenben a Maris-pártiak csak esékely számban jelentek meg a választásnál.

Az agitáció a nemzetiségi oldalról Maris érdekében rendkívül heves volt, de eredmény nélkül, mert a lakosság többsége, bár románajuk, a magyar eszmékért rajong és a román agitátorok nem képesek a választókat Nagy Ferenc felé elhódítani. Nagy érdemeiket szerzett a hazafias papság, kik a magyarság győzelméhez nagyban hozzájárultak. Nagymérvben hozzájárulnak Nagy Ferenc győzelméhez a *rutén választók*, akiket minden agitáció cöacra sem sikerült a magyar zászlótól elterelni; mint mindig, úgy most is hűek maradtak a magyar államesszméhez.

Jakab Péter választási elnök reggel nyolc órakor megnyitotta a választást. Két szavazatszedő bizottság működik; 3856 választó van lajstromozva. A választás csak lassan folyik és valószínűleg este előtt nem lesz befejezve.

Délelőtti 11 óráig dr. Nagy Államtitkára 305 szavazat esett; Maris ez ideig egyetlen egy szavazatot sem kapott. Valószínűnek látszik, hogy dr. Nagy Államtitkár ezernél nagyobb többséggel meg fogják választani.

Délelőtti 11 óra.

Dr. Nagy Ferenc Államtitkára eddig 305 szavazat esett, Maris eddig egyetlenegy szavazatot sem kapott.

Déli 12 óra.

Dr. Nagy Ferenc 376, Maris 40 szavazatot kapott idáig.

Délután 2 óra.

Délután félkettőre Nagy Ferencnek 504, Marisnak 58 szavazata volt. A Maris-párt terrorizálja a nemzetiségi választókat, de eredmény nélkül. A szavazás lassan folyik és ha Maris nem lép vissza, a szavazás éjtélíig tarthat.

Este 6 óra.

A szavazás még javában folyik. Eddig Nagy Ferenc 1068, Maris 244 szavazatot kapott. A Maris-

belevéselt neveket: István. — Róza. Alatta az évszám: 1894.

A szíve elszorult és hirtelen eszébe jutott minden, amit az öreg koresmárodné összehalasztott. Ugy fájt egyszerre belül mindene, szólni szeretett volna valamit, de inkább könny szökött a szemébe, mint szó az ajkára.

Mégis odafordult az urához és megkérdezte:

— Mikor jartál itt utoljára, István?

— Kilenevennégyben, felelte az s föl se tekintett vázlatkönyvéből.

— Kilenevennégyben! s Irma lehajította fejét. — Kilenevennégyben!

— De elcsöndesedtél, Irma! szólalt meg kis vártatra a férj.

— A fejem fáj. Egyszerre megfájdult a fejem; nagyon megfájdult.

István hirtelen fölptant.

— Az utazás, a kimerültség. Gyerünk haza pihenni, édes.

Karjára vette a remegő asszonykát, ki fölsóhajta haladt mellette, szótlanul, elesüggedve, mint a beteg madár.

Haza érve, bevonult a belső szobába s hiába próbálta könnyeit visszafojtani. Egyszerre csak fejéről hanyatlott az ágy karfájára s elkezdett zokogni kimondhatlan keserűséggel.

István megfélemedve állott meg az érthetetlen fájdalom ez iszonyu kitérőse előtt s mintha büntudat súlyosodnék szívére, tehetetlenül állott felesége mellett.

Az öreg Giuseppina ott sürgölődött már ismét körülöttük s az kezdte a kétségbe esett fiatal asszonyt körülvenni.

— Mi baja, édes kis signore, de hát mi baja lett ilyen hirtelen.

A fiatal asszony erőt vett magán egy pillanatra s könnyein keresztül zokogta:

— Másik szobát adjon nekünk, Giuseppina néni, adjon nekünk másik szobát!

párt választói közül már kevesen vannak hátra, míg a Nagy-pártiak még nagy számban várnak a szavazásra.

A délután folyamán dr. Nagy Ferenc államtitkár a kerület zsidósága által kiküldött deputációt fogadta. A felső-visszói hitközség nevében Günsler Bámul forábbi szép magyar beszéddel üdvözölte az államtitkárt, mire dr. Kahan Lajos máramaros-szigeti ügyvéd a kerületi zsidóság nevében tolmácsolta a zsidóság érzelmeit. Dr. Nagy Ferenc megköszönte a szíves üdvözlést és kijelentette, hogy ha a kerület képviselője lesz, a lakosság érdekeit felekezeti és nemzeti különbség nélkül fogja képviselni.

A román lakosság nevében Szász közszeg főbírója üdvözölte az államtitkárt, hangsúlyozva, hogy ha nem is képes a lakosság érzelmeit magyar nyelven tolmácsolni, azért úgy érzi, mint a román lakosság a magyar eszmének hű harcosai maradtak.

Az államtitkár egész nap nagy orvociókban részvétel. Rendezés nem volt. A terrorizálás dacára a Marispártiak egyetlen egy Nagy-párti választót sem sikerült elhódítani.

Este 7 óra.

Eddig Nagyra 1343 és Marisra 303 szavazat volt leadva. A záradék 10 órára tüntet ki.

Esti 11 óra.

Dr. Nagy Ferenc államtitkár 1887 szavazattal Máris illés 352 szavazata ellenében országgyűlési képviselővé választott. A választók az eredményt nagy lelkesedéssel fogadták. Jakab Péter választási elnök lelkes szavakkal adta át a mandátumot, mire dr. Nagy Ferenc meleg szavakkal köszönte meg a választók bizalmát s kijelentette, hogy e vidék felvirágzása érdekében mindent el fog követni. A lakosság örömeinek az által is kifejezést adott, hogy a mandátum átadása után fátylasmenetet rendezett. A választás mindvégig rendben folyt le. A rend fenntartásáról Papp Simon főszolgabíró gondoskodott. Dr. Nagy Ferenc államtitkár éjféltör elutazott.

KÜLFÖLD.

Umberto temetése.

Budapest, augusztus 9.

Róma újra főváros. Nemcsak az élők, hanem a halott királyok fővárosa is, zárandókló helye azoknak, akik az olasz egység megteremtői iránt hálát éreznek. II. Viktor Emánuel porladó teteme mellé ma örök nyugovóra helyezték Umberto királyt is. A Pantheon föltárult, hogy magába fogadja azt a királyt, aki atyja örökét meg tudta őrizni annyi keserv és balszerencse között. Súlyos háborúk, belső viszályok, nyomasztó gondok és a szegénység száz keserve közt kormányozta ez a király az olasz állam hajóját. Mindenkor az alkotmány tisztelete, atyjának emléke, házának hagyományai és alattvalói iránt érzett szeretete vezette cselekvéseiben. A béke és a polgári állam megszilárdításának szentelte életét, mignem a fölforgatás és esztelenség véget vetett életének.

Az olasz nép ma virágot szórt meggyilkolt királyának koporsójára s a hosszú gyászmenet az egyház harangjainak bugó szava mellett vonult végig Róma utcáin. A nép virágainak és az egyháziak tömjénjének illata összevegyült a levegőben. A kiengesztelődés szelleme kísérte Umberto királyt sirjába, immár a savoyaiak, az egységes és megszilárdult Italia uralkodóinak csendes kriptájába. III. Viktor Emánuel pedig nem sirt. Búske fővel követte atyja koporsóját. Talán a jövőbe nézett. A keserves, sok munkát igénylő, semmi ellágyulást, minden könnyet eltöltő jövőbe.

Az utolsó út.

Róma, augusztus 9.

Azokon az állomásokon, amelyeken most utoljára haladt végig Umberto király vonata, néma csöndben álltak az alattvalók s hosszan néztek a fekete kocs után, amelyben egy megölt királyt vittek örök pihenése helyére. Speziában, Massában, Pisában, Grossetóban és Civitavecchiában a polgári, katonai és egyházi hatóságok, egyesületek és az egész környéki lakosság mély meghatottsággal és néma bókolattal fogadta a halottas vonatot.

Az alattvalók szomorúsága és igazi gyásza kísérté ily végig utolsó után Umberto királyt az örök város felé, ahol ezalatt száz meg száz munkás kez-dolgozott a város halotti gyászpompáján.

Reggeli öt óra van most s a tiszta kék égről máris engesztelő melegt áraszt a nap. Az utcákon nagy a sürgés-forgás s a kilencszáz olasz törvényhatóság képviselői fekete ruhájának egyhangúságába egy kis változatosságot vegyít a hosszú sorokban fölvonuló katonaság tarka egyenruhája. A Piazza di Termini, a Piazza Venezia, a Via Nazionale, a Via Plebiscito, a Corso Vittorio Emánuelén, a Via dei Cestazini és a Via della Minerván, amerre a gyászenetet el fog haladni, óriási árbócok állanak, oírpuságakkal, diadalmi jelvényekkel, palmaágakkal és fekete zászlókkal diszítve. A házak ablakai és erkélyei félrőbóra eresztett fekete zászlókkal és fekete drapériával vannak diszítve. Az utcai lámpák fekete fátlyolba vannak burkolva és égnek. Időnkint megszólalnak a Monte Citorio és a Kapitólum harangjai, vontatott bus kongással jelezve az ország nagy gyászát. Közben beledörögnek az ágyuk is.

Az utcákon óriási néptömeg hullámszik és meghatottan, némán sorakozik a csapatok sora mellett. Az üzletek zárva vannak. Róma gyászol.

Most lassu morajlás fut végig a sorokon. Valaki hírül hozta, hogy a halottas vonat beérkezett a pályaudvarra. Fél hét óra van. A fekete posztóval bevont pályaudvarba lassu dübörgéssel fordul be a vonat, amelyen fekete gyászlobogók lengenek. A koporsó egyik szalókocsban van, melyet virágokkal és zászlókkal pazarul díszített gyászkapórnával alaktották át. Az aostai herceg és a turini gróf, akik utközben a diszkórseget végezték, a szenátus és a kamara elnökeivel a koporsónál vannak. A király hült hamvait egy kapucinus szerzetes kíséri, aki folyton imádkozik a koporsónál.

Lent a perronon várja a megölt királyt az új király, körötte állnak az ország hercegei, a külföldi hercegek, a külön követek, a diplomáciai kar és a hatóságok fejei. Most hét vértess altiszt lép a fekete vonathoz s néhány pillanat múlva kiemelik a király koporsóját a kocsiból. A gyászkapólna felé tartanak, amelyet a pályaudvar nagy fogadótermében, a Piazza di Terminivel szemben rendeztek be. Ez a kapólna is pazarul, de komolyan van díszítve fekete zászlókkal és ezüst rojtokkal. Itt végezte msgr. Lanza, az első udvari káplán fényes segédlettel a holttest első beszentelését.

A temetés.

Egyszerre megkondulnak Róma harangjai. Ünneplő, megrázóan ünneplő harangzúgás ez. Az egyház, a megbékült egyház utolsó szava, amely a sirnál egyformán hallatszik, akár királyt, akár más földi halandót temetnek. E száznyelvű harangok zúgása közt indul el a menet, melyet egy lovasszázad nyit meg. Utána egy tűzérteg, katonai zenekar, műszaki század, egy Bersaglieri-zászlóalj, egy haditengerészeti különítmény, a katonai intézetek tanulóiból alakított zászlóalj, a városi zenekar, a szárazföldi és tengeri haderő tisztjei és a temetésre kivonult csapatok parancsnoka és törzskara következik.

Azután jön a középiskolai tanárok, a római tudományos és műintézetek küldöttsége. Róma és Turin polgármesterei és képviselőtestületei, a polgári és kereskedelmi bíróságok elnökei és küldöttségei, a római egyetem tanácsa, az akadémia, a felsőbb tanintézetek küldöttségei, a központi állami hivatalnokok küldöttségei, a római prefektus, a prefektura tanácsával, a szárazföldi és tengeri haderő tábornokai, a föllebbviteli törvényszék bírái és tisztviselői, a közmunkügyi és közoktatásügyi minisztérium felsőbb osztályainak küldöttségei, a különféle fegyvernemek bizottságainak, a hadügyminisztériumnak, a főparancsnokságnak, a vezérkarnak és a haditengerészetnek a küldöttségei, a lovagrend tanácsának és nagymesterének képviselői és végül a hadbíróság, a legfőbb számvényszék, a semmtitkos és az allami törvényszék küldöttségei és igen sok szenátor és képviselő. Ezek után a kúrtésők következtek.

Utánok jött a papság, körülbelül száz lelkes és ugyanannyi szerzetes a Quirinál plébánosának vezetése alatt, azután Franciaország, Oroszország, Belgium, Szászország, Németalföld, Törökország, Bulgária, Románia és Szerbia diplomáciai képviselőitének főnökei és rendkívüli követei s végül az Annunciata-rend lovagjai.

Közvetlenül a koporsó előtt mentek: az aostai herceg, a turini gróf, a genouai herceg, a montenegrói fejedelem, Rainer főherceg és kísérete, az Umberto király nevét viselő osztrák-magyar gyalogezred küldöttsége, a spártai herceg egy ordonnánstisztel és kíséretével, az oportói herceg hadsegédével, Mária Pia királyné nagykancellárja, Henrik porosz herceg, báró Secken-dorff udvari marsallal, Engelbrecht tábornok, báró Witzleben korvetkapitány, Jacobi ezredes az Umberto

király nevét viselő német ezred tisztjeivel, Lajos Ferdinánd bajor herceg, a 10. bajor gyalogezred hát tisztjével, Pius savoyai herceg hadsegédével és kíséretével, Argyll hercege lord Rinters, Stade ezredes és Keresztély Frigyes herceg kíséretével. Ez a csoport fényes egyenruhával és rendjeivel impozáns látvány volt és magára vonta az egész közönség figyelmét. Ez után a csoport után jött hat lóval vont ágytalon a koporsó, amelyet katonatiszték, a királyi hercegek, a néhai Umberto király polgári és katonai kamaráinak tisztviselői és vértess vettek körül, akiknek élén Avogardo de Quinto tábornok, Umberto király első főhadsegéde halad lóháton, kezében a király kardjával.

Komor egyszerűségével megdöbbenő ez a csoport. A közönség soraiból fuldokló zokogás hallatszik. A koporsótól jobbra a miniszterelnök, a szenátus első alelnöke és Ricotti, az Annunciata-rend lovagja, balra pedig a külügyminiszter, a kamara elnöke, képviselők és Crispi, mint az Annunciata-rend lovagja haladt. Közvetlenül a koporsó után egy udvari szertartásmester haladt a vaskoronával, utána a király káplánjai, a monzai városi tanács és a monzai székesbáptalan képviselői, akik a vaskoronát kísérték. Ezek után a király csalátlóvát hozták, amelyre fekete takaró van borítva. A menetet a szárazföldi hadsereg lobogói és diszkíséretük, a tudományos és magántestületek és intézetek, a vidéki községi hatóságok, egyesületek és testületek küldöttségei, a római községi hatóság, a szenátus és a képviselőház tagjai kocsin és végül egy lovasszázad zárja be.

A menet olyan hosszú volt, hogy a vége még meg sem mozdult, amikor az eleje már a Pantheon elé ért. Az utcákon és a tereken, a merre elhaladt, tengernyi közönség lepte el a házak ablakait, erkélyeit és terraszait. Mindenütt ünnepi csönd fogadta a menetet. Az emberek levették kalapjukat. A Piazza di Pantheon a katonaság sora mellett beláthatatlan néptömeg szorongott. Az ablakok és erkélyek, de még a háztetők is, mind el voltak lepte emberekkel.

Mindenkinek feltűnt, hogy az új király nem ejtett egyetlen egy könnyet sem. Csöndesen, fölemelt fővel követte atyja koporsóját. Mikor utközben fölhangzott a kiáltás, hogy: Eljen a király, Viktor Emánuel csak a kezével intett.

A katonaság elnémitotta az éljenzőket. Az új király csendes, méltóságos, teljes gyászt kívánt.

A temetésen különben ott voltak az olasz parlamenti pártok minden árnyalatának emberei. Sok republikánus és radikális képviselő is, de a szocialisták nem képviseltették magukat.

Avogardot, a király hadsegédét, aki Umberto király mellett volt, mikor a merényletet elkövetették, a tömeg lehurrogta.

A tömegek sűrű tolongása mindenfelé olyan nagy volt, hogy három-négy helyen veszedelmes tolongás támadt azokon az utcákon, amerre a gyászenetet elhaladt. A Via Serpentin körülbelül harminc ember zúzódt és husz ember könnyű sérülést szenvedett.

Róma, augusztus 9.

A rendkívüli nagy embercsoporthosulások következtében több súlyos baleset fordult elő. A Sanct Antonio kórházba tíz embert szállítottak be, kik részint borda-, részint lábtörést szenvedtek. A Via di Torinon egy ember a háztetőről a katonák szuronyaira esett. Mikor a gyászenetet elérte a Pantheon, a belépéskor szétosztották azt az imádságot, melyet az özvegy királyné írt. Midőn a koporsót felemelték, a két királyné és a hercegnők leterdáltak. Margit királyné jobban tudott magán uralkodni, mint Heléna királyné, aki egészen kétségbeesettnek látszott. Beszentelés után a koporsót egy magas ravatalra húzták fel és e pillanatban elkezdte az ének a Palatrína-misét énekelni.

Róma, augusztus 9.

A gyászünnep alatt hirtelen leszakadt egy tribün. Sok ember, különösen sok asszony és gyermek súlyos sérüléseket szenvedett. A legtöbb közülük kórházba szállítottak. A sebesültek számát 50-60-ra teszik.

A Banca Italiana palotája előtt éppen akkor, mikor a király arra haladt, a tömeg áttört a sorfalat. A montenegrói fejedelem kardját húzta, az ő példáját követték aztán a tábornokok is, míg ki nem derült, hogy itt csak kíváncsi népről van szó. Még több más pánikust fordult elő.

Róma, augusztus 9.

Mikor a Via Nazionale-n Pratonak, Bresci szülővárosának zászlaját vitték, az ott összegyűlt nép közt verekedés támadt. Néhány polgár a zászlót össze akarta tépni, amiben azonban megakadályozták őket. Ez alatt a tábornokok körül-

állták a halottas kocsit, úgy hogy a menet egy ideig megakadt.

Az osztrák-magyar nagykövetség palotája előtt *verekedés volt az irredentistákkal.*

Róma, augusztus 9.

A király temetésén kisebb incidensek fordultak elő, aminek nagy tónusában kikerülhetetlenek. A Via dei Serpentin történt incidenst az okozta, hogy az alpesi vadászok egyik tisztjének lóva egy erkélyről leesett székétől megbokrosodott és elszárguldt, ami általános rémületet idézett elő. Amint azonban az incidens oka kitűdött, helyreállt a nyugalom és a gyászmenet, amely utközben megállt, ismét folytathatta útját. Azt a híresztelést, hogy ezt az incidenst Prato község zászlajának láttára elhangzott tiltakozó kiáltások idézték elő, teljesen alaptalannak mondják. A többi incidens is hasonló jelentéktelen okokból származott.

A Monte Citorio ma délután mintegy száz különféle pártárvallatú képviselő gyűlt össze és elhatározta, hogy Olaszország minden vidékén tüdővészsek számára szanatóriumot alapítanak, amelyek mind Umberto király nevét fogják viselni.

Róma, augusztus 9.

A sebesültekről szóló hírek tulzoltak. Nem 60, hanem 16 ember sebesült meg. A Via Nazionaleban a baleset egy improvizált tribün összerokkadása következtében történt. A megijedt tömeg éppen abban a pillanatban rebent szét, mikor a király arra ment. Az erre támadt első ijedelembe a szavojai hercegek kivont karddal a király elé állottak. A király megtartotta hidegvérét és kérte a herceget, hogy tegyék hüvelyekbe kardjaikat.

A Pantheonban.

A Pantheon hatalmas oszlopai egyszerű gyászdíszükben fonséges látványt nyújtottak. Az előcsarnokban két nagy oltárt állítottak föl, melynek lépésőin bronzkorszorok és virágok voltak elszórva. Főnt az oltáron szomorú mécses égtek. A középső bolthajtás alatt, a nagy kapuval szemben nagy kereszt van, felette a gyászfelirat, melyet gyászlógók és ciprusok öveznek. A templom belseje csöndes és kiégett viaszgyertyák illata árad szerte. Középen áll a fényesen díszített, etruszk stílusban készült ravatal szépen összhangzik a templom stíljével. A ravatal hét méter magas és egy méter magasságu talapzaton áll, amelyen a koszorúk vannak letéve. A ravatal felső részét ibolyaszínű báronnyal, ezüsttörzökkel és pálmákkal díszítették.

Itt helyezték el a hercegek és legkiválóbb személyek koszoruit. A ravatal fölött menyezett van nagy vaskupolával, amelyet tizenhat művészi kivitelű oszlop tart. A kupoláról száz lámpa árasztja fényét az egész ravatalra. Mindegyik kápolnában tizenkét lámpa ég, csak abban, amelyben Viktor Emánuel király síremléke van, ég harminckét lámpa. A templomot azonkívül 480 viaszgyertya világítja meg, amelyek közül 48 a ravatal mellett ég.

Mikor a koporsó a templom elé ért, nyolc vértessaltest levette az ágytálpáról és bevitte a templomba, ahol a gennai érsek, mgr. Regio gróf teljes díszben, a templom káptalanja élén, átvette a király holttestét magában foglaló koporsót. A koporsót azután a ravatalra tették, a koporsóra pedig letették a vaskoronát és a király aszkáját és kardját. Ebben a pillanatban mély megindulás vett erőt a jelenlévőkön. Kiosony lévén a hely, csakis a királyi ház hercegei, az idegen fejedelmi személyek és kíséretük, a diplomáciai kar, a miniszterek, a parlament tagjai, az állam főtisztviselői, a különkövetek, az udvari méltóságok, a hadsereg és a hivatalnoki kar képviselői és néhány meghívott vendég kaptak helyet. Azután egyszerűen, zene nélkül, községes gyászszeretartással beszentelték a király holttestét. A beszentelés után mise volt, amely alatt a nagy római énekkar 180 énekes részvételével Mascagni vezetésével Palestrina és más hírneves olasz zenészerzők karénekeit adta elő. A karénekek művészi előadása mély hatást tett a jelenvoltagekra. Az egész gyászszeretartás impozáns és megható volt.

Heléna, Margit és Mária Pia királynék az egész szeretartás alatt a királyi ház hercegnőivel az evangéliumi oldalon voltak. Mikor a gennai érsek a segédkező papsággal a koporsóhoz ment, hogy a király holttestét beszentelje, meghajolt a király és a királyasszonyok előtt. A királyi család és az idegen fejedelmi személyek 11 órakor visszatértek a kvirinauba.

Róma, augusztus 9.

A Pantheonban roppant nagyszámu koszoru van felhalmozva.

Ferenc József király koszoruja a feliratot viseli:

Al mio caro e compianto amico.

Róma, augusztus 9.

A Pantheon délután megnyitották a közönség számára. A bejáratokhoz óriási néptömeg tödült, úgy hogy a kapukat időnként el kellett zárni, nehogy a tolongásban valami baj történjék. Még folyton érkeznek a Pantheonba az egyesületek koszorui. Róma és Turin képviselőtestülete is tételelt koszorut a király koporsójára. Az üzletek délután is zárva voltak.

Gyászünnep.

Budapest, augusztus 9.

A budapesti olasz főkonzulátus és a budapesti olasz kolónia ma délelőtt 10 órakor a terézvárosi plébánia templomban fényes gyászmisért rendezte Umberto olasz király lelkiüdvéért. A templom hajójának padosait ez alkalommal fekete drapériával vonták be a márványlapokkal kirakott járókon vas'ag fekete szőnyegvet terítették föl. A szentély előtt állították föl a díszes ravatalt, amelyet a viaszgyertyák sokasága vett körül. Négy sarkára díszes kandelábert helyeztek. A szentélyt valóságos virágokertté alakították át. A koporsót az olasz nemzeti zászló borította be fekete fátol díszítéssel, rajta a feszülettel. A kapu előtt pedig díszruhás lovaskok álltak díszőrséget. A szentély előtt a sekrestye mellett gyászsízzal bevont tribün volt, amelyben Bolatti Rikárd főkonzul foglalt helyet titkárával s fogadta az egymásután érkező idegen konzulokat, akik valamennyien festői egyenruhákban jelentek meg. Az idegen államok budapesti képviselői közül jelen voltak: Rieffault francia főkonzul, Barlovicz György szerb főkonzul, dr. Musitzky alkonzul és dr. Jovanovic titkár kíséretében, Margaritescu-Grecanu román konzul, Vittov orosz alkonzul, Tiller Samu san-marínói, Kuncz Jenő spanyol, Molnár uruguayi főkonzulok, akiknek a hajó jobboldali padosai álltak rendelkezésükre. A többi padosorokban az olasz munkások foglaltak helyet. A baloldali első padosorokban foglaltak helyet az olasz kolónia hölgytagjai, valamennyien gyászuhanában, az olasz konzulátus tisztviselői kara teljes számban. Kevésbé tíz óra előtt jelent meg herceg Lobkowitz Rudolf hadtestparancsnok gróf Szapáry es. és kir. kamarás adjutánsával, továbbá Gromon Dezső honvédelmi államtitkár, a miniszterelnökség s belügyminisztérium számos főtisztviselője, a többi padokat pedig tömredék ember töltötte be. A szeretartás tíz órakor kezdődött. A misét dr. Pápay Ferenc plébános helyettes mondta dr. Zelliger Vilmos, dr. Kovács Kálmán és Angyal Kálmán káplánok segédletével. A szeretartás alatt Kossovits József karmester vezetésével az Operaház tagjaiból alakított énekkar gyászdalokat adott elő harsonakisérettel.

Fiume, augusztus 9.

Fiume impozáns módon fejezte ki részvétét az Olaszországot ért gyász alkalmából. Ma délelőtt csaknem valamennyi üzlet zárva volt és fekete zászlók egész erdejét lengette a szél. Az állami és hatósági épületeken is kitűzték a gyászlógókat, a kikötőkben levő hajók pedig félfarboera bocsátották zászlalaikat. Az olasz telep a domtemplomban, amely belől teljesen feketével volt borítva, rekvietet tartott. A templom felső részében emelkedett a művészi ízlésű katedrális, tetején zománcos koporsóra helyezett savoyai királyi koronával. Körüle tüzlők díszőrsége állott. A padosorokban a kormányzóság, állami és városi hatóságok, helyőrség, egyesületek és intézetek képviselői foglaltak helyet. A konzuli testület díszben teljes számmal jelent meg. Ott volt két olasz katonatiszt is, akik torpedók átvétele végett időztek Fiumében. A filharmoniai társaság ének- és zenekara Perosi rekvietjét és Verdi Dies iraejét adta elő. A templomban több mint száz hölgy talpig gyászuhanában jelent meg. A rekvietet a városi plébános celebrálta.

Bécs, augusztus 9.

Az augusztinusok templomában ma délelőtt ünnepes gyászmise volt, melyben megjelentek a Bécsben időző főhercegek, a diplomáciai testület, katonai és polgári hatóságok és előkelő közönség, nemkülönben az egész bécsi olasz kolónia.

A bécsi olasz nagykövetség Josephs-platzi palotájában tegnap délután 3 órakor gyászünnep volt Umberto emlékére. Kevéssel az ünnep kezdete előtt a „fehér-teremben” gyűltek össze a bécsi olasz telep tagjai; az urak frakkban, a hölgyek gyászuhanában jelentek meg. Az ünnep előtt meglátogatta gróf Nigrát Széll Kálmán miniszterelnök is.

Pontban 3 órakor megjelent gróf Nigra nagykövet, az összes követesi hivatalnokok kíséretében a teremben, amelynek fő falán Umberto életnagyságu képe volt elhelyezve. Jobbra és balra a képtől az olasz diplomáciai kar notabilitásai voltak: Nava, volt katonai attasé, Del Mastro, Marchese Cusani, báró Fasciotti, Tomasini és Carlo Torlonia herceg attasék.

Gróf Nigra előbb meghajolt a gyászünnepségre összegyűlt közönség előtt, aztán fölment a gyászünnepi bevonat dobogóra és emlékbeszédet mondott, amely az összes jelenvoltagekra mély hatást tett.

Az emlékbeszéd befejeztével részvét-átvitásokat intéztek Margit özvegy királynéhez és Viktor Emánuel királyhoz.

Trieszt, augusztus 9.

A Szent Antal-templomban ma gyászmisért mondott Umberto király lelkiüdvéért. Ott voltak a polgári és katonai hatóságok, a város notabilitásai és nagyszámu közönség. A mise után néhány száz fiatal ember *tüntetni akart* az olasz főkonzulátus előtt és azután a Piazza Grandén, de a rendőrség hamarosan szétoszlatta őket.

Zágráb, augusztus 9.

Az idevaló olasz telep ma délelőtt a Szent Márk-templomban gyászmisért mondott Umberto királyért. Ott voltak: Krajcosovics, Klein és Pavics osztályfőnökök a kormány hivatalnokai, Mosinsky polgármester a városi tanácsosokkal, az olasz kolónia Carnelutti Giorgio konzuli ügyvivővel és nagyszámu közönség. A templomban ravatalt állítottak föl, amely előtt nagy babérokoszoru feküdt olasz nemzetiszínű szalagokkal, amelyeken ez a felírás volt: Umberto I. — 29. Luglio 1900. A rekviet után, amelyet Borosa városi plébános nagy segédlettel celebrált, Krajcosovics osztályfőnök és a polgármester részvétét fejezte ki a konzuli ügyvivő előtt.

Zára, augusztus 9.

Ma itt Umberto király lelkiüdvéért gyászmise volt, amelyen a polgári és katonai hatóságok fejei és nagyszámu közönség volt jelen.

Konstantinápoly, augusztus 9.

A perai Mária templomban ma gyászszeretartást tartott Umberto királyért. Ott voltak a *szultán* és a *porta* képviselői, a diplomáciai képviselők főnökei, a konzuli kar, az idegen államhadjók parancsnokai, az egyházi és világi méltóságok és az olasz kolóniának és más idegen kolóniának számos tagja.

Bukarest, augusztus 9.

A katolikus székesegyházban ma délelőtt rekviet volt Umberto királyért. A király gyöngékedése miatt nem jelenhetett meg, hanem katonai kabinettrodájának a főnökével és két hadsegédével képviseltette magát.

Tüntetések.

Trieszt, augusztus 9.

A tőzsde ma zárva volt. Délután az üzletek is zárva voltak. A délutáni istentisztelet után történt tüntetések alkalmával több embert letartóztattak. Görzben és Polóban is a közönség nagy részvéte mellett istentiszteletet tartottak.

Az anarkhisták.

Róma, augusztus 9.

Az elmúlt éjjel ismét sokakat letartóztattak, akik anarkhistáknak vallották magukat. Az éjjel az államügyészség palotájára titkos kezek egy *anarkhista manifestumot* ragasztottak, amelyet a rendőrség reggel letépett.

Róma, augusztus 9.

Giovanni Furno ivreai illetőségű embert a királygyilkosság dícsőítése miatt félévi fogházra, Filipe Ricci pesarói illetőségű embert pedig, aki megsértette a polgármestert és azt kiáltotta: Eljén az anarkhia! — két évi börtönre ítélték.

Brüsszel, augusztus 9.

Belgium, Franciaország, Olaszország és Spanyolország között tárgyalások indultak meg *közös rendőrség felállítására* végett, mely kizárólag az anarkhisták felügyeletével foglalkoznék. Az intézmény költségeit az említett államok közösen fogják viselni.

Berlin, augusztus 9.

A Berlinben letartóztatott Lange nevű állítólagos anarkhista szabadon bocsátották, mert a vizsgálat nem derített ki rá nézve semmi terhelőt.

Basel, augusztus 9.

A *Basler Nachrichten* a következő, pontos információkon alapuló leírását adja *Brescia és társai* működésének:

Az Umberto király meggyilkolásával záruló összeesküvése a latin faj anarkhisták szövetségének most már minden részletében beigazolást nyert, és pontosan megállapítható az az út is, amelyet Brescia és az összeesküvés vezetői június elejétől július 29-ig, azaz Pattersnból New Yorkon át Monzáig tettek. A bűntény főintézői a következők: Gaetano Bresci,

az olasz trienti *Lanner*, a toscanai *Quintavalle* Elba szigetére és egy negyedik ismeretlen. Ezt az utóbbit, egy magas termé, szőke, szakálltalan embert a gyilkosságok akció szervezőjének és a vezérkar főnökének tartják. A vizsgálati iratokban őt a „hallgató-nak” nevezik. Kétségtelen, hogy a „hallgató” tudott olaszul, de csak angolul beszélt. Brescinek revolvert Pattersonban voltak méregdrágán: 18 dollárért. De ez a legkifutóbb és legkülönösebb szerkezetű precíziós fegyver is.

Junius 1-én az anarkhisták New-Yerseyben nagy titkos összejövetelt tartottak, amely baráti lakomával végződött. Junius 10-én a jómadarak a *Gascogne* nevű hajóra szálltak a newyorki kikötőben, miután a megelőző estén a newyorki, brooklini és a hobokeni anarkhisták, mint olyanokat ünnepelték őket, akik Európát megszabadítják a zsarnokságtól. Több mint száz ember kísérte őket a *Gascogne* hajóra, melyet a nemzetközi anarkhisták órákával tartottak el.

Mikor a *Gascogne* Havreba érkezett, a négy érkezett északi Franciaország anarkista-világa ünnepesen fogadta. Bresci kedvese, Quazza Emma ki nyilatkozta, hogy Brescinek Havreban 8000 frankot adtak át aranyban és olasz bankjegyekben.

Bresci utja Párison, Lyonon és Marseillesen át valóságos diadalmenetnek hasonlított. A „kiválasztottak” és bizalmi beavatottak körében Bresci bámulatos próbát tett a revolver célzására; így például Lyonban egy selyemszálon függő karikagyűrűn lőtt keresztül, anélkül, hogy a gyűrű szélét érintette volna.

Modénában a négy társ elvált egymástól. A „hallgató” Turinon és Milánon át a felső-olaszországi földvidékre utazott Lannerrel. Bresci kalandos szerelmi életet folytatott, amely aztán lehetségesé tette, hogy a vizsgálat megállapította az ő útját Genua, Pisa, Livorno, Firenze, Prato, Bologna, Piacenza, Forlì, Pavia, Milano és Monza városokon keresztül. Mivel Bresci valósággal uszott a pénzben, mindig első és második osztályon utazott, a legdrágább szállókban lakott és valósággal nyilvánosan érintkezett a nép legegényesebb rétegéből származó anarkista szeméttel és így igen természetes, hogy mindennél a legnagyobb feltűnést keltette. Minden városban más-más szeretője volt; de valamennyien egybehangzóan vallják, hogy udvarlóiok a legzérűbb ember volt, aki egy modern Catilínának minden tulajdonságát egyesítette magában. E kicsapongó életmódtól elgyengülve, Bresci a küldetése teljesítésének napját lehetőleg halogatni igyekezett.

Pratóban kapta a következő táviratot: — Semmit sem hallunk felőled! Legfőbb ideje! Összekötöttesben vagy Anconával? Válaszolj!

Ancona évek óta az adriai tengerpartvidéki anarkisták főhelye. A tett elkövetését sürgető táviratot Bresci Bolognában kapta, ahol a Milano című fogadóban lakott egy bolognai kedvesével. A táviratot Biellában, a piemonti Manchesterben adták fel és így szólt: Minden készen van, jőj anonnal! Leandro Nicoli.

Bresci helyett, hogy azonnal Turinba utazott volna, Piacenzába ment. Ottani kedvese panaszkodott, hogy igen nyugtalan volt, düh-kitörései voltak, azután igen hosszú ideig kedvetlen volt. Piacenzában a Fehér kereszt-fogadóban lakott, ahol egy szalon-ért és egy hálószobáért 8 lírát fizetett naponta. Az anarkisták vezéreinek érkezése július 23. vagy 24-én lehetett Turinban; ott határozhatták el a gyilkosságot minden részletében, és minden egyes tagnak kiosztották a szerepet.

Bresci Pávián és Milánon át utazott Monzába, a hova 27-én délelőtt érkezett meg. Már két nappal előbb a „hallgatóval” a milánói a via San Pietro dell'Orto-ban levő toscanai borozóban ismételt találkozott. Mivel Bresci az anyanyelvén kívül franciául, németül, spanyolul és angolul is beszél, annak az egyszerű korosmának a vendégei képtelenek voltak kiokosodni az anarkisták beszédéből.

Leandro Nicoli július 28-án Biellából eltűnt a Monzába ment, ehonnan ugylászik, Svájchoa menekült. Nicoli a rendőrség által szemmel tartott anarkista. Lanner Ivreából július 27-én utazott Monzába, Quintavalle is, miután leborotválkozott, a gyilkosság napján Monzában volt; a hírhedt Gházinevű anarkista július 27-én szintén eltűnt Bergamból, és 29-én reggel Monzában látták őt. Forlóból, Ravennából és Faenzából az az egybehangzó jelentés érkezett, hogy ezekből az anarkista központokból július hó 26-ikának és 27-ikének estjén a legveszedelmesebb és a legfiatalabb tagok eltűntek. Ők alakították a királygyilkos testőrséget, amde a döntő pillanatban ezt a testőrséget legyőzték a királyhoz hű tornászok, a milánói tűzörség, valamint a későn ugyan, de azért teljes erővel közbeleépő monzai osztrákok.

Possancini, az elfogott anarkista vezér beismerte, hogy július 30-án Monzából visszautazott Anconába. Egész teste sebhelyekkel, véraláfutásokkal van tele. Mellénye, inge, nyakkendője és zsebkendője tele van vérrrel; úgy látszik, hogy Bresci kiszabadítási kísérleténél vadállatként küzdött.

Legfőnyesebb bizonyossága annak, hogy az özszeesküvés minden részletében mily pontosan volt kieszelve, magának az elfogott Brescinek egy nyilatkozatában található meg. Mikor Bresci Atkiserék a milánói börtönbe és abban a mintaszerű épületben belátta, hogy lehetetlenség innen menekülni, szikozódva tört ki:

— A kutyák! Az utolsó pillanatban, mikor minden sikerült, engem nem vágtak ki.

A khinai háború.

Budapest, augusztus 9.

Waldersee tábornagnak a szövetséges csapatok főparancsnokává való kinevezése általános rokonszenvvel találkozott. Csak a francia nacionalista lapok követelik a kinevezésből fegyvert — bár meglehetősen gyöngét — a kormányuk ellen. A Gaulois azonban kiemeli, mint már előbb is említettük volt, hogy ez a választás Franciaországnak és Oroszországnak előzetes beleegyezésével történt. Hogy nevezetesen Oroszország mennyire egyetért ebben a kérdésben Németországgal, bizonyítja az a rendkívül fontos körülmény is, hogy gróf Waldersee és vezérkara nem hajón utazik Khinába, hanem Szibérián keresztül vasuton, amely ut mindegy nyolc nappal rövidebb. Az engedélyt erre hirszerint maga a cár adta meg Vilmos császárnak egy sajátkező levelére, miután a kormányok nem tudtak egymással megegyezni. Az sem lehetetlen, hogy a további német csapatküldemények szintén ezen az uton fognak Szibéria határáig szállíttatni.

(Gróf Waldersee.)

Kassel, augusztus 9.

Gróf Waldersee feleségével együtt a gyorsvonattal ide érkezett. Vilmos császár a tábornagyot azonnal magához kéréte és külön kihallgatáson fogadta. A kihallgatás után pedig a császári kastély parkjában hosszabb ideig sétáltatott vele. Azután magához hívatta a tábornagy feleségét és meginvitálta, hogy lakjék a császári kastélyban.

A tábornagy a berlini *Post* értesülése szerint két hét múlva utazik el Khinába.

Berlin, augusztus 9.

Gróf Waldersee ma vejével ideérkezett és egy fogadóba szállt. Egy schwerini jelentés szerint gróf Waldersee New Yorkon és San Franciskón át akar Khinába utazni, hogy előbb érjen oda, mint a legutóbb utnak indított német csapatszallítmányok.

Waldersee néhány nappal meghívására előtt éppen egy hosszabb hannoverai utazásáról tért vissza. Julius közepén Párisban volt, ahol a vilákiállítás behatóan megtekintette.

Berlin, augusztus 9.

Gróf Waldersee és vezérkari főnöke nem hajón, hanem Szibérián keresztül Moszkván, Irkuckon és Vladivostokban át vasuton utazik Khinába, mert a klimatikus viszonyok ezen az uton jóval kedvezőbbek és az ut is rövidebb.

Az orosz kormány természetesen megengedte, hogy Waldersee és kísérete a szibériai vasuton utazzék. Ez az ut 8 nappal rövidebb a tengeri utnál. Waldersee Szibériát elhagyva, tengerre száll és a legutóbb elindult német és francia csapatokkal egyidejűleg érkezik Takuba, ahonnan Tiencinbe megy.

Páris, augusztus 9.

A lapok Walderseének a khinai szövetséges hadak főparancsnokává való kinevezéséről egybehangzóan azt mondják, hogy Waldersee állása, tehetsége és híre följogosítja arra, hogy a khinai szövetséges-hadak főparancsnoka legyen. A nacionalista lapok szeméret vetik a kormányt, hogy az által, hogy a francia csapatok főparancsnokává nem nevezték ki azt a tábornokot, akinek megválasztását mindenki óhajította, alkalmat adott Vilmos császárnak olyan kezdeményezésre, amelyből Németországnak őriási erkölcsi haszna lesz Franciaország rovására. A *Figaro* szerint nem lehetetlen, hogy Vilmos császár választása csak az egyes kabinetekkel való megegyezés után esett Waldersee grófra.

Berlin, augusztus 9.

Hannoverából jelentik a *Local-Anzeiger*nek: Mikor a császár hétfőn este Bielefeldből Wilhelmshöhebe érkezett, azonnal jelentést tettek neki arról, hogy Khinában hogyan állnak a dolgok. Oroszország és Franciaország kívánságára azután Németország késznek nyilatkozott arra, hogy főparancsnokot adjon

a szövetséges hadaknak, s a császár még hétfőn este telegrafált Walderseének.

Azt is erősítetik, hogy az orosz cár ajánlotta Waldersee főparancsnoknak s a többi hatalmak ehhez a kívánsághoz hozzájárultak. A cár azután hírszerint maga is sürgönyözött Walderseének s örömet és megelégedését nyilvánította a kinevezése felől.

(A pekingi követek.)

Pécs, augusztus 9.

Rosthorn követségi titkártól, a pekingi osztrák-magyar követség ügyvezetőjétől a következő, e hó 4-én kelt titkos jegyű távirat érkezett a külügyminiszterhez Pekingből:

Az osztrák-magyar követség épülete butorai és lováltárával együtt június 21-én leégett. Junius 20-ika óta a francia különítménnyel együtt a francia követség házáat védjük, amelyet a khinaiak szakadatlanul lövöldöztek puskával és ágyúval. Az épület egy részét aknákkal puszították el.

Veszteségeink a következők: Thomann fre-gattakapitány és három matróz elesett, Boyneburg és két matróz súlyosan megsebesült, de ezek már túl vannak a veszélyen. Junius 18-ika óta a khinaiak támadásai nem intenzív hatásuk többé. A khinai kormány rá akart bírni bennünket, hogy biztos fedezet alatt Tiencinbe menjünk, de eddig még nem fogadtuk el ezt az ajánlatot.

A pekingi követségi titkárnak ezt a táviratát autentikusnak tartják.

London, augusztus 9.

Az itteni khinai követség közölte, hogy augusztus 2-án kiadott császári ediktum szövegét, amely az európai követeknek *Pekingből Tiencinbe küldésére vonatkozik*.

Az ediktum így szól:

Li-Hung-Csang tanácsára felhatalmaztuk Jung-Lu tábornokot, hogy szerezzen magának jó és megbízható magasrangú polgári és katonai hivatalnokokat és egy kiválasztott katonai csapat kíséretében kísérje el a követeket Pekingből Tiencinbe, amint az illető követek elhatározzák, hogy mikor akarnak elutazni Tiencinbe. Ha utközben lázadók támadnák meg a követeket és azok biztonságát veszélyeztetnék, a kisebb hivatalnokoknak és csapatoknak rögtön meg kell semmisíteniük a lázadókat, hogy az európai kormányokat magukra ne haragítsák.

Az itteni követségen nem hiszik, hogy az európai követeket Pekingből már elhozták, de föltételezik, hogy a Tiencinbe utazás már el van határozva. Ezt abból következtetik, hogy az ediktumot egyáltalán kiadták, mert ha a követek az elutazásba nem egyeztek volna bele, akkor ediktumot nem adtak volna ki.

London, augusztus 9.

Rómából táviratozzák a *Daily Mail*nek, hogy a sanghaji olasz konzul értesülése szerint, a khinaiak, miután az európai csapatok előrenyomulásától meggyőződtek, *fokozott hővel kerdték meg a követsegek ostromlását*. Augusztus hó 2-ikán a követsegek már képtelenek voltak a khinaiak támadását visszaverni.

Páris, augusztus 9.

Az itteni khinai követ a cunghai jamentől egy titkos jegyű táviratot kapott, amelyet *Pichon* pekingi francia követ intézett a francia kormányhoz. A távirat, amelyet a khinai követ ma átadott *Delcassé* külügyminiszternek, így szól:

A diplomáciai kar éppen most azt az értesítést kapta a khinai kormánytól, hogy a hatalmak ismételtlen kívánták, hogy Pekingből fedezet alatt elutazzunk és arra kérnek bennünket, hogy elutazásunk feltételeit és idejét meghatározzuk. Erre azt választottuk a cunghai-jámennek, hogy nem hagyjuk el *állomásunkat*, amíg *utastársokat nem kapunk kormányainktól*, amelyeknek erről az ügyről jelentést tettünk. Ismételtlen értesitem önt, hogy elutazunk Pekingből, ha idegen csapatok jönnek értünk. Ezeknek a csapatoknak akkorának kell lenniök, hogy biztosíthatassák a *nyolcszáz idegenből*, akik között 200 asszony és gyermek és 50 sebesült van, továbbá 3000-nél több bennszülött keresztényből álló kíséretet. Az utóbbiakat nem hagyhatjuk itt és nem tehetjük ki őket a felkoncolás veszélyének. *Khinai fedezet semmiesetre sem volna elfogadható*. Remélem, hogy augusztus 3-án kelt 1. számú titkos jegyű táviratomat megkapta.

Az itt említett 1. számú táviratot a külügyminiszter a Havas ügynökség jelentése szerint nem kapta meg.

Washington, augusztus 9.

Az a jegyzék, amelyet az Egyesült-Államok kormánya tegnap este a kínai kormányhoz intézett, azt követeli, hogy a kínai csapatok azonnal hagyjanak fel a követések ellen való támadásokkal és sürgősen kéri a kínai kormányt, hogyha be akarja bizonyítani barátságos gondolkodását, működje közre a felmentő csapatokkal a rend helyreállításában. A jegyzék végül állást foglal az ellen a javaslat ellen, hogy a követek utazzanak el Pekingből, mert a kínai kormány, ha már Pekingben sem tudott gondoskodni kellő megvédésükről, még kevésbé oltalmazhatná meg őket a partvidék felé való utjukon.

London, augusztus 9.

A londoni kínai követ éppen most azt a hírt kapta Pekingből, hogy a hatalmak követi elfogadták a kínai kormányban azt az ajánlatát, hogy a követeket biztos kísérettel Tiencinto küldi. Előbb azonban a követeknek a szövetséges csapatok vezérével ismertetőjeleket kell megállapítaniok, nehogy a szövetséges csapatok tévedésből rájuk lövjenek. A követeket kínai hivatalnokok fogják kísérni, akiket a diplomaták topokul fognak használni esetleges árlások ellen.

(Az előnyomulás.)

Washington, augusztus 9.

Chaffee tábornok jelenti Peicang bevételéről: Az amerikaiak a hátulsó hadállásban voltak, ahonnan a megkerülő mozdulatnak ki kellett indulnia, de nem bírtak sorokba alakulni. A szövetségesek holnap reggel átkelnek a Peiho balpartjára és előnyomulnak Jangeun felé.

London, augusztus 9.

A Reuter-ügynökség jelenti Tiencintből 5-iki kelettel: A peicangi ütközet ma reggel 3 óra 30 perckor kezdődött. A kínaiak kiverettek sáncsaikból. Az oroszoknak 300, az angoloknak 50 halottjuk volt. A németek és japánok veszteségét még nem ismerik, de valószínű, hogy nekik is nagy veszteségük volt.

Peking felé most már nyitva van az út.

London, augusztus 9.

A Laffan-iroda washingtoni távirata szerint az Egyesült-Államok kormánya azt az ajánlatot tette a kínai kormánynak, hogy engedje, hogy az egyesült csapatok parlamenti zászló alatt vonuljanak be Pekingbe az idegen követek kiszabadítása végett.

London, augusztus 9.

A Times jelenti Sanghaiból 7-iki kelettel: A taotáj rendeletet bocsátott ki, amely megtiltja az élelmiszerek kivitelét. Ennek az intézkedésnek, úgy látszik, csak az a célja, hogy lehetlenné tegye az Észak-Kínában levő szövetségesek ellátását élelmiszerekkel. A Jangeo folyón ideérkezett gőzösek azt jelentik, hogy Nanking közelében a csapatok között élénkebb tevékenység vehető észre. Új útegeket állítanak föl, hogy a folyam stratégiai pontjait megvédjék.

A flottatisztek 6-án Seymour elnökle alatt értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy az idegentelepek védelmére szükség esetén katonaságot szállítanak partra. Ez esetben a rangban legidősebb tisztnek azonnal át kell vennie a parancsnokságot az angol konzulátuson levő tartalékok fölött s akkor a szárazföldön levő összes tengerészek és önkéntesek tényleges főparancsnokának tekintendő. Az ekképp rendelkezésére álló haderő száma körülbelül 2400 ember, akiknek körülbelül fele önkéntes. — A taotáj a konzuloknál felszólalt a dandár kiküldése ellen. A konzulok azonban azt kívánták, hogy tiltakozását írásban adja át.

Berlin, augusztus 9.

Bendemann altengernagy, a kínai német cirkáló hajóraj parancsnoka jelenti Takuból 6-iki kelettel: A szövetséges csapatok 5-ikén reggel elfoglalták a Peicang mellett levő kínai hadállást. A német csapatok közül két század vett részt a harcban. Philipp kapitány parancsnoksága alatt. Közélebbi részletek még nincsenek. A szövetségesek veszteségeiről sem kaptunk tudósítást. A szövetségesek azonnal elő akarnak nyomulni Jangeun felé, hogy a kínaiak ne vonhassák ott össze csapataikat.

(Az orosz-kínai határharcok.)

Pétervár, augusztus 9.

A hivatalos lap jelenti: Viazien mérnök azt táviratozza Progranusnájából e hó 6-iki kelettel, hogy a nikolszki mellékvasut készen van. A vasúti munkások számát felényire szállították le. A vonatok rendszeren közlekednek. Muren és Modosi között tovább folyik a munka. A modosi-mudanszjáni vonalról munkások mentek Ningutába. Murentől kezdve folytatják a sinek lerakását. A taimogoni állomást nemsokára megnyithatják. Sineknek raknak Murenig. Kharbinnal nincs összeköttetés. Hirschmann mérnök jelenti Szoelből 6-iki kelettel: A kínaiak tegnap elfoglalták Gaicsoi vagy Gaikin állomást (Likojan mellett) az ott lévő árukkal és hidakkal egyetemben. A Dasicaual való összeköttetést elvágták. Szianincauból egy hadoszlop vonult ki és elfoglalta Gajkint.

London, augusztus 9.

A Daily Mail jelenti Csifuból 7-iki kelettel: Az oroszok elfoglalták Ninosvangban a bennszülöttek városát és elpusztították.

Román-bolgár konfliktus. A félhivatalos Agence Roumaine sükségesnek látja, hogy felhívja a közfigyelmet a volt román alkotmány-párt lapjának a Constitutionnalul-nak a legutóbbi közleményeire, amelyekből kiderül, hogy a román kormány erősen lép föl bizonyos bolgár-macedón üzemek ellen, a miknek semmi józan céljuk nem lehet s csak a szomszéd állam kárára vannak. A román külügyminiszter ugyanis utasította a szófiai ügyvivőt, hogy figyelmeztesse a bolgár kormányt a szófiai macedón bizottság igazgatására. Így Dimitrov, a Mihailcanu tanár ellen elkövetett merénylet tetteste is kijelentette, hogy a merényletet a nevezett bizottság parancsára követte el. A Constitutionnal közlése szerint a külügyminiszter ezt a megjegyzést fűzte utasításaihoz:

— Ha a bolgár kormány még tovább is türi ezt a „tett propagandáját”, a mely épp oly veszedelmes, mint az anarkhistáké Nyugaton, a román kormány kénytelen lesz számos bolgár ellen, akik Romániában laknak, olyan rendszabályokhoz nyulni, a minőket a közrend és a politikai szükségesség megkövetel.

HIREK.

Budapest, augusztus 9.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Augusztus 15-én új előfűzés és nyitlik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról csejkorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— A hercegeprimás Budapestén. Vasáry Kolos bíboros hercegeprimás dr. Kohl Medárd kanonok pápai praelátus kíséretében ma este Balatonfűrdőre Budapestre érkezett. A hercegeprimás holnap Esztergomba utazik, hogy a katolicizmus 900 éves fordulójának ünnepségein jelen legyen. A hercegeprimás Esztergomból e hónap 16-án este érkezik vissza Budapestre, hogy 17-én jelen lehessen a katolikus nagygyűlés megnyitásán. 18-án a hercegeprimás pontifikálni fog a király 70 éves születése napja alkalmából a Mátyás templomban tartandó istentiszteleten; 19-én felszenteli a királyi palota Szent Zsigmond-kápolnáját és 20-án vezetni fogja a Szent István napi körmenetet.

— Állir. Közvetlenül lapzártá előtt jelenti telefonon bécsi levelezőnk, hogy ott esti kilenc óra után híre terjedt, hogy Bécs környékén a királyi család egyik tagja ellen merénylet követtek el. A merénylet híre különböző változatokban járt sajtóról szájra, a legtöbb helyen azt beszélték, hogy valaki rálőtt a főhercegre, aki ennek folytán súlyosan megsebesült. A bécsi rendőrség is tudomást vett a véres hírről, de nyomozása eddig nem vezetett eredményre. Egyébként a legvalószínűbbnek azt tartja, hogy az egész hír nem egyéb ostoba kóholymanál.

— Orosz diákok Budapestén. A kievi egyetem különböző fakultásainak és az ottani középiskoláknak hallgatói, mintegy százhuszan, három nap óta Budapestben tartózkodnak. A diákok dr. Demitsch Jaroslaw igazgató és tíz tanár vezetése mellett Bécsből jöttek és előzőleg meglátogatták Németországot, Franciaországot és Svájc nagyobb városait. A magyar főváros rendkívül megnyerte tetszésüket és itt időzésük alatt megtekintették a főváros nevezetességeit és kirándultak a Svábhegyre és a Római-fürdőre. Az orosz tanulók ma délután 4 órakor utaztak el a keleti pályaudvarról Pétervárra, ahonnan hazájukba térnek vissza. Távozásuk előtt köszönetüket fejezték ki Demitsch Mihálynak, a Ferenc József nevelőintézet kormányzójának, aki nekik az intézetben lakást és ellátást juttatott.

— Felfüggesztett alkaptány. Mint nagybecsereki levelezőnk táviratozza dr. Ferisics Zoltán polgármester-helyettes ma felfüggesztette állásától Jankovics György alkaptányt s egyben elrendelte ellene

a fegyelmi vizsgálatot. Azonkívül az alkaptány ellen feljelentés történt az ügyességnél is hivatalos hatalommal való visszaélés, hamis esküre való kényszerítés és súlyos testi sértés címén.

— Steiner püspök betegsége. Székesfehérvárról jelenti, hogy a hirtelen megbetegedett püspök állapotában semmiféle változás sem állott be. Az orvosok délelőtti jelentése szerint veszedelem nem fenyegeti a beteget, ha csak valamely váratlan komplikáció nem súlyosítja a bajt. A délutáni jelentés a beteg állapotát nagyon komolynak mondja. Dr. Major Ferenc Steiner püspök hirtelen megbetegedését következőképp magyarázza:

— A püspök idegeit a jubiláris ünnepségek előkészületei és szent beszédekének betanulása, amelyet Budapestén Szent-István napján kellett volna elmondania, nagyon kifárasztották. Steiner Fülöp doktor augusztus 8-án akart visszatérni székhelyére, hogy személyesen vezesse az ünnep előkészületeit.

A székesfehérvári püspöki rezidenciába számos részvétávirat érkezett, többek között József főhercegtől és családjától.

A délután kiadott orvosi jelentés szerint a püspök állapota olyan rosszra fordult, hogy a környezete minden pillanatban várja a katasztrófa bekövetkezését. Az agy főpapat baloldali érte a szélhűdés, ugyanígy, hogy a szélsőleglet és a bal szem megmerevedett. A legutolsó orvosi jelentés szerint az érverés 52, hőmérséklet 38.6 fok. Dr. Bierbauer, székesfehérvári tiszti főorvos és dr. Rucsek várpapoti orvos felváltva őrködnek a nagybeteg püspök betegágynál.

— Sziláry József halála. Szombaton temetik el ideiglenesen Zsitva-Ujfaluban a tegnap elhunyt Sziláry József koronáért. Másnap engesztelő szentmise lesz a halott lelkeüdvéért.

A koronőr haláláról Szil Kálmán miniszterelnök Bécsben értesült. A miniszterelnök rögtön táviratozott Guher Gyula államtitkárnak, felkérve őt, hogy Sziláry temetésén helyettesítse őt és a belügyminisztérium nevében tegyen le a ravatalra egy koszort a felirattal: „A m. kir. belügyminisztérium — egykori államtitkárnak.” A kormány nevében koszort tesznek a felirattal: „A m. kir. kormány — Magyarországi volt miniszterelnökének.”

A magyar országgyűlés képviselőháza küldött-eggyel vesz részt a Ház egykori elnökének temetésén. A Ház küldöttsége holnap délután utazik el Zsitva-Ujfaluba s az eddigi rendelkezések szerint Ferenc Dezső elnök, Andor Gyula elnöki tanácsos és Farkas János teremtisztos fogják képviselni a Házat. A képviselőház koszoruját négy képviselőházi szolgaviszi a küldöttséggel. A koszorú fehér szalagján ez a felirat van: „Nagyméltóságú Sziláry József urnak, a képviselőházi volt elnöknek: A magyar országgyűlés képviselőháza.”

A főrendiház is képviselteti magát egykori elnökének a temetésén, és gyönyörű koszort tesz le a koporsóra.

A temetési szertartást Bende Imre nyitrai püspök fogja vezénni. A családhoz nagy számban érkeznek a résztvevők.

A Magyar Tudományos Akadémiát báró Radvánszky Béla koronőr, akadémiai tag fogja képviselni a temetésen. Az akadémia a gyász jeléül kitűzte a gyászlobogót és a ravatalra óriás babérokoszort küldött, amelynek nemzeti színű selyemszalagján ez a felírás van: „Sziláry József igazgatósági tagnak — A Magyar Tudományos Akadémia.”

Az elhunyt családja a következő gyászjelentést adta ki:

Az alulírt okányi Sziláry-család megtört szívvel jelenti, hogy feledhetetlen emlékü nagybátyjuk, nagyméltóságú okányi Sziláry József valóságos belső titkos tanácsos, Magyarországi szent koronájának őre, a magyar főrendiház örökös tagja, a Szent-István- és Lipót-rendnek nagykeresztése, több külföldi rendnek tulajdonosa, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, Biharvármegyei törvényhatósági bizottságának tagja stb. stb. folyó évi augusztus hó 8-án reggel 8 órakor Zsitva-Ujfaluban, a halotti szentségek átjatos felvétele után, életének 83-ik évében jobblétre szenderült. A megboldogultnak hűlt tetemei Zsitva-Ujfaluban folyó hó 11-én délután 3 órakor fognak a római katolikus egyház szertartása szerint beszenteltetni és ideiglenesen az ottani sírkertben nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 13-án délelőtt 10 órakor fog Zsitva-Ujfaluban a római katolikus templomban az Urnak bemutatni. Zsitva-Ujfalun, 1900. évi augusztus hó 8-án. Béke hamvairal Özgörgy Sziláry Sándorné szül. gyöngyöshalászi Takács Jolán és gyermeke Sziláry Tibor, Sziláry György nyug. m. kir. rendőrségi kapitány, Sziláry Györgyné szül. Németh Kornélia és gyermekeik: Sziláry Kálmán bankhivatalnok nejevel és gyermekeivel. Sziláry Pál főszolgabíró, Sziláry Sarolta férjezett Gruber Jenőné, Sziláry Béla m. kir. honvédeztáros, Sziláry Béláné szül. Govrik Irén és gyermekeik: Sziláry József m. kir. honvéd huszárfőhadnagy, Sziláry Irén férjezett Kralovánszky Gyuláné, Sziláry Ilona.

— **A khedive Budapesten.** Az esti lapok lokális büszkeséggel jelentették, hogy *Abbas* pasa egyiptomi khedive tegnap este Bécsből Budapestre utazott. Ennyit és nem többet, de éppen elégséges arra, hogy ma reggel már Budapesten képzeltük a Theresianum egyikőri növénydékét. Akadtak kíváncsi lelkek, akik tudakozódtak a hotelekben és a rendőrségnél is, érte-e csakugyan ily nagy megtiszteltetés a mi fővárosunkat, mert *Abbas* pasa 6 fenségét bizony nem látta egy halandó lélek sem Budapesten. A rendőrség sem tudott semmit ideérkezéséről, pedig ha valakinek, az *őreg Pekár* főkapitányhelyettesnek kint kellett lennie a pályaudvaron, amikor a fenséges ur fürge lábai ráleptek a magyar főváros földjére. Felültette volna az esti lapokat a felhivatalos körön nyomott újság, vagy a fiatal alkirály oly szigorúan őrködött ignoknitióján, akár a fáraók, akik árulábán győződtek meg népük sorsáról. Késő éjjel kapjuk meg a tényleges esetet a kellő felvilágosítást. A khedive 6 fensége csakugyan elutazott Bécsből, még pedig tegnap este 6 óra 35 perkor a keleti expresszvonattal egyenesen Budapestre. Azzal az előkélt szándékkal, hogy *egy ideig itt is marad* a magyar fővárosban, 6 fensége utközben lemondott bologitót tervéről és utját meg nem szakítva egyenesen Konstantinápolyba utazott. Így csinálta meg a khedive Budapest lokális szenzációját, mert az itt időzése bizony nem lett volna az.

— **A katolikus jubileum.** Esztorgomból jelenti egy mai távirat: A jubiláris ünnepség nagy arányokat ölt. A reformátusok és izraeliták meghívás folytán testületileg vesznek részt az ünnepségeken. Minden beszédet a hercegprímás nagy jóvá és 6 rendelkezik minden felett. Majláth Gusztáv püspök nem jöhet Esztorgomba, míg *Dessueffy* Sándor esanádi püspök már bejelentette elfogvételét. A rendezéstől a néppárti egyházi férfiak ki vannak zárva.

A magyar kereszténység kilencszázados jubileuma ügyében tegnap Egerben *Jankovics* Dezső polgármester elnöke alatt városi közgyűlés volt, melyben elhatározták: 1. Eger város közönsége nemcsak részt vesz a jubiláris ünnepségen, hanem maga rendezi is. 2. Augusztus 15-ikén általános kivilágítás és a házak fellobogozása. 3. Augusztus 15-ikén a főszékesegyházban istentisztelet, melyben részt vesznek az összes testületek, batóságok, iskolák stb. 4. Augusztus 20-ikán Szent István napján délelőtti ünnepi istentisztelet az összes testületek részvételével. Délután díszmenet a várba, ahol megkoszorúzzák Szent István szobrát, amely azon a kőoszlopon nyugszik, melyet a történetírók tanúsága szerint Szent István állított fel az egri ősi templomban — a várban. A főljegyzések szerint itt Egerben az úgynevezett Hóhéparion ülté nézte Szent István király annak a templomnak az építését, melynek maradványa az említt kőoszlop. Egyházi körmenet is lesz a várba és ott egy lelkész ünnepi szent beszédet mond.

— **A figyelmes olasz király.** III. Viktor Emánuel, az új olasz király szép jelét adta gyöngéd figyelmének. A minap megtudta, hogy *Barrérenek*, a római francia nagykövetnek anyja meghalt. Azonnal meleg hangu levelet intézett a maga és felesége nevében a nagykövethoz. Ez utóvégre más időben éppenséggel nem volna érdekes dolog. De mostanában volna némi joga Viktor Emánuelnek ahhoz, hogy ne törődjék a mások bajával...

— **A ház után.** A szerbek ifjú királya Szemendriába utazik a feleségével és Belgrádban még csak most kezdenek javában suttogni a boldog házaspárról. Sok mindenféléről beszél a fáma, ime a sok közül néhány érdekesebb hír.

Éjszaka a menyegző előtt. A mult szombaton, az esküvőt megelőző éjszakán, lovas és gyalogos csendőrség cirkált a Duna és Száva mentén. Híre kelt ugyanis, hogy Milán exkirály Belgrádba jön s az utolsó percben meghusitja Sándor király esküvőjét.

Leszúzott a korona. Az esküvőn leszúzott Sándor király fejéről az esketési korona, amit Innocentius metropolita tett a király fejére. Dragina királyné vette észre a veszedelmet s egy gyors kézmozdulattal megragadta a koronát. Az esketési korona azért csúszott le a király fejéről, mert Sándor király az esküvőt megelőző napon levágatta dus hajzatát.

Kritizálják a kegyelmet. Az esküvő napján adott amnesztival nincsenek megelégedve a szerbek. Az hitték ugyanis, hogy a tavalyi merénylet összes elítélteit általános kegyelmet fognak kapni, amit annál is inkább elvártak, mert maga Sándor király a mult kormányzást a leghatározottabban elítélte. Egyébként *Pasics* Nikola, a radikális párt volt vezére, tegnap Belgrádba érkezett. *Gruics* Száva tábornok, dr. *Fuics* Mihály és *Milovanovics* volt miniszterek, akik amnesztiát kaptak, Párisból a napokban jönnek vissza Belgrádba.

Királyi korholás. *Teodorovics* Péter, Milán exkirály régi barátját, a *Male Novine* szerkesztőjét, maga

elő cíttálta Sándor király s élesen kikelt ellene, mert a lapjában támadást intézett a király házassága és Dragina királyné ellen. Teodorovicsnak tudtára adták, hogy a király elvárja tőle, hogy más burokat pengessen.

A méhesetek. Az ifjú királyi pár ma Szemendriába utazott, ahol egy hónapig fog tartózkodni. A királynak naponként táviratilag küldenek Szemendriába jelentést, az írásbelileg elintézendő államügyeket pedig egy futár viszi naponként Belgrádból Szemendriába.

— **Vilma királynő szemléje.** Vilma királynő a napokban szemlélt tartott a halászbárkák fölött. A Zuyder taven ment végbe a különös szemle s kétezer bárka jelentkezett arra a nagy megtiszteltetésre, hogy a szép fiatal királynő bizonyos pillantása végigsimogassa a bordát. Persze se lövöldözés, se egyéb tisztelgés nem volt a szemle alatt. A halászköz azzal üdvözölték a felsége leányt, hogy levett kalappal szép halásznótákat énekeltek neki, míg egy kis gőzösön sorraik között végigsiklott. Ajándék is akadt. Ezüst tálcán szépen díszített halat nyújtottak át hódolatluk jeléül.

— **Budapest nem késbesít.** Tudniillik nem késbesít másnak és nem ingyen. A főváros ez ideig egész csomó olyas ingyen-szivességet tett az államnak, hogy például elvállalta a kézbesítési szolgálatot némei állami fórumok számára is. A kerületi előjárók tanácsára kimondta a tanács, hogy ebben a tekintetben fölmondja az államnak a barátságot. A határozat értelmében fölkerik az igazságügyminisztert, hogy gondoskodjék a bírói végzések kézbesítéséről. Értesítik az ország valamennyi pénzügyigazgatóságát, hogy a fővároshoz kézbesítés végett eszentul semmiféle iratot ne küldjenek, mert a kézbesítést a főváros nem fogantositja. A kézbesítő szolgálat egységesítése érdekében a katonai és illetőségi iratok kézbesítését a tanács az előjáróságokra ruházta. Értesíti a főváros a postahatóságokat is, hogy a kényszer-kézbesítések portóköltségeit eszentul nem hajtja be.

— **Nyár.** ... Aki azt hiszi, hogy most az időjárásról fog szellemes sorokat olvasni, az csalódik. Aki ellenben azt hiszi, hogy egy *parmai* jegyospár párbajáról van szó, annak igaza van. Még ilyen hírt a nyáron nem kaptunk és reméljük, hogy nem is kapunk. Arról van ugyanis szó, hogy *Parma* városában valami csekélység miatt összekapott egy fiatal jegyospár: vőlegény és menyasszony. A német lap, amely ezt megírja, még a nevüket is tudja. A férfit *Cavallin* hívják, a lányt *Irma Gaudenzin*ak. Eleinte csak szóval veszekedtek, majd ökölre mentek. Később azonban tört is rántottak mind a ketten s addig szurkálták egymást, míg csak mind a ketten meg nem haltak. — Így szólt a hír és csuda volna, ha nem így szólna, olyan nagyon meleg idő van. Nyáron az ilyen rémes esetek igen gyakoriak és ha eszentul is ilyen marad az idő, megérjük, hogy valaki *Rémes* eset az állatkerben címmel egy hírt fog hozzánk beküldeni, amelyben az lesz, hogy két oroszlán összeveszett, majd fölfalta egymást, úgy, hogy mind a kettőnek csak a farka maradt a porondon...

— **A müncheni sakkversenyek.** Münchenből táviratozzák nekünk: A sakkversenyek mai tizennegyedik fordulóján *Burn* leverte *Bergert*, *Janovszki* Wolfot, *Marco* Bardelebert, *Schlechter* Gottschallt, *Marcey* Billeardt, *Schoenalter* Jakobot. A Halprin-Pillsbury és Cohn-Cupil pártik remisvel végződtek.

— **Királyok rabkosztón.** Anglia nem valami előkelően bánik azokkal a királyokkal, akikől többek között az országukat is elvette. A szegény exotikus fejedelemeket majd hogy rabkosztón nem tartja. Így például Dahomey királya, *Ago-li-Ago* sem örvend valami királyilag fényes életnek, amennyire az angol költségvetésből látszik. Az angol budgetnek Dahomeyre vonatkozó részében ezerkétszáz forint van fölvéve arra a célra, hogy Ago-li-Ago királyt nagyszámú családjával együtt eltartsák. Ezért igazán nem érdemes Afrikában meghódított királynak lenni...

— **Az öngyilkos ügyvéd.** *Poldess* János ügyvédet, aki tegnapelőtt délelőtt önkézevel vetett véget életének, az orvostani boncoló intézetbe szállították. A család kérelmére, mivel nyilvánvaló volt, hogy az ügyvéd nem büntény áldozata, a rendőrség megengedte, hogy *Poldess* holtestét ne boncolják föl. A holtestet az éjszaka az új izraelita temető halottas házába szállították, ahonnan az életunt ügyvédet délelőtt temették el.

— **Oroszhegy pusztulása.** Udvarhely megye egyik tősgyökeres székely községében, Oroszhegyen nemrég hatalmas tűzvész dühöngött, amely a virázgó község nagy részét elpusztította. Ötvennyolc család maradt hajlék nélkül és a kár meghaladja a százezer koronát. *Damokos* Andor alispán arra kéri a nagyközönséget, hogy segítsenek a szerencsétleneken és bármily csekély adományt juttassanak az alispáni hivatalba Székely-Udvarhelyre.

— **A lombardi vaskorona.** Lombardia ősi koronája újra előkerült a monzai székesegyházból, hogy ugyanazt a szerepet játszsza Umberto király temetésén, mint amikor ravatalra tették II. Viktor Emánuel király holtestét. A híres korona egy vasbronzból áll, amelyről a legenda azt tartja, hogy Krisztus keresztfájának egy szögéből kovácsolták a bizanci koronák formájában, arannyal, drágakövekkel díszítve. I. Theodosius császár teteme fölött azt mondotta erről a koronáról Szt. Ambrosius, hogy azt Szt. Heléna készítette fia, Konstantin császár részére, aki mint eréklyét viselte. György pápa viszont, aki Konstantintól kapta a vaskoronát, oda ajándékozta azt a longobárdoknak, még pedig Theodelinda császárnőnek, aki a Monzában épült San Giovanni-dómban helyezte el azzal a kikötéssel, hogy minden utóda ezzel a koronával koronáztassék meg. Az első, akinek utána a fejére került ez a korona, Theodelinda császárné második férje: *Agilulf* herceg volt. Utána *Nagy Károly* (más történelmi források szerint I. Ottó) fejére tették a vaskoronát. Egy más történelmi forrás a következő névsort állította össze azokról, akik a vaskoronát viselték: Berengár 888, Burgundi Rudolf 921, III. Ottó 996, III. Henrik 1046, IV. Henrik 1081, III. Konrád 1138, I. Frigyes 1158, VI. Henrik 1191, IV. Károly 1355, Zsigmond 1431, III. Frigyes 1452. (az utóbbinak koronázása Rómában történt meg, a többiek részben Milanóban, részben Monzában koronáztatták meg magukat.) I. Miksa 1456, V. Károly 1530, I. Napoleon 1805. május 26. Milanóban. Ismeretes dolog, hogy Napoleon maga tette fejére a vaskoronát ezekkel a szavakkal:

— Isten adta ezt nekem, és jaj annak, aki hozzá mer nyulni!

Azóta a vaskorona az Olaszország felett való uralkodás szimboluma. Az osztrák császárok közt I. Ferdinándot, Magyarországnak e néven ötödik királyát is megkoronázták a vaskoronával Milanóban 1838-ban. Kétszer fenyegette a híres reliquiát az a veszedelem, hogy végképp elkerül Monzából. Először 1273-ban, amikor a torriganiak, Milanó urai elzalogosították, de 1319-ben *Otto Visconti* visszaváltoztatta. 1324-ben a drága kincset Avignonba vitték, hogy a párharcok veszélveitől elvonják, de VI. Kelemen pápa visszaküldte Monzába s azóta folyvást az ottani székesegyház nevezetessége. Sokáig vitatkoztak az egyház férfai azon, vajjon eréklyének tekintendő-e a vaskorona, mignem *Lambertini* bibornok, a későbbi XIV. Benedek pápa a vezetése alatt levő bizottsággal kimondotta, hogy a vaskorona vallási eréklye is. Azóta meg van engedve, hogy ünnepélyes körmenetekben a hívek épülésére körülhordozzák.

— **Pusztult orkán.** A bars megyei *Boldoban* tegnap irtózatos orkán és felhőszakadás volt. A Drevenica-patak annyira megdagadt, hogy a partmenti házakat mind elöntötte, a szegényebb lakosság faházait pedig magával ragadta. Emberélet is több pusztult el. Ezideig két asszony és két gyermek holtestét fogták ki a szennyes hullámokból. Az általános pánikban több embernek nyoma veszett. Attól félnek, hogy ezek is elpusztultak.

— **Az agg ember öngyilkossága.** Kilenvenkilenc esztendő volt már *Mendik* József sátoralja-újheji polgár, tul a százon is élhetett volna talán még néhány esztendő, de közbe jött egy nagy szomorúság és az agg *Mendik* önként ment el ebből a világból. Volt neki egy egyetlen fia, aki meghalt a mult héten és ezzel nagyon magára maradt a jó magával tehetetlen agg ember. Utolsó napjaira elvesztvén támogatóját, nagyon elkeseredett, gyufát oldott fel magának, megitta a mérget és meghalt.

— **A féltékeny borbély.** Trencsénből sürgönyzik, hogy *Korgi* Vilmos borbély tegnap revolverrel rálőtt *Melschitzky* megyei tisztviselőre, akivel évek óta jó barátságban volt. A súlyosan sebesült tisztviselőt egy bécsi kórházba vitték. *Korgi* letartóztaták. Tettét féltékenységből követte el.

— **Halálozás.** *Törös* Pál Borsodvármegye volt szolgabírája tegnap 78 éves korában meghalt Senyén. Ma délután volt a temetése nagy részvét mellett.

Januska Vazul atya, a budapesti Szent-László főisk-ház lelkésze 7-ikén 64 éves korában meghalt Budapesten. A ferencrendiek budapesti zárdája külön gyászjelentést adott ki.

Oláh György Békésvármegyei tiszti főügyész 49 éves korában Gyulán meghalt. Az elhunyt tehetős, képzett tisztviselő volt, aki mint a békésvármegyei közművelődési egyesület alelnöke kulturális téren is nagy érdemeket szerzett. Ma délután volt a temetése.

Tury József ma 80 éves korában Aradon meghalt. Tury József festőművész édes atyját gyászolja az elhunytban.

— **Az egyetemi könyvtár.** Az egyetemi könyvtárban augusztus 15-én kezdődik a nagy takarítás, mely szeptember 1-éig tart, amikor a könyvtárat újból megnyitják. A nagytakarítás alatt hivatalos óra nem lesz a könyvtárban és a nyári szünetre megállapított két nap, kedd és péntek, csak augusztus 15-éig áll a közönség rendelkezésére.

— **A kisasszony regénye.** Regényes és szomorú történetet beszél el egy szép úri leányról a Felsőmagyarországi Hírlap. Régen kezdődik, abban az időben, még amikor Garambolez Irén kis leány volt. Jó módban élt. Szülei nagy vagyonban uralkodtak egyik felsőmagyarországi falu közepén s a gyerek leány, akiből bőségben fejlődött ki a nagy leány, elbódult egy csomó romantikus regény között. Kalandos vágyai támadtak, kereste azt a szegény lovagot, aki majd utána jön s meg is találta, de kisse időnek előtte. Ki ki-járogatott a pusztára, rendszeren olyankor, amikor egyedül lehetett ott künn s beleszerelmesedett a csikósba. A csikós tudniillik szép fiú volt, hogy egy kicsit paraszt, az nem baj. Annál jobban tetszett az úri kisasszonynak, aki valószínűleg azt hitte, hogy átöltözött királyfiával dolga. A szerelem aztán veszedelem lett mindkettőjükre nézve. Mikor egy kis apróság született meg belőle, a csikóst elcsapták a pusztáról, a leányt pedig kidobták a világra. Akkor még nagyon fiatal volt a szép Irén s lassan-lassan pusztult el abban a cudar életben, amibe belehullott a nagy szerelemből. Tegnapra aztán megunt. Mérgét ivott, annyi mérget, hogy bele is hal a kísérletbe.

— **A sah a Louvreban.** A perzsa sah hétfőn a Louvret látogatta meg. A muzeum ugyan hétfőn el van zárva a közönség elől, de a sahhal természetesen kivételt tettek. Leygues a szepmüvészetek minisztere fogadta az előkelő vendéget, aki reggel kilencoról órák érkezett meg. Nagy érdeklődéssel nézte a perzsa sah az antik szobrokat. A Borghese-vázáknál hosszabban időzött. Mialatt az egyik vázát nézte, valaki beleszólt a másikba. A miniszter fölkereste a sahot, hogy hallgatódjék a maga vázájánál és erre mosolyogva hallgatta meg azt a bókot, amit a másik vázán át mondtak neki.

— **Ez a régi telefonja** — mondotta és megismételtette a nagynénjével és miniszterével a kísérletet.

Aztán elragadtatva gyönyörködött a milói Vénuszban, amelyet lassan körülforgattak előtte. Végül a Regent nevű híres koronagyémánthoz ért. A miniszter elmondta, hogy ez a gyémánt ugyan nem a legnagyobb a híres gyémántok között, hanem a legtisztább ragyogásu.

— Tudom — jegyezte meg Muzaffer Eddin — százötven milliót ér.

Az olasz teremben megnézte Tiziannak *Krisztus sirbátételét*. Az eredeti mellé tettek egy Kemalolmski nevű fiatal perzsának a sikerült másolatát, aki Párisban tanult. A Correggio Gallériában reggeli volt. Itt egy széke föltűt gyerek jött a sahhoz és rózsát nyújtott át neki. Ez nagyon meghatotta. Elérkezve nyugodva ült meg a gyermeket, akinek a nagyvezír, mintán a sah valamit sugott neki, érmet adott át a sah arcképevel. Aztán folytatták a körutat. A sahnak annyira tetszett minden, hogy elhatározta, hogy Teheránban muzeumot alapít.

— **Féltrebbant puskaporos hordó.** Gréből táviratolozták: *Pols* földirtókos felesége tegnap délután égő gyertyával ment le a pincébe, ahol férje egy puskaporos hordót is tartogatott. Az asszony megbotlott s a hordóra ejtette a gyertyát. Irizáló robbanás következett erre. Polznét darabokra tépte a lőpor ereje, amely fölcsakította a pince boltozatát is. A beszakadt boltozat maga alá temette az asszony holttestét.

— **Házasság.** Dr. Asztal Sándor budapesti ügyvéd eljegyezte Grünwaldban (Hohlstain) *Wickel* Antoinette kisasszonyt, *Wickel* Henrik részvénytársasági vezérigazgató leányát.

Karcs Sámuel táviró tiszt tegnap vezette oltár elé a deákteri templomban *Feldner* Ella kisasszonyt, *Feldner* József táviró főtiszt leányát. Az esküvőn nagy és díszes közönség volt jelen.

Neumann Jakab Zemplén-Szirmáról eljegyezte *Gross* Irma kisasszonyt Kis-Divináról (Trencsénmegye).

— **Dinamitrobbanás Flumében.** Fluméből táviratolozták, hogy ma délelőtt a flumei hídnál, közvetlenül a villamos vasút vágánya mellett, egy dinamit-töltény felrobbant. A robbanás éppen egy villamos kocsi elhaladása után történt, és ez volt a nagy szerencse, különben a kocsi és utasai mind levegőbe repültek volna. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogyan került a dinamit-töltény a vágány mellé. Azt hiszik, hogy valaki merényletet tervezett a villamos vasút ellen.

— **Képes levelezőlap a lég hajóról.** Nem hiszszük, hogy akadna gyűjtő, akinek olyan képes levelezőlapja volna, amelyre a felhők közt írnak. Ilyen ritkaság jutott a minap egy *grünbergi* (Porosz-Szilézia) hölgynek a birtokába. Ismerősei, katonatisztek katonai lég hajóval átröpültek a birtoka fölé, s egy homokszőcskával nehezített anizs-kártyát dobáltak le a kertjébe. A levelezőlap a lég hajót ábrázolja, s a lég hajósiszták üdvözlését hozta a felhők közül.

— **Új vasút.** *Mátészalkáról* írja tudósítónk: A Nagy-Károly, Mátészalka, Vásáros-Namény, Csapi vasútnak augusztus 8-án volt a közigazgatási bejárása dr. *Barthos* Andor miniszteri titkár előnökelete alatt az illetékes körök élénk részvétele mellett. Az építés a régibb keletű La Marché rendszer szerint történik. A mátészalkai állomást jóval megnagyobbítják. Ebből az alkalomból a Központi Szállóban bankettet rendeztek, amelyen a mátészalkai polgárság több felköszöntőben ünnepelte *Barthos* Andor miniszteri kiküldötöt.

— **Victoria regia.** A magyar tudományos egyetemi növénykertben (VIII. Üllői-ut 78. sz.) megtekintésre méltó a Dél-Amerikában honos, nagy levelei, valamint szép virágát által feltűnő *Victoria regia* nevű vízvirág, amely már virágzásban van.

— **Kétzer nyílik.** Egyik olvasónk azt írja, hogy a *kassentmüllői* kaszinó udvarán néhány nap óta másodszor nyílik egy nagy akácán a sok virág. Tudomást veszünk erről a hírről, mert ezekben a kritikusi időkben jól esik konstatálnunk, hogy nemcsak Falb mond néha igazat. Már a népdalok is jószolgák...

— **Katona- és cigányzene-közvetítés a Telefon Hírdőzőben.** A beszélő újság ma este 8 órától 11-ig — mint mindennap — előfizetőinek szórakoztatására felváltva katona- és cigányzenét közvetít. A zeneközvetítés mellett 1/4 óra felolvasatja a *frankfurti, párisi és londoni* térszék kurzusait, fél 10 órától 10-ig pedig a legújabb híreket és táviratokat. Ugy a zenének, mint a felolvasásnak kezdetét mindig riadójel előzi meg, hogy ezáltal az érdeklődők figyelmét felhívja.

(x) Kérjünk mindenütt Emke-gyujtót!

Elsülyedhetetlen hajók.

— Egy francia mérnök találmánya. —

Budapest, augusztus 9.

Henri *Mariolle* párisi mérnök azon az uton van, hogy mint korszakot alkotó feltaláló kerüljön bele az emberi művelődés történetébe. Ha a gyakorlatban csakugyan olyan jól működik a találmánya, mint ahogy elméletben kimutatja, akkor hajók többé nem sülyedhetnek el. Mikor a hajótechnika és a hajózás mai fejlettsége mellett is olyan rémes katasztrófák eshetnek még meg, mint amilyenek csak a legutóbbi időkben is megrázták az emberiséget, valóságos lidérenyomástól szabadítja meg a világot az, aki a hajók elsülyedhetetlenségének a titkát egyszerre megfejtette. És Henri *Mariolle* a találmányát olyan egyszerű alapon csinálja meg, hogy valóságos Kolumbusz tojása az egész.

Ha az ember nem tud uszni és mentő őv van a derekán, akkor nem merülhet el. Hát a hajóval is így kell cselekedni, — ez *Mariollenak* egyszerű, de genialis ideája. Ő a hajót erős kancsuk-tömlőkkel látja el, amelyek rendes körülmények között összehajtogatva a hajó oldalába vágott mélyedésekben lapulnak meg, amelyeket erős vasbádoglemezek fűdnek el. Mindegyiket tömlőnek az alsó részéből cső vezet le, amely befelé nyíló csappal van ellátva. A tömlőkben pedig kalciumkarbid van, amelynek az a rendeltetése, hogy a tömlőknek a veszedelem pillanatában való felvívódását előidézzék és a tömlők így a hajó körül mintegy mentő övvé sorakozván, a hajót a víz színén tartásák. A kalcium-karbid aztán úgy végzi el ezt a szolgálatot, hogy a mikor a hajó összeütözközik és sülyedni kezd, a tömlőkből lenyúló csövek a vízbe kerülnek, a víz az ő természetes nyomásával fölökve a csapokat, behatol s a kalcium-karbiddal érintkezve, acetilén gázt fejleszt, amely hirtelen felfújja a tömlőket. Az így megdagadt tömlők pedig maguktól felre lökik utjukból a bádogfedőket, a hajó oldalára kerülnek és a hajót csak harmadrésnyire engedik elsülyedni. Mindez néhány pillanat alatt következik be, a tizenötezer liter ürtartalmú tömlők egyszerre végzik el a munkájukat s nemcsak hogy fenntartják a hajót, hanem még jelentékenyen meg is könnyítik a maguk sulya erejéig.

Mariolle kiszámította, hogy egy nagy oceánjáró gőzösnek százötven ilyen tömlőre van szüksége, hogy a sülyedéstől megmeneküljön. Minden tömlőbe ötven kilogramm kalcium-karbid szükséges, s ez a kalcium-karbid-mennyiség szükség esetén két és negyed millió liter acetilengázzal tölthető meg a tömlőket.

A hajókatasztrófák megelőzése a jelenkorra nézve bizonyára van olyan feladat, mint a lég-hajó feltalálása, érdemes tehát még a nagy költ-

segekre is. Így ha a *Mariolle* mérnök számítása nem csal, valósággal isten áldásának tekinthetjük ezt a találmányt, amely megkíméli majd az embereket attól, hogy mindjárt a végredeletüket is megcsinálják, ha tengerre szállnak.

A párisi diákkongresszus.

Páris, augusztus 8.

Az idei diák-kongresszus a magyar diákságnak sokáig emlékeztetésben fog maradni. Kedves és vidám epizódok fűződnek párisi tartózkodásukhoz, szívesen is látták őket mindenütt, de amit nem lehet elfelejteniök: az a nagy erkölcsi siker, melyet a kongresszuson alattomosan és nyíltan dolgozó román diákok fölött arattak. Ezek az agitátor-növendékek, ahhoz képest, hogy még tejjel szájuk, elég tisztességesen tudták a fogukat vicsorítani a magyarságra s a követeléseikben elmentek az impertinenciáig. A magyar diákok azonban résen voltak s olyan erővel feleltek az impertinenciákra, hogy a kongresszus francia elnöke is részükre állott és kijelentette, hogy amennyiben a román diákok még egyszer is felszínre hoznák a román kérdést: *kénytelen lesz őket a kongresszusból kitiltani*. Tapssal és újongva látták a magyarok ezt az ő sikerüket, a román diákoknak pedig megnyult az orra. Nem is félszékedtek tovább.

A magyar diákok párisi dolgaírói a következőket jelenthetjük:

(A magyarok és Sarah Bernhardt.)

A kongresszus tisztelőre augusztus 5-én vasárnap este díszelőadás volt a *Sarah Bernhardt* színházában. A „*L'Aiglon*”-t adták és a párisiak állítása szerint *Sarah* már régen játszott olyan kedvvel. A színházat zsúfolásig megtöltött kétezer diák frenetikus tapsviharral kísérte *Napoleon* szerencsétlen fiának szenvedélyes kitöréseit. Az előzőeken rendezőség a *disz-magyarban* megjelent magyar diákoknak a proscenium pályolyokat bocsajtott rendelkezésükre. A második felvonás végén a magyar diákok három óriás virágkosarat küldtek *Sarah Bernhardt*nak. Az egész színpad tele volt virággal és a harmadik és ötödik felvonás végén a művésznő meghaltot szavakban mondott köszönetet a lelkes tüntetésért. Előadás után a diákok vezetői tisztelegtek a művésznő öltözőjében, aki a magyar diákok előtt kedves hangon emlékeztet meg Budapestről. Előadás után a diákok lámpionos menetel rendeztek *Sarah Bernhardt* tisztelőre.

(Román akna — román vereség.)

A kongresszusi tárgyalásokat hétfőn reggel kilenc órakor nyitották meg. Az elnöki emelvényen csak a franciák ültek s mellette jobbról a magyar, balról az olasz osztály elnöke ült. Félkörben műgölkök ülték a többi nemzet ifjúságának alelnökei.

Alig hogy az első tárgy, az alelnök-választás felmerült, a nagy számban megjelent románok egyszerre teljes erővel megkezdték a harcot a magyarok ellen. Hívtakozva arra, hogy az ausztriai nemzetiségek is külön alelnököket választhatnak, azt követelték, hogy a magyar-román nemzetiségi diákoknak is adják meg azt a jogot, majd pedig *erdély-romániai képviselőt* követelték. Erre a teljes számban megjelent magyar diákok egyhangulag tiltakoztak és a románok szenvedélyes szavai után *Szemenyey, Zsembery, Köpöcsy, Szántó* és *Zerkovits* tiltakoztak lelkes beszédekben a románok hazafiatlan támadásai ellen.

A kongresszus francia elnöke erre kijelentette, hogy ha a románok a román kérdést újra felszínre hozzák, *kénytelen lesz őket kitiltani a kongresszusból*. Az elnöknek ezt a kijelentését az egész kongresszus megtapsolta és az ügy tisztázását másnapra tűzte ki.

A magyar diákok ebben a tárgyban hétfőn délután gyűlést tartottak és abban állapodtak meg, hogy a románok támadásai ellen minden erejükkel küzdeni fognak és a tárgyalásokon állandóan teljes számmal vesznek részt. A románok különben teljesen kidolgozott *Latin nemzetek szövetsége* című füzetet oszlatgatnak, amelyvel a román kérdések akarnak propagandát csinálni. Ezzel szemben a francia nyelven megjelent „*Magyar diák almanach*” kitűnő szolgálatot tesz. A román kérdésben a kongresszus hangulata igen izgatott és valószínűleg még zajos viták lesznek ebben az ügyben.

(Eljen a sah!)

A vasárnapi díszgyűlés után érdekes találkozó volt a magyar diákoknak a perzsa saival. A *disz-magyaros* diákok a bois de Boulogneban kosiztak, mikor szembe találkoztak a perzsa saival. A magyar diákok hangos éljennel üdvözölték az uralkodót, aki kihajolt kosijából és hosszasan, barátságosan intgetett a csillogó ruhájú magyar diákok után.

SZÍNHÁZ, ZENE.

Ujházi Ede Budán.

Budapest, augusztus 9.

Ezelőtt hat esztendővel Párisban felelevenítették az *Alfonz ur* című drámát. Az igazgató, akinek nyilván sok gondot adott, hogy miféle szenzációval kösse össze az aljas gavallér feltámasztását, a színre szólította azt a művészt, aki a kitűnő Alfonzot elsőnek kreálta és lejátásván vagy ötszázszor ezt a szerepet, hírtől és vagyontól kövéren visszavonult. A párisiak roppant örömben és mámorban ünnepelték azt a színészt, aki Alfonzzal feltűnt, Alfonzzal letűnt, más szerepre onnan túl már nem is vágyakozott, a téli semmittevés után most nyilván boldogan és gazdagon nyaral és úgy lehet, ki se főszi magát, amíg valamelyik párisi színpad sorvadt invenciója újra ki nem kaparaszsa Alfonz ur újabb felélesztésének céljára.

A dolog veleje az, hogy odakünn a hálás és szédítően nagy világban egy szerep kreálja a művészt, nálunk a művész kreál száz szerepet, tul a parton a százegyediknél van a nagyság és mielőtt a színész elérné, a sok teremtsében saját magát megemészti. Most szelid, békeességes és édes nyár vagyunk. A valódi királyoknak nem, csak a festetteknek. És éppen e nyári időnél fogva, amikor a színes világ kopár, üres és a valódi élet pompázik mindenféle ragyogásokban, nem volna miért medítni ilyes dolgokon, ha *Makó* igazgató ur jegyzékgyártó, ügyes titkoka nem jelentené mindenkinek, hogy *Ujházi Ede* holnap kreálni fogja Márton csikóst a budai arénában.

Mínthogy a mi romlott és unott pesti oldalunkon a népszínművet szerencsésen lejátárták a nagyobbra törő direktorok és tagok, valóságos szerencse ez úde magyar vállalkozás a Krisztinavárosban, amelynek színháza szintén nem sujtásos már merőben, sőt oly könnyeden franciás, oly lengőn és táncosan angolok, hogy a magyar parasztdráma oda is csak vendégképpen kukkant be néha. Vendégképpen és vendéggel, Ujházi Edevel, a legnagyobb magyar férfiszínésszel.

Ne engedje meg enyélő, vidám, gondtalan pajtásainak, hogy mesternek szólítsák, aki ime még tanulni kénytelen. Franciának ha születik, vagy akár csak németnek is, sőt ha csak a felemás és bizonytalan nemű Bécsbe hurokodik, még göndör hajjal szelid és jószágos fején, ma térdig gázol a vagyonban és a tető alá jutott dícsőségben, színpadra vitt alakjainak tizedrészével hódolásra kényszerített volna nagy országokat, forró nyári napokon elnyulhatna a kényelem puha párnáin és nem járna — bocsnát — propelleren Budára és próbára.

Péntek este tehát bemutatja a Csikóst. Micsoda színek keverődnek ebben a művészen, micsoda nagy skálát fog körül a teremő géniusza! Vidámság, ötletesség, édes tréfa, játszi enyélés, vaskos komikum, drámai erő, paranaszoló öntudat, méltóság, páthos, harag, intrikus indulatok, világosság a beszédben, roppant egyszerűség, magyarázó, elemző, részletező, kort és embereket rajzoló képesség, hangban, tartásban, árnyékolásban rengeteg színösség: ez mind együtt egy magyar színészen, aki holnap belenyul a magyar lelkületébe és mélyes mélyéből merít, ah! újra merít egy új alakot: a Csikóst.

A pálna nem magyar növény. Talán onnan van, hogy nagyon szívesen nyújtogatjuk idegeneknek. A német színészek közül, akik a rajongás legmerészebb jelzőit váltották ki belőlünk a minap, amikor megengedték, hogy néhány estén láthassuk őket, egy sínes Ujházi nagysághoz fogható. És ha idegen csillagok új szerepekkel feljebb kapaszkodnak dícsőségük boltozatján, hetekig el nem unjuk a hirdetését készülőldő alkotásuk egy-egy új fázisának. Gyakran az a fázis a kosztümön a gomb. Hát miért ne állhatnánk be egyszer hívívőnek, egy nagy magyar talentumot szolgálván.

Igaz, minden megváltozott körülöttünk. Megváltoztak, kifordultak, elferdültek a való élet igazságai is. De mert nagy és rettegett szent a realizmus, hát várjuk, áhitozzuk, sürgetjük és

szeretjük a színpadon is ez elferdült igazságokat, amelyek csupa hamisságok. Ha kell, hogy így szólítsam, hát jöjjön drága mester és tikkadt városi életünkbe áraszszon egy csöppet, sok csöppet a végtelen magyar rónaság dalos, tiszta, édes levegőjéből.

B-n S-r.

Fővárosi Nyári Színház. Ma este fejezte be *Ledofszki* Gizella nagysikerű vendégfellépőit a Fővárosi Nyári Színházban. Zsufolásig megtelt a színpad és a közönség lelkes tapsok közepette búcsúzott a művésztől, aki első sikereit is a Budai Színkörben aratta. Számítáiban játszotta *Abigailt* a kedves vendég; a Magyar Színházból előreg ismert művészi alakításának, különösen játéka drámai erőjének nagy volt a hatása, mély érzéssel előadott énekszámait és szép táncát a előzőségi lelkesen tapsolta és egymás után megismételtette. A budai társulat szintén helyt állt és a tetszésnyilvánításokból — élükön *Sugár* Arankával — bőven kijutott nekik is.

Meglepetés a színész-kongresszuson. A párisi színész-kongresszuson a napokban, mint a francia lapok írják, mulatságos jelenet történt. Még meg se nyitották a tanácskozást, mikor egy pápaszemű öreg ur odafélt az előadói asztalhoz és elkezdett hevesen gesztikulálni. Integtetett jobbra-balra, nem szólt azonban egyetlen egy szót sem. A színészek összenéztek, süttögni kezdtek, senki sem ismerte azonban a nyájas idegent, aki nyugodtan szórta a gesztusait és a kezével szörnyen fura gimnasztikát végzett. Az elnök végre megszokta a dolgot és odalépett a napirenden nem szereplő előadóhoz. A bonyodalomból való kibontakozás kissé nehezen ment. Az idegen ugyanis siketnéma volt, akit a kocsi a tévedésből a színész-kongresszusra vitt és nem a siketnéma kongresszusra, ahova készült. A siketnéma nem ismerős Párisban és látván a gyülekezést, nyugodtan befogott tudományos előadásába, amely a siketnéma ipari foglalkoztatását tárgyalta. A színészek ebből persze mit sem értek, némelyek azt hitték, hogy a kongresszisták közül valaki mimikai képességeit produkálja.

Erőszakolt érdekesség. Maholnap a színházi direktorok — egy színész-szólásónk írja — sorba lesznek birodalmunkban a tilalmi táblákat és szabad lesz a járás-kelés mindenütt a színházban. A reform oka egy balhit, amely szerint a publikumot roppant mód érdekli minden, ami a kulisszák mögött történik. Való igaz, a közönség szívesen pillant be oda, ahova csak a kiválasztottaknak szabad a betekintés, ám mihelyt leomlik a titkos fal és mindenkinek megadatnak a belépőjegy az érdekességhez, vége az érdeklődésnek. Csodálatos, hogy a gyakorlati érzékben megedződött színgazgatók ezt nem tudják. Mert nem tudják. Egyre-másra lödítják a nyilvánosságra az erőszakolt érdekességeket, amelyek ezt bizonyítják. Az érdekesség igen mulatságosak. Így például néhány nap óta olvassuk a budai színkör zold plakátjain, hogy az igazgató minő tervekkel foglalkozik, egy új operettjéhez tizenhat éves lányokat akar szerződtetni. Azt is olvashatjuk, hogy a tizenhat éves kisasz-szonykák mikor jelentkezhetnek, egyéb részletekről egyelőre még nem ad hírt a színpad. Bizarabb ennél az aradi színház attrakciója. Az aradi újságokban olvassuk, hogy legközelebb bemutatják *A színtanoda* című operettet és nagy vízmedencét készítettek erre az alkalomra a színpadon, amelyben tizenhat karhőlyg eszmos fürdőkészülékben meg fog fürdeni. Mindezt pedig bizonyára nem azért tudatják a közönséggel, hogy valamiképpen túlságosan meg ne lepődjék, hanem inkább a végett, hogy tudja meg jó előre, hogy érdekesség készül a színházban. Az ilyen erőszakolt érdekességek persze nem hozzák meg a kamatot. A közönség ugyanis nem az érdekességek genezésére kíváncsi, hanem magára az érdekességre. És nem okos dolog a színpadi hatásokat laikusok előtt elemezni, aminthogy nem művésze okos dolgot az a házigazda, aki vendégeit, mielőtt a terített asztalhoz ültetné, végigvezetné a konyhába. A konyhában a sok szemet, szájat ingerlő étel olykor épp az ellenkező hatást idézi elő, mint az asztalon. Aki föltárja a színpadi hatások kohót, azt fogja tapasztalni, hogy a hatások elmaradnak. Nem jó bizony a színpadi vízmedencével, a tizenhat fürdőző karhőlygyel és a tizenhat éves lányokkal előre kérkedni. És nem is izléses, a színpad komolyságáról nem is akarok ezúttal beszélni.

Az első újdonság. A bécsi színházak közül a Deutsches Volkstheaterben lesz a szezon első premijéje. Színe kerül ez alkalommal *Dreyer* Nagymama című bohózata. A szerző különben, akinek a *Probedarstadt* című darabját nagy sikerrel adták Budapesten, egy új darabot dolgozik, amelyet a berlini Deutsches Theater fog bemutatni.

A megtagadott szubvenció. Hosszu ideig küzdött a Kisfaludy-Színház törekvő igazgatója az óbudaiak közönyével, míg végre a főváros megígért a színháznak valamelyes támogatást. A segítség azonban későn jött. *Kövesi* Albert igazgató megszokallotta a deficitet és úgy határozott, hogy a jövő hónapban már nem tart előadást a Kisfaludy-Színházban. A küzdelmek között eltelt két esztendő munkájára hivalkozva arra kéri a fővárost, hogy a megszavazott szubvenciót augusztusra és szeptemberre adja ki számára. A főváros tanácsa ezt a kérelmet ma elutasította. Szomorú dolog, hogy egy fővárosi színház komoly munkásságának támogatását nem találja meg abban a forrásban, amelyért dolgozik, tudniillik a közönségében. És nem kevésbé szomorú a tanács szűkeblisége is. De következetesség van a tanács cselekedetében.

Hangverseny Liptken. Liptk furdón tegnap nagy jótékonyólu hangverseny volt, melyen magyarok, horvátok és románok működtek közre. A rendezés körül fáradoztak *Schwimmer* tanárné, *Friben* igazgató, dr. *Szemerey Bertalan* és *Merschalkó* egyetemi tanár. Voltak magyar, horvát és román énekek és szavaltatok. Nagy sikert aratott *Schwimmer* tanárné művészi zongora játéka és *Cotaresiu* szép román éneke. *Paldgyi* Lajosné Rákosi Jenő egy monológját nagy hatással adta elő. *Sterneck* Zsigmond gondolkán játszott, a programban többi száma is nagy hatást aratott. A vendégek száma egyre gyarapszik.

Björnson új drámája. A *kopenhágai* színházi szezon egyik legnagyobb érdekessége Björnsterne *Björnson* új drámája lesz. A költő a drámát már befejezte, címet azonban még nem adott neki.

Jubileumi zenemű. A kereszténység jubileumának ünnepségére *Duzinszky* Liptk több részből álló zeneművet adott ki. Az egyes részek a következők: 1. *Műlenniumi ima.* Vegyes énekek orgonával, vagy harmóniummal. 2. *CXXVI. zsoltár.* Férfitkar. 3. *10. zsoltár.* Férfitkar. 4. *Pohász.* Vegyes ötszkar. 5. *Műlenniumi pacsirta ének.* Férfitkar zongorával. A füzet a Harmónia zeneműkereskedésben kapható.

FŐVÁROS.

(*) **A tisztí főorvosi hivatal szervezése.** A fővárosi közgyűlés elhatározta, hogy a székesfővárosi tisztí főorvosi hivatal számára még két tisztí orvosi állást szervez. A közgyűlés pályázatot írt ki erre a két állásra. Az egyik pályázata a múlt hónap 16-ikán járt le, a másik pedig a hónap 30-ikán fog lejárni. A választás a legközelebbi városi közgyűlésen lesz, amikor a két tisztí orvosi állásra két területi orvost választanak meg, ezután pedig az így üresedésbe jutott két ker leti orvosi állásra történik a választás.

SPORT.

Tárlalomtól lövészények. Ma volt Lomnicon a meeting harmadik napja, az első napoknál kisebb jelentőségű programmal. Csak a főszám, az 5000 koronás Szerelességi díj keltett nagyobb érdeklődést, melyet *Egyedi Artur Refordja* nyert meg *Déleg* és *Da Capo* ellen. Az eredmények a következők:

I. Eladoverseny. Díj 1800 korona. Távlóság 2000 méter. Orssich P. Corvinusa első. Geiszt Gáspár Viveuria második. Páts S. száz. Honja harmadik. Totalizátor: 10:16.

II. Felkát handicap. Díj 3000 korona. Távlóság 2000 méter. Gróf Sternberg A. Aldemása első. Egyedi L. Panduria második. gróf Bathany E. Gourandineja harmadik, azután Bolygó, Parlag. Totalizátor: 10:27. Helyrefogadások: 50:132 Aldomás, Panduria nem volt tét.

III. Szerelességi díj. Díj 5000 korona. Távlóság 2500 méter. Egyedi A. Refordja első, gróf Andrassy S. Délegje második, mr. Redgrey Da Capoja harmadik. Totalizátor: 10:50.

IV. Nyeretlenek kétvéseke versenye. Díj 2000 korona. Távlóság 1900 méter. Gróf Bathany E. Jász és Feltörőnyi ménes Paroleje holversenyben első, gróf Forgán J. Szárnyas-a harmadik, azután Garany, Rotek, Ex lex, Beauflis, Totalizátor: 10:9 Parole, 10:34 Jász. Helyrefogadások: I. 50:14. II. 50:74.

V. Kétvéseke eladoversenye. Díj 2000 korona. Távlóság 1200 méter. Gróf Wenckheim asptája első, gróf Orssich P. Ikaja második, Geiszt Gáspár Díj-nokja harmadik, azután Convictor, Totalizátor: 10:27.

VI. Eladók handikapja. Díj 2000 korona. Távlóság 1000 méter. Zangen J. Estekje első, Schossberger L. Fragileje második, Geiszt Gáspár Trillaja harmadik. Azután Lady May, Bokros II. Totalizátor: 10:33. Helyrefogadások: I. 50:78. II. 50:107.

A holnapi nap főszáma a híres Kárpáti-díj, melynek 50,000 koronájáért ez idén is első rangú lovak versenyeznek. A nagy verseny földje előre-láthatólag így fog alakulni:

Lili	lov. Gülebrist.
Kara	Black.
Maz	Poole.
Galba	Wilton.

Kalupri . . . Slaok.
Fagon . . . Balford.
Quota . . . Adams.
Prima . . . ?

A verseny szép finisht eredményezhet s értékes felvilágosítással szolgálhat a két- és hároméves évjárat közt való viszonyra. Annyi bizonyos, hogy a legjobb chance a háromévesek közül az adott teherviszonyok közt Marnak, a kétévesek közül Kaluprinak van. De, mert a Milne-istálló Kara is képviseli, amely tehertöbblete mellett is komoly ellenfél lehet, azt hisszük, hogy istállója ezuttal inkább ő vele akar nyerni, hogy Maxot megkímélje a pónalitástól; s csak az esetre nyer Max, ha Kara képtelen lesz győzni. Az eset körülbelül olyan, mint tavaly Ird és Royal Flush közt volt, de most inkább sikerülhet, mert Kara rövid távú, de elsősorban lö. Azt hisszük ennek folytán, hogy az idei Kárpáti díj győztese Kara lesz Kalupri és Max előtt.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ Rakovszky-Zeyk párbaj. A tavaszi nagy obstrukció alkalmával Rakovszky István és Zeyk Gábor országgyűlési képviselők párbaját elvittak. A törvényszék Rakovszkyt párbajvesztéséért hét heti állományfogházra, Zeyket egy heti állományfogházra szabtta. Zeyk megnyugodott az ítéletben, Rakovszky ellenben föléb-bezett s a tábla nyilvános főbírósági tárgyalásán, tekintve, hogy párbaj előtt kijelentette, hogy nem akarta sérteni Zeyk Gábort büntetését nyolc napi állományfogházra szállította le. Ma délután volt kitűzve a törvényszék előtt a másodbírósági ítélet kiértesítése, de a furdón tartózkodó Rakovszky kérelmére elhalasztották.

§§ Don Carlos veje és a rabbinus. Schönburg-Waldenburg Frigyes herceg, aki tudvalevőleg Don Carlos Alice leányát vette nőül, mintegy két évvel ezelőtt meghasonlott családjával, aminek első kellemtelen következménye az volt, hogy anyagi zavarokba jutott. A herceg Freund Adolf nevű klagenfurti pénzügyőkhöz fordult, aki szerzett is neki pénzt, de az azal a feltétellel, hogy rabbi növendék fiát jószágkormányzóul szerződteti, mintegy 6000 forint évi fizetéssel. Schönburg-Waldenburg herceg kénytelen-kelletlen ebbe is beleegyezett. De amint megőszült s családjával megbékült, a jószágkormányzóvá előléptetett rabbinövendéket elbocsátotta szolgálatából — aki erre pert akasztott a herceg nyakába 200,000 koronát követelvének kártérítésül, a rabbi pálya feladásáért. Ez a per a budapesti kir. törvényszék előtt folyik. A herceg azzal vágott vissza, hogy Freund Alajos ellen a budapesti kir. büntetőtörvényszék előtt csalás, szikkasztás, zsarolás és zsarolás miatt büntető panaszt emelt, amely azonban Freundra nézve kedvezően dőlt el, mert hosszas vizsgálat után a büntető törvényszék az eljárást megszüntette. E megszüntető határozat folytán Freund Adolf Schönburg hercege ellen hamis vád és rágalomzás miatt tett följelentést, mely panaszának azonban fogantatja nem volt, mert a budapesti kir. büntető törvényszék éppen a napokban hirdette ki a herceg jogtanácsosa, dr. Gyurkovich Gyula budapesti ügyvéd előtt azt a határozatát, melylyel helyben hagyta Földnyi Aladár vizsgálóbíró megszüntető végzését. A határozat megokolása az, hogy a herceg jóhiszeműen vádolta Freund Alajost és atyját, csak a tények jogi minősítésében tévedtek, mert azok elbírálása nem a büntető, hanem a polgári perutartozik. Ezzel a kölesönösen indított büntető perek végérvényes befejezését nyertek. A polgári per azonban még hosszasan elhúzódik, mert a törvényszék csak most kereste meg az illetékes olasz bíróságot Don Carlos és fia Don Jays meghallgatása iránt, s miután a trónkövetelő fia röviddel ezelőtt Khinába indult, nagy kérdés mikor kerülhet sor meghallgatására.

§§ A kiűrtített persely. A budapesti szertiták templomában lévő Erzsébet-perselybe gyűjtik a kegyes adományokat. Lence Ferencné is odaadta a maga filléreit s aztán nagy buzgó imádkozta. A templomból kijövet észrevette, hogy egy férfi a perselyt leveszi a helyéről, kivesszi a pénzt belőle s aztán mint aki nagyon jól végezte a dolgát, újból visszateszi a helyére. Becséné azt hitte, hogy ennek az embernek jussa van a perselyhez s már meg is nyugodott a dologban, mikor Papposa Antal sekrestyés jött a templomba, aki fölvilágosította, hogy ahhoz a perselyhez csak annak az urnának van joga, akit a kiűrtítéssel megbíztak.

A sekrestyés rosszat sejtve, megnézte a perselyt, amely tökéletesen üres volt. Nem sokára egy kabát nélkül levő ember jött a templomba, akiben Becséné fölismerte a tolvajt. A sekrestyés rendőrt hívott s bekísértette a tolvajt, aki nem volt más, mint Nagy Ignác, a szertiták egykori sekrestyése. A törvényszék lopásért egy évi börtönrre ítélte, amit a tábla, tekintve rovoit mulitját, két évi és három hónapi fegyházra emelt föl. A vádolt semmiségi panaszával, Tóth Gerő bíró előadásában, ma foglalkozott a kuria szüneti tanácsa és a koronaügyész indítványára elutasította.

Nyílttér.

Mohai ÁGNES forrás

hazánk legzsémsavdusabb természetes savanyuvize.

Tiszta kellemes asztali és borviz.

Budapest főváros részére

külön háztartási töltés

olcsóbb a szódavíznel

1¹/₁₀ liter palack 36 fillér, üres palack visszavételi ára 8 fillér.

Kapható minden fővárosi fűszerkereskedésben.

Főraktár:

ÉDESKUTY L. ásványvíznyagykereskedés és. és kir. udvari szállító Budapesten.

Császárfürdő

BUDAPESTEN.

(Az e rovat alatt közlöttnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK

Andrée.

Berlin, augusztus 9. Az a hír, hogy Andréétől származó levelet találtak, kétségkívül koholmány. Berlinben nem értik, hogy hogyan adhattak e hírek Stockholmban hitelt. A jelentés beküldője csak akkor akar jelentkezni, ha a levél feltalálójának jutalmat tűznek ki és azt írja, hogy ő az egyedüli, akinek a levél feltalálásáról tudomása van, holott bizonyos, hogy ilyen szenzációs lelet a hajó többi személyzetének figyelmét is felkeltette volna.

A dél-afrikai háború.

London, augusztus 9. A Daily Chronicle tudósítja azt jelenti Pretóriából, hogy a város élemezése végett erőlyes rendszabályokra van szükség, mert a boerok a vonatokat folyton megtámadják. Ugyancsak Pretóriából jelentik a lapoknak tegnapi kelettel: A városról északra nyolc mérföldnyire 500 boer bukkant föl két ágyuval és érintkezésbe jutottak az angol előőrsökkel. Attól tartanak, hogy a pretóriai boerok támogatni fogják a közeledő boer csapatokat.

London, augusztus 9. Lord Roberts Pretóriából tegnapi kelettel ezt táviratozza: A behatolási és harrysmith-i kerületekben 4140 boert fogtunk el, kiket legnagyobbbrást Ceylonba szállítanak, továbbá négyezernél több lovat és ponnyit vettünk el és nagymennyiségű lőszert megsemmisítettünk. Az elands-riveri helyőrség 300 ausztráliából és rhódusiából állott. Carrington tábornok elkészett. Methuen tábornok, aki lord Kitchennel együtt Dewett ellen operált, tegnap reggel Ventersstroom közelében Dewett csapatainak egy részével harcra bocsátkozott. Az ellenséget számos kopjéről, melyet szivósan védelmezett, elűztük. Az angoloknak hét halottjuk volt és négy tisztjük megsebesült.

Porosz herceg a pápánál.

Róma, augusztus 9. A pápa ma Henrik porosz herceget kihallgatáson fogadta. Rampolla bíbornok viszonzni fogja a látogatást.

Örmény zavarok.

Konstantinápoly, augusztus 9. Btllisi jelentések szerint a szasszuni kerületben levő Spaghauk örmény faluban a török katonák állítólag kegyetleneségeket követtek el. Okul örmény forradalmárok keresését hozzák fel.

Közigazgatási táviratok.

Bécs, augusztus 9. (A Budapesti Napló telefon-jelentése.) New Yorkból ma gyengébb jegyzéseket jelentettek, míg a londoni és párisi jelentések szilárdabban hangzottak. Az itteni határidő forgalomban kezdetben még eladási kedv uralkodott, mire az üzlet elyengült árfolyamokkal nyílt meg. De később Berlin aránylag szilárdabb magatartására ismét fokozódott a kereslet és az irány javult, úgy hogy az árfolyamok ismét emelkedtek. Buza és zab 2, rozs 4 fillér avancot ért el, míg tengeri megtartotta tegnap esteli árfolyamát.

Kötött: Buza őszre 8.02—8.01—8.07, tavaszra

8.44, rozs őszre 7.35—7.43, tavaszra 7.69—7.50, tengeri szeptember—októberre 6.42.

Jegyzetek: Zab őszre 5.65—5.66, tengeri július—augusztusra 6.42—6.43, május—júniusra 5.22—5.23, repce augusztus—szeptemberre 13.75—13.85.

Felmondott: 400 mm. tengeri és 400 mm. repce.

A készáru piacon az irány változatlanul nyugodt és az üzlet csendes volt.

Záratkör kötetelt: Buza őszre 8.09, rozs őszre 7.04, tengeri május—júniusra 5.23, zab őszre 5.43—5.45 koronán jegyzett.

New York, augusztus 9. (Terményfőzsége.) (Zárlat.)

Gyapot: New Yorkban helyben 9.10/10. (9.10/10.) Szept.-re 8.44 (8.47). Novemberre 8.13. (8.27). New-Orleansban helyben 9.1/10. (9.42). — Petróleum Stand white New Yorkban 8.05. (8.05). Stand white Philadelphianban 8.—. (8.—). Refined in Cases 9.35. (9.35). Credit Balances at Oil City 1.25. (1.27). — Zsír: Western steam 7.10 (7.15). Rohe és Brothers 7.42. (7.42). — Tengeri irányzata szilárd. Aug.-ra —. (43.1/2). Szeptemberre —. (44.7/8). Okt.-re —. (40.—). — Buza irányzata tartott. Pirok ősi helyben 82.1/2. (82.1/2). Aug.-ra —. (—). Szeptemberre 80.1/2. (81.1/2). Okt.-re —. (—). Decemberre 83.1/2. (82.1/2). Gabona szállítási díja Liverpoolba 3.1/2. (3.1/2). — Kávé: fair Rio 7. sz. 9.1/2. (9.1/2). Szept.-re 7.80. (7.95). Novemberre 7.95. (8.10). — Liszt: Spring Wheat clears 2.85. (2.85). — Cukor: 4.1/4. (4.1/4). — On: 32.80. (32.80). — Réz: 16.10. (16.10). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, augusztus 9. (Terményfőzsége.) (Zárlat.)

Buza irányzata tartott. — Aug.-ra 75.1/2. (74.1/2). Szept.-re 76.1/2. (75.1/2). — Tengeri irányzata szilárd. Szept.-re 38.1/2. (37.1/2). — Zsír: Szept.-re 6.77. (6.80). Okt.-re 6.82. (6.82). — Szalonna short clear 7.47. (7.47). — Sertéshús: Augusztusra —. (—). Szept.-re 11.75. (11.77). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

J. A. Szeferin. — L. R. Szepes-Remete. — Medius N. B. — A cs. és kir. közös hadügyminisztérium az osztrák-magyar monarchia egyetemeit látogató orvosnövendékeknek, tanulmányaik befejezéséhez segélyt nyújt, ha a növendék kötelezi magát, hogy a tudori oklevél elnyerése után 6 évig a hadseregben szolgál, mint főorvos. A segély a négy tanévben évenként 600 korona, az ötödik tanévben a 14 havi szigorlati időre feloszva 1000 korona és vizsgálati előleg 500 korona. A folyamodások a cs. és kir. közös hadügyminiszterhez (Wien) intézendők. Csatlolni kell: a születési és tanulmányi bizonyítványokat, az indexet és a kötelező okmányt, hogy 6 évig a hadseregben fog szolgálni. Először be kell iratkozni az orvosegyetemre s csak aztán lehet folyamodni.

Akadémikus. 1. Kereskedelmi iskolai tanári képesítés szükséges. 2. Megnevezheti az egyetem bölcsészeti fakultásán. 3. Felső kereskedelmi iskolák vannak: Budapestben három, Alsó-Kubinban, Aradon, Brassóban, Debrecenben, Fiumében, Fogarason, Győrön, Homounán, Kassán, Késmárkon, Kolozsváron, (internátus). Lippán, Miskolcon, Nagy-Becskereken, Nagy-Rőzén, Nagyváradon, Pancsován, Pozsonyban, Sopronban, Szegeden, Székesfejerváron, Szombathelyen, Temesváron, Turóc-Szt.-Martonban, Ujvidéken, Veszprémben, Zala-Egerszegen, Zomborban. Valamennyi jó iskola és ajánlható. Tessék közülük választani. 4. Most már egyik után sem jár semmiféle cím. 5. Simonyi Zsigmond, Tóth Béla, Vámbéry Ármán. 6. Igen, nagyságos címzés illeti meg.

K. Bécs. Ha sietősen folyamodik az illetékes hadkiegészítő parancsnoksághoz, hogy önkéntességi joga elismertessék s az összes szükséges okmányokat mellékel, kivételesen talán behívják orvosi vizsgálatra s akkor, ha alkalmas, még októberben bevonulhat. Mindenesetre igazolnia kell, miért akar éppen ebben az esztendőben szolgálni. A folyamodást lehetőleg még a napokban nyújtsa be. Államköltségen igenis szolgálhat, ha megvan az érettségi vizsgája.

O. L. Folyamodványát 1900. november végéig illetékesi helyének illetékes szolgabírói hivatalánál, a kerületi hadkiegészítő parancsnoksághoz címezve kell benyújtani. Mellékelendő a születési, tanulmányi, szegénységi, illetékesi és belépési bizonyítványok, a hatósági bizonyítvány arról, hogy szülői s közvetlen rokonai még a kincstári élelmezési költséget sem képesek viselni.

K. M. Válaszra. Nem hivatalból történik, hanem folyamodni kell érte az illetékes arvaszékhöz. Semmi más nem mellékelendő, csak a születési bizonyítvány.

Sz. P. F. Arad. Méltóztassék a képviselőnőz elnöki iradjához. Tassz Károly c. igazgatóhoz fordulni, ő adta ki. Ára 40 krajcár.

W. A. Ákos. A pályázatot csak az egyetemi év megnyitása után írják ki. Akkor megtudhatja a feltételeket. Most még úgy sem lehet érte folyamodni.

Előfizet. N.-yék. Nyolcovan fillérért megrendelheti a Budapesti Napló kiadóhivatalánál, ha a postaköltséget is mellékel.

KÜLÖNFÉLÉK.

A bárókisasszony.

Zöld bársony most a rét, virággal tarkázott.
A bárókisasszony csak egyedül jár ott.
Loveti cipőjét és magamulátára
Meztől sétálgat a rét bársonyába.

Egy tenyérenyi helyen a puha agyagban,
Az egyik lábnyoma gyönyörűen ott van.
Féltő naphosszat áll a juhászlegény,
S tűnődik, mint száraz kut kávján a gém.

Gárdonyi Géza.

+ **Feljedelmi életbiztosítások.** Az elhunyt kőburg-gómai herceg három millió hatszáz ezer forintra biztosította az életét több társulatnál. Umberto király élete is nagy összegekre volt biztosítva és tragikus halála sok biztosító társulatnak okozott veszteségeket. Ezeknek a társulatoknak nagy összegeket kell kifizetniük Margit királynénak, Viktória királynő az ő szívszerű természetével nagy kincs bányája a biztosító társulatoknak. A walesi herceg is nagy összegekre biztosította az életét. A világ legjobban biztosított emberei közé tartozik M. F. H. Peavey, aki egy amerikai társulatnál két millió négyszáz ezer forintra biztosította az életét és éltől évente csaknem százszáz ezer forintot fizet. Hat hónapig értekezett különböző szakértőkkel, míg végre az amerikai társulatot választotta. G. V. Vanderbilt hasonló összegre biztosította az életét, de évente csak körülbelül kilencven ezer forintot fizet.

+ **A püspök és a gyermekek.** Egy német püspökről jegyzik fel a következő kalandos epizódokat. A püspök nemrégiben bérmaükörton volt. Egyik községben a tanítónő a lelkére kötötte a tanítványainak, hogy valahogy el ne felejtsek azt mondani: Eminenciád, ha a püspök megszólítja őket. A püspök csakugyan meg is érkezik és megjelenik az iskolában. Ott mindenféle kérdéseket intéz a gyermekekhez. Az egyik kis lánytól a tíz parancsot kérdezi. A kis lány kezdi felsorolni a tíz parancsot, s egyszer csak észre veszi, hogy a tanítónő összevissza a szemöldökét, int neki a szemével, a kezével, de szegényke nem tudta mielőtt vélni ezeket az intéseket. Végre a hetedik parancsot észre juttatott, hogy mit mulasztott el és a legnagyobb buzgósággal mondja ki:

— Hetedik parancsot: Ne lopj — Eminenciád!
Ugyancsak a szóban lévő püspökkel történt meg a következő eset: Püspöki székelyén egy napon megpillant egy fiúcskát, aki minden áron meg szeretné huzni egy kapunak a csengőjét, de sehogysem tudja elérni. A püspök, aki rendkívül szereti a gyer-

meket, odamegy a fiúcskához és barátságosan megkérdezi:

— A csengőt akarod meghuzni, fiúcskám?

— Igenis, püspök bácsi, — mondja nagy örömmel a gyerek.

A püspök jó erősen meghuzta a csengőt, amire a gyerek elküldte:

— No most püspök bácsi fussunk, mert ha kijönnek, kikapunk.

S nem várva be, hogy valaki kijöjjön, kiragadta magát a püspök kezéből. A házbeliek közül valaki csakugyan előkerült s alázattal megkérdezte a püspököt, hogy mit parancsol. A püspök pedig szégyenszemre elmondta a kalandját.

+ **Ügyvédnők egyesülete.** New Yorkban a múlt esztendőben az ügyvédnők egyesületét alakították. Az egyesületnek a volt a célja, hogy az ügyvédnők érdekeit képviselje és társadalmi érintkezésüket előmozdítsa és ebben a tekintetben egy esztendősen fenállása előtt hasznosnak mutatkozott, s már husz tagja van. Közülük tízen mint önálló ügyvédek működnek New Yorkban, vagy ügyvédi irodákban kaptak alkalmazást, a másik tíz New-Yerseyben és Connecticutban működik. Az egyesület elnöke miss Rosalie Loew, az alelnök miss Philip Carpenter, egyez miss Gail Langhlin, pénztárosnő miss Edith J. Griswald. Nyáron az egyesület szünetet tart, de szeptemberben újra a legnagyobb buzgósággal kezdi meg működését és télen nagy nyilvános közgyűlést is fog tartani. A múlt esztendőben csak havi gyűlések voltak, amelyen csupán tagok vehettek részt.

+ **A szenátor és rendjele.** Khinaul olvasni nagyon kevés európai balandó tud, így eshetik hát meg, hogy a khinai írásban könnyen tud gorombáskodni az idegennel. François de Nion sok mindenféle jellemző dolgot beszél el Khináról s többek között megemlíti, hogy akárhányszor adományoznak európai embernek olyan rendjelet, amelyre cifra káromkodások vannak írva. Ők mulatnak ezen nagyokat, az európai pedig nem igen tudja elolvasni a khinai hieroglifákat. Nion olyan rendjeletet is látott, amelyeken ez volt bevéssze: „A fehér ördögnek, vagy az idegen kutyának.” Megesett nemrégiben, hogy a pekingi francia követ megígérte egy párisi barátjának, aki szenvedélyes rendjelvádló volt, hogy ha legközelebb haza jön, hoz neki khinai rendjelet. A követ hazajött, de elutazása előtt egészen megelégedett barátjáról és táskájában csak a ragyogó gyémántos csillagot hozta el, amelyet a császár sajátkezűleg tűzött bucsuzáskor a mellére. Alig érkezett haza, fölkereste a barátja és kérdőre vonta:

— Nos, mi van a rendjelemmel?

A diplomata nagy zavarban volt, de kivágta magát. A maga rendjét adta oda a barátjának. Az

oklevelet csak nem fogja majd senki reklamálni. A jó barát, aki nagyteljesítéssel szenátor, el volt ragadtatva és boldogságát fokozta, hogy néhány nappal később a khinai követ ebédet adott, amelyen rendjelel megjelent. Alig telepedett le az asztalnál, észreveszi, hogy khinai szomszédai furcsa mosollyal nézegetik a rendjelet.

— Hisz ezek vadak, — mondogatta magában a szenátor.

Később megszólította a követ és barátságosan kérdezte, hogyan érezte magát Khinában. A szenátor osodálkozva jegyezte meg, hogy sohasem volt Khinában.

— Hogyan lehetséges az, hogy ön pekingi követ léteire nem lett volna Khinában?

— Hisz én sohasem voltam khinai követ...

— Már pedig ezen a rendjelen az áll khinaul, hogy: a francia követnek Pekingben.

Azóta a szenátor nem vágyódik khinai rendjelre.

+ **A tolvajkirály.** A Journal des Débats mondja el ezt a kis apróságot: A Sainte-Avoye negyed rendőrbiztosának kezébe került a tolvajok királya. Két tolvajlásnál került hurokra a nevezetes férfi, aki büszkén viselte ezt a disztemet, s a rendőrbiztos nagy ambícióval foglalkozott a nevezetes fogolylyal. Fölkereste a cellájában, s hosszasan vallatta. A tárgyalás után reggelre ment, de alig ült le a terített asztalhoz, azt veszi észre, hogy az órája és a tárcája hiányzik. Előbb azt hitte, hogy a hivatal-szobája asztalán felejtette értékeit, s jellemző erre a hivatalra, hogy a rendőrbiztos rögtön sietett vissza a hivatalába. De az íróasztalán nem találta holmijait. Nagyon aggdott már, amikor a tolvajok királyától üzenetet hoznak neki, hogy fáradozni le hozzá. A rendőrbiztos sietett a cellába, ahol ismételt eszmecserét után a tolvajkirály elővette zsebéből az óráját és a tárcát és átnyújtotta boldog tulajdonosának.

— Csak megakartam mutatni ügyességemet és be akartam bizonyítani, hogy megérdemlem a címet — mondta szerényen a talentumos férfi.

+ **Jelentős számok.** A fatalisták a história minden eseményénél valami különös jelenséget fedeznek fel. Umberto király meggyilkolása alkalmából is megtették az ő kis buvárlataikat. Ezeknek a specialistáknak egyike például bizonyos számokkal dolgozott. Ezek a számok: 0, 2, 4, 6 és 8. És párosával szerepelnek ezek a számok az olasz király életének fontosabb momentumaiiban. Umberto király 1844-ben született (két 4-es); 1866-ban vitézül harcolt Custozánál (két 6-os); 1868-ban megházasodott (két 8-as); 1878-ban király lett (két 8-as); 1900-ban meghalt (két 0), mintán huszonkét esztendeig uralkodott (két 2-es).

REGÉNY.

A rádza nyaklánc

— REGÉNY —

Írta: RUDYARD KIPLING

(24)

Az átmenet a koromsötét lépcsőházból ebbe a naptól elárasztott festéktől és üvegtől csillogó, hófehér padlózatú szobában olyan váratlan volt, hogy Tarvinnak a szemét kellett lehunynia. Hanem csakugyan táviróhivatalba kellett jutnia, mert az első szempillantásra kis fenyőfa asztalon régi divatu távirókészülék látott meg. A nap-sugár vakított tüzőt be azon a nyíláson, amelyet a drótok számára a kupolába vágtak és be nem falaztak.

Ott állt Tarvin a nagy sugárözönben és körülnézett. Puha amerikai posztókalapját, amely ehhez az éghajlathoz nem igen volt alkalmas, levette és nedves homlokát törülgette. Amint ott állt magas természetével, hajlékonyan, erőteljesen minden mozdulatában, ha véletlenül valami rossz szándéku gonosztevő ott leskelődik a titkos épület valamelyik sarkában, aligha kötött volna bele, — annyira nem látszott valami könnyű ellenfélnek. Hosszu, szőke bajszán, amely száj-szegleténél lekonyult s a gyakori pódréstől határozott ívalakot öltött, simított egyet, aztán ugyancsak cifra megjegyzéseket dünyögött azon a nyelven, amely azok között a falak között bizonyára ismeretlen volt. Hogyan juthat ő a feneketlen némaságnak ezen a tanyáján összeköttetésbe az amerikai Egyesült-Államokkal? Amikor még a saját hangja is, amelyet a kupola boltozata visszavert olyan erőteljesen, idegenszerűen csengett.

— Vigye el az ördög ezt az állapotot! — dünyögte néhányszor.

Fehér lepelbe burkolt alak hevert a földön. — Helyes! — mondotta Tarvin csak most pillantva meg a fehér foltot.

— Egy halott nagyon illik ehhez a hivatalhoz. Hé, ember... Kelj föl, ha tudsz még.

A lepel megmozdult, nyöszörgés hangzott ki alóla, aztán egy nagyon álmos benszült tápáskodott ki alóla, tetőtől talpig galambszürke selyembe öltözve.

— Hó! — kiáltotta meglepetve.

— Igen — mondotta Tarvin.

— Velem akar beszélni?

— Ó nem, hanem táviratozni akarok, ha ebben a kriptában akad ugyan elektromos erő.

— Uram — mondotta a benszült barát-ságosan — akkor jó helyen kopogtatott. Én ennek az országnak a táviróhivatalnok és főpostamestere vagyok.

— A rozoga székre ült, kihuzta az asztalfiókot és serényen keresgélgni kezdett benne.

— De hát mit keres fiam? — kérdezte Tarvin — Talán a Kalkuttával való összeköttetést?

— Legtöbb ur hozni magával blankettát — mendotta a galambszürke alak olyan szemrehányáson, amennyire az udvariassága csak megengedte — hát itt van blanketta. Lenni magának ceruza?

— Nem akarok én ennyire terhelt lenni a hivatalnak... Tessék csak újra lefeleldni és tovább aludni. Le tudom én magam is kopogni a hímre... Hogy szól a kalkuttai jelzés?

— Ó uram, maga nem érti ezt a masinát!

— Hogy nem értem? Hiszen látta csak engem választáskor!

— Ehhez a masinához kell lenni nagyon szakértő. Maga írni, én telegrafálni, így illeni... ez lenni munkabeosztás, he, he!

Tarvin az utasítás szerint cselekedett és leírta a következő szavakat: Dolog jól megy, hasonló reményem K. C. C. V.-tól. Tarvin.

A távirat Mutrie elnöknek szolt Denverbe.

— Hát csinálja, ember! — szolt oda Tar-

vin, átnyujtván a szeliden mosolygó ifjunak a papirost.

— Nagyon helyes, nem lenni gond, azért én lenni itt — nyugtatgatta a benszült, aki ugylátszik megértette, hogy ennek a különös embernek sietős a dolga.

— Megkapják-e valamikor? — kérdezte Tarvin pajtáskodva odakacsintva a galambszürke embernek, mintha föl akarná viddani, s egy-szermind figyelmeztetni, nehogy valami csalafintaság legyen a dologban.

— Ó igen, holnap. Denver lenni Egyesült-Államok, Észak-Amerika — felelte a hivatalnok, s gyermekes örömmel tekintett föl Tarvinra, hogy milyen okos ő.

— Kezet testvér! — mondotta Tarvin, sző-rös kezét odanyujtvá neki. — Tudós egy ház!

Jó félórát maradt ott, a közös tudomány alapján melegen megbarátkozott a galambszürke emberrel, nézte, hogyan dolgozza az meg a „masináját” és különös érzés fogta el, amikor a gép csakugyan működni kezdett, s ő összeköttetésbe lépett otthonával. Élénk beszélgetések közben a galambszürke ember újra belenyúlt az asztalfiókba, s egy porlepte táviratot halászott ki, amelyet Tarvinnak nyújtott át.

— Maga nem ismerni angol Rhatoreban, hinni Turgis? — kérdezte.

Tarvin egy pillanatra a címre meredt, aztán feltépte a borítékot... ezt várta éppen! Mutrie szerencsét kívánt neki megválasztásához, 1518 szótöbbséggel győzte le Sheriffet!

Colorado állam új törvényhozája örömmel-jásban tört ki, indián haditanót lejtett az indus mecses fehér padlózatán, az elképedt főpostamestert ócska asztala mögül előlórniotta, s vad keringőben ragadta körül. Aztán mélyen meghajolva a száját, orrát tátogató benszült elött, lerobogott a lépcsőn, s a táviratot magasan lobogtatva hamisítatlan bakugrásokat vitt véghez az országot porában.

(Folytatása következik.)

+ Családi párbeszéd. A férj (keserűen): Kedvesem, gazdagok mi nem vagyunk. Fájdalom, atyám öröklött csak azt a szerencsét hagyta rám, hogy nemzedékemnek utolsó sarja lehetek.

— Az asszony: Akkor inkább tartotta volna meg magának ezt a szerencsét.

+ Erős pozíció. Börtönőr (veszekedik az egyik fogolyval): Nem hallgat mindjárt!

Fogoly: Mit! Még maga beszél, fenyegetőzik. Jobb lesz, ha maga hallgat. Hisz magát rögtön elbocsátják, de engem csak husz év múlva!

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Kereskedelmi helyközvetítés. Az utolsó évek kedvezőtlen gazdasági viszonyai házakban is a kereskedelmi proletariátus nagymérvű szaporítását vonták maguk után. Ezen sajnos tüneteknek kíván gátat vetni a kereskedelmi helyközvetítés, mely célul tűzte ki magának, hogy az állás nélküli kereskedelmi alkalmazottakat az őket kizsároló magánközvetítők körmeiből kiszabadítsa és a törekvő fiatal kereskedelmi elemnek módot nyújtson a legcélszerűbb költéssel munkát szerezni. Ezen cél vezette a *temesvári kereskedelmi egyesületet* is, midőn múlt év augusztus havában helyközvetítő osztályt nagy anyagi áldozatokkal létesítette. Ha e célnak mostanáig még nem tudott megfelelni a kívánatos mértékben, úgy ennek oka részben kereskedelmünkben is rejlik, kik nem veszik eléggé igénybe az egyesület ingyenes szolgáltatását. A temesvári kereskedelmi egyesület helyközvetítő osztálya minden írásbeli megkeresésre gyorsan, pontosan és a legnagyobb elővigyázattal jár közbe és mindent elkövet, hogy a megkereső főnököknek alkalmas, hasznavehető és szakképzett személyzetet biztosítson. Az egyesületnél mindenkor nagy számban vannak előjegyezve a különböző kereskedelmi szakmákban állást keresők. Gondolják meg kereskedelmünk és kereskedelmi vállalataink, hogy e helyközvetítő osztály igénybevétele maguk is hozzájárulnak — még pedig anyagi áldozatok nélkül — a már-már elfajult és veszélyessé váló kereskedelmi proletariátus csökkentéséhez, midőn hasznos feladatot is teljesítenek. Az egyesület irodavezetősége (Temesvár, Beiváros, Hungária-palota) minden írásbeli megkeresésre lehető legrövidebb idő alatt szolgál főnyilvánosítással.

Telefon Eger és Gyöngyös közt. Az Eger és Gyöngyös közt létesített telefonhálózatot, amint nekünk jelentik, átadták a közhasználatnak. Ennek a hónapnak a végén Budapesttel és a vele összeköttetésben levő hálózatokkal is összeköthők az egergyöngyösi telefonvonalak.

Szesszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapestén 40-50 korona pénzben, 41.— korona aruban. Bécsben a nyersszesz ára 44-40 korona pénzben, 44-80 korona aruban.

Béti-lóvásár. A Tattersaalban ma megtartott béti-lóvásárra felhajtottak 364 drb. I. és 253 drb. II. osztályú, összesen 617 drb. lovat. Ebből eladtak 334 drb.

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásár-terei vásári pénztár részvényszerűségi tudósítása.) Felhajtás: Vágómarhák. Magyar ökrök 778 darab, magyartehén: 536 darab, szerbiai ökrök 1926 darab, szerbiai tehén 119 db, boszniai ökrök — drb, boszniai tehén — drb, bivaly 163 drb, bika 110 darab, összesen 3627 drb. Gazdasági marhák: Igás- és hizlaltul való ökrök 99 darab, fejős tehén 181 darab, igás bivaly — darab, tinó — darab, bika — darab, üsző — darab. Eladási árak ezen tudósítás zártáig, vágómarhákért: Magyar hizott ökrök, legjobb minőségű 64.— K-től 72.— K-ig, kivételesen —. K., 100 kilonként 616 sulyban, középminőségű 56.— K-től 62 K-ig, silányabb minőségű 50 K-től 54 K-ig. Magyar legelőmarha jobb minőségű 50 K-től 58.— K-ig, kivételesen —. K-ig, silányabb minőségű 42 K-től 48 K-ig. Tarka hizott ökrök, legjobb minőségű 68 K-től 72.— kivételesen — K-ig, középminőségű 56 K-től 62 K-ig, silányabb minőségű 50 K-től 54 K-ig. Szerb és boszniai ökrök legjobb minőségű 60 K-től 63.— K-ig, kivételesen —. K-ig, silányabb minőségű 44.— K-től 45.— K-ig, bika jobb minőségű 66.— K-től 70.— K-ig, kivételesen —. K-ig, silányabb minőségű 46.— K-től 54 K-ig. Bivaly 32 K-től 44 K-ig, kivételesen —. K. Magyar tehén 42.— koronától 56.— koronáig, kivételesen —. koronáig. Tarka tehén 44.— koronától 65.— koronáig, kivételesen — koronáig. Gazdasági marhákért: Igás ökrök elsőrendű — K-től — K-ig, kivételesen —. K. Kétszázalékos, 670 K-től — K-ig páronként, közép 68.— K-től 60 K-ig. 680 K-től 640 K-ig páronként. Hizlaltul való ökrök fehér 100 kg.-kint — K-től — K-ig. Fejőstehén kereszteszett színes 140 K-től 220 K-ig dronként, bonyhádi faj 230 K-től 310 K-ig, kivételesen — K-ig dronként. Igás bivaly — K-től — K-ig páronként. Vágómarhákért a felhajtás a mult hethez képest változatlan volt, idegen vevők részéről a kereslet is változatlanul jó, míg az idevaló mészárosok részéről csak első minőségű hizott marhánál volt élénkebb vételre való észlelhetőség. Elsőrendű minőségű árak 1 koronával métermasszánként emelkedtek, silányabb minőségek eladása olcsóbb árak mellett is nehezen ment. Fejős tehének felhajtása meghaladta a szükségletet, irányzatuk lanyga. Jármos ökrökből a felhajtás csak közepes minőségekre szorítkozott, lényegesebb forgalom nem fejlődött. A legközelebbi országos vásár augusztus 26-án és 27-ikén fog megtartatni.

Budapesti sertés-konzumvásár. A főrenvárosi petróleum-rakodónál lévő székely-fővárosi sertéskon-

zumvásár árjegyzése 1900. évi aug. 9. Készlet: 466 darab. Erkezett 854 darab. Összesen: 1320 darab. — Eladott 824 darab. Maradt 496 darab. — *Nami árak:* 120—180 kgr. sulyban 92—96 koronáig, 220—280 kgr. sulyban 88—96 koronáig, 320—380 kgr. sulyban 90—96 k.-ig. Öreg nehéz páronként 400—500 kilos 84—88 koronáig, Malac 72.— koronáig 100 kilonként. A vásár élénk volt.

Bécsi szarvasmarhavásár, augusztus 9. (Saját tudósítók telefonjelentése.) A mai vásárra felhajtott 692 darab levágott sertést, 803 darab levágott juhot, 82 darab leölt bárányt, 3356 darab élő borjút, 1059 darab élő sertést. Irányzat: Az árak 4 fillérrel emelkedtek.

Eladási árak: Levágott borjú 80—104 fillér, elsőrendű 86—96 f. kiv. — fillér, élő borjú 70—84 fillér, kivételesen — fillér, legelsőrendű 98—106 fillér, fiatal sertés 68—88 fillér, kivételesen — f., levágott nehéz sertés — fillér, kivételesen — fillér, husra hizalt sertés — fillér, zsírta hizalt sertés fillér, könnyű sertés — fillér, elsőrendű süléd 92—108 fillér, gyengébb — fillér, levágott juh 68—90 fillér, bosnyák silányabb sertések — fillér, kilogrammonként. Bárány — korona, kivételesen — korona páronként.

Bécsi juhvásár. (Saját tudósítók telefonjelentése.) Felhajtott 3233 db. Az irányzat a felhajtás kisebbedése folytán az árak emelkedtek. Jegyezett: I. rendű juh 46—55, kivételesen —, sejtjes juh 40—44 fillér.

A budapesti gabortőzsde.

Budapest, augusztus 9.

A vételkérő ma mérsékeltébb volt. Nyugodt irányzat mellett 30.000 métermázsza buza került forgalomba 5—7½ fillérrel alacsonyabb áron. Rozsban csekély volt a forgalom. Az árak 5 fillérrel estek.

Eladott:

Uj buza. Tiszavidéki: 100 mm. 81½ k. 8 K. 05 f., 150 mm. 81½ k. 8 K. 05 f., 100 mm. 81 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 92½ f. kevert, 100 mm. 79½ k. 7 K. 90 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 90 f., 100 mm. 79 k. 8 K. — f., 200 mm. 79 k. 7 K. 90 f. 100 mm. 70 k. 7 K. 85 f. kevert, 600 mm. 78½ k. 7 K. 95 f., 600 mm. 78½ k. 7 K. 90 f., 200 mm. 78½ k. 7 K. 85 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 80 f., 200 mm. 78 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 77½ k. 7 K. 80 f., 100 mm. 77½ k. 7 K. 96 f., 100 mm. 77½ k. 7 K. 80 f., 100 mm. 77½ k. 7 K. 75 f., 100 mm. 76½ k. 7 K. 70 f., 100 mm. 76½ k. 7 K. 65 f., 200 mm. 74½ k. 7 K. 40 f.

Csabai: 200 mm. 80 k. 7 K. 97½ f. Makói: 200 mm. 79 k. 8 K. 02½ f., 1000 mm. 78½ k. 8 K. 02½ f.

Pest megyevidéki: 200 mm. 80½ k. 7 K. 90 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 80 f., 1200 mm. 79 k. 7 K. 85 f., 150 mm. 79 k. 7 K. 65 f. sárga, 100 mm. 79 k. 7 K. 65 f., 250 mm. 78½ k. 7 K. 75 f., 100 mm. 78½ k. 7 K. 70 f., 150 mm. 78½ k. 7 K. 70 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 70 f. 100 mm. 77½ k. 7 K. 65 f., 100 mm. 77½ k. 7 K. 65 f. sárga, 200 mm. 77½ k. 7 K. 75 f., 200 mm. 77 k. 7 K. 75 f. 100 mm. 77 k. 7 K. 70 f., 200 mm. 77 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 77½ k. 7 K. 60 f., 100 mm. 76½ k. 7 K. 65 f. 1000 mm. 75½ k. 7 K. 57½ f., 200 mm. 74½ k. 7 K. 40 fillér.

Felsőmagyarországi: 200 mm. 77½ k. 7 K. 40 f.

Tolnai: 300 mm. 73½ k. 7 K. 45 f.

Ó-buza. Tiszavidéki: 100 mm. 80 k. 7 K. 85 f. sárga, 150 mm. 80 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 75 f., 1850 mm. 79½ k. 8 K. 05 f., 2000 mm. 79½ k. 8 K. 05 f., 1000 mm. 78 k. 7 K. 85 f., 750 mm. 79½ k. 8 K. 05 fillér.

T.-Becsei: 1530 mm. 75½ k. 7 K. 47½ f. Orosházi: 2500 mm. 78½ k. 8 K. — f. Becskerek: 300 mm. 72½ k. 7 K. 37½ fillér.

Raktáraru: 1000 mm. 75 k. 7 K. 55 f., 2050 mm. 73 k. 7 K. 42½ f.

Műsz. hónapra.

Rozs: 100 mm. 6 K. 77½ f. készpénzfizetés mellett, 400 mm. 6 K. 70 f. három hónapra, 300 mm. 6 K. 73 f. készpénzfizetés mellett, 10 mm. 6 K. 77½ f. készpénzfizetés mellett, 100 mm. 6 K. 50 f. ab Nagy-Káta, 500 mm. 6 K. 75 f. készpénzfizetés mellett, parításra, 400 mm. 6 K. 75 f. készpénzfizetés mellett, parításra, 230 mm. 6 K. 70 f. malomba.

Készpénzfizetés mellett.

A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonként — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Eszköz	Kiló	Kilogramm		Hektoliter	
		K-től	K-ig	K-től	K-ig
lisztvidéki	6	75	7,50	7,50	7,50
	75	7,50	7,50	7,50	7,50
	75	7,50	7,50	7,50	7,50
	75	7,50	7,50	7,50	7,50
fehérmező	6	75	7,50	7,50	7,50
	75	7,50	7,50	7,50	7,50
	75	7,50	7,50	7,50	7,50
	75	7,50	7,50	7,50	7,50
pestvidéki	6	75	7,50	7,50	7,50
	75	7,50	7,50	7,50	7,50
	75	7,50	7,50	7,50	7,50
	75	7,50	7,50	7,50	7,50
bánási	6	75	7,50	7,50	7,50
	75	7,50	7,50	7,50	7,50
	75	7,50	7,50	7,50	7,50
	75	7,50	7,50	7,50	7,50
bácskai	6	75	7,50	7,50	7,50
	75	7,50	7,50	7,50	7,50
	75	7,50	7,50	7,50	7,50
	75	7,50	7,50	7,50	7,50

Egyéb gabonafajták	Kiló	Kilogramm		Hektoliter	
		K-től	K-ig	K-től	K-ig
Rozs	uj	elsőrendű	70—75	6,66	6,80
		másodrendű	—	6,66	6,80
Arpa	uj	elsőrendű	66—72	5,60	6,10
		másodrendű	—	5,60	6,10
Zab	uj	elsőrendű	64—68	5,60	6,10
		másodrendű	—	5,60	6,10
Tengeri	uj	elsőrendű	38—41	5,60	6,10
		másodrendű	—	5,60	6,10
Répe	uj	elsőrendű	—	5,60	6,10
		másodrendű	—	5,60	6,10
Köles	uj	elsőrendű	—	5,60	6,10
		másodrendű	—	5,60	6,10

A határidőszület folyamán a következő kétések történtek:

Buza októberre . . . 7.73—7.70—7.77—7.75—7.77
Buza áprilisra . . . 8.03—8.04—8.09—8.07—8.09
Rozs októberre . . . 6.97—6.95—7.03—7.01—7.02
Zab októberre . . . 5.30—5.31
Tengeri augusztusra . . . 6.20—6.21
Tengeri májusra (1901.) . . . 4.90—4.88—4.89
Répe augusztusra . . . 14.—

Déli egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza októberre . . . 7.76 pénz 7.77 áru
Buza áprilisra . . . 8.09 . . . 8.10
Rozs októberre . . . 7.03 . . . 7.04
Zab októberre . . . 5.29 . . . 5.30
Tengeri augusztusra . . . 6.21 . . . 6.22
Tengeri szeptemberre . . . 6.11 . . . 6.12
Tengeri májusra (1901.) . . . 4.89 . . . 4.90
Répe augusztusra . . . 13.95 . . . 14.—

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza októberre . . . 7.79—7.80
Buza áprilisra . . . 8.13—8.14
Rozs októberre . . . 7.03—7.04
Tengeri augusztusra . . . 6.19—6.20
Tengeri májusra (1901.) . . . 4.89—4.90
Zab októberre . . . 5.29—5.30
Répe augusztusra . . . 13.90—14.—

A budapesti értéktőzsde.

A mai üzlet egy forgalmára, mint az előfordult árváltozásokra nézve igen alárendelt jelentőségűnek volt mondható. A hangulat egy mozzanattal javult volt mondható. A zárlat nyugodt volt.

A helyi értékek teljesen el voltak hanyagolva. A déli tőzsde kevés változást tüntetett elénk; a forgalom minimális, az irányzat inkább lefelé törekvő volt.

A helyi piac teljesen el volt hanyagolva. Valuták és ércváltók változatlanok.

Az előtőzsde: csendes.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 685.—. Osztrák hitelrészvény 662.—663.75. Osztrák-Magyar Államvasuti részvény 656.—658.50. Rimamurányi 516.—518.— korona.

A déli tőzsde: gyengébb.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 683.—684.—. Osztrák hitelrészvény 661.—662.—. Osztrák-magyar államvasut 654.—655.—. Jelzálog bank 424.—. Közüti villamos 596.—598.— korona.

Forgalomba került: 4 százalékos Magyar korona-járadék 90.90—91.—. Villamos vasut 288.— korona árfolyammal.

Utótőzsde. A 4 órai zárlatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény 664.—. Magyar hitelrészvény 684.—. Lezámlító bank részvény 450.—. Rimamurányi vasut részvény 515.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 655.—. Közüti vaspálya részvény 597.—. Villamos vasut 289.— korona árfolyammal.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonzerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar — korona, vörös erdélyi — korona, vörös bánági — korona, középszemű — korona, nagyszemű — korona. Disznószir: budapesti 55.—55.50 korona, vidéki — korona. Táblaszalonka: légszártított vidéki — korona, városi 4 darabos 46.50—47.— korona, 3 darabos 50.—51.— korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, Szilvaiz: szilvóniai — korona, szerbiai 18.—18.50 korona azonnali való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsde kedvtelen, később jobb berlini hírekre szilárdabb.

A déli tőzsde ismét gyengébb.

Zárlat gyenge. Az összes külföldi börzék gyenge jegyzéseire.

Bécs, aug. 9. (Magyar értékek zárlata.) 4% arany-járadék 115.35. Tiszai és szegedi kölesön sorsjegy 138.75. Magyar vasut kölesön ezúttal 99.10. Magyar keleti vasut állami kötvény 117.75. Magyar lezámlító és pénzügybank —. Rimamurányi vasut részvény 514.—. Magyar koronajáradék 90.75. 4%-os Magyar földterem. kötvény 91.15

Magyar hitelbank részvény 684.—, Magyar nyvereménv kölcsön sorsjegye 158.50, Kassa-oderbergi vasúti részvény 349.—, Magyar kereskedelmi bank 25.80.

Bécs, aug. 9. (Osztrák értékek ártalata.) 4 2/3% papírrészes 97.50, 4% osztrák aranyárjárdék 115.90, 1860-iki sorsjegye 134.—, Osztrák hitelsorsjegy 384.—, Angol-osztrák bank 276.75, Bécsi bankjegyek 444.50, Osztrák-magyar bank 1713, Déli vasút 109.—, Dunaszerbajai részvény 767.—, Dohányrészvény 286.—, Császári és királyi arany 11.48, Német bankváltó 118.45, 4 2/3% osztrák ártalék 97.20, Osztrák koronajárdék 97.55, 1884-iki sorsjegy 193.—, Osztrák hitelintézet részvény 663.—, Unionbank 553.—, Osztrák Länderbank 415.—, Osztrák-magyar államvasút 655.—, Elbavölgyi vasút 456.—, Alpesi bányarészvény 452.—, 20 frankos arany 19.32, Londoni váltóár 242.85, Bécsi Tramway Litt A.—, Bécsi Tramway Litt B.—, Lipót kohó —, Az irányzat kedvtelen.

Bécs, aug. 9. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni piacmozgásokban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 663.— Magyar hitelrészvény 684.—, Angol-Osztrák bank 277.—, Bécsi bank egyenlő 495.—, Union bank 553.—, Länderbank 415.—, Osztrák-magyar államvasút részvény 655.—, Lombard 109.—, Elbavölgyi vasút 456.—, Északnyugati vasút részv. 449.—, Dohányrészvény 287.—, rimaruranyi vasút 515.—, Alpesi bányarészvény 452.50, Májusi járadék 97.50, Magyar koronajárdék 90.70, Török sorsjegyek 105.50, Német birodalmi márká 118.52, Napoleon d'or 19.32.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, augusztus 9. (Tőzsdei tudósítás.) A tőzsde az amerikai aranykijelentések hírére és a kínai nemzetközi csapatok előmozdításának hírére nyugodtabb hangulatban nyílt meg, de nemcsak a kínai bizonylatlan lett az irányzat, mert a Frankfurter Zeitung egy cikke, amely a rajna-vestfalli vaspálya helyzetét kedvezőtlenül ítéli meg, kohó részvények eladására adott okot és mert közpénz-igények miatt mára ismét túlnyomó kínálatot vártak. Mindazáltal az árfolyamok a csekély forgalom mellett nem hanyatlottak annyira, mint az előző napokon. Vasutak nem gyengültek. Hajózási részvények gyengültek. A tőzsde a közpénz-igényekről tetemes hanyatlása következtében bágydátlan zárult. Magánészámítások kamatláb 4 1/2%.

Berlin, augusztus 9. (Zárlat.) 4 2/3% os papírrészes 96.50, 4% osztrák aranyárjárdék 97.80, Elbavölgyi vasút —, Magyar koronajárdék 90.40, Osztrák-magyar államvasút 138.75, Kassa-oderbergi vasút —, Bécsi váltóár 84.25, Magyar vasúti beruházási kölcsön 100.75, Alpesi bányarészvény 89.—, Disconto-Commandit 173.60, Általános villamosági Edison 219.40, Gelsenkirchener 205.—, Laurakohó 201.75, 4 2/3% osztrák ártalék 96.25, 4% magyar aranyárjárdék 96.70, Osztrák hitelrészvény 206.—, Déli vasút 25.25, Károlyi Lajos vasút —, Orosz bankjegy 216.05, 4% új orosz kölcsön 97.10, Török dohányrészvény —, Olasz járadék 92.10, Magyar hitelbank —, Dynamit Trust 146.50, Harpeni 174.50, Az irányzat gyenge.

Berlin, augusztus 9. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Késő forgalom. Négyeszázelek magyar aranyárjárdék 96.10, Magyar koronajárdék 90.40, Osztrák hitelrészvény 206.25, Osztrák-magyar államvasút 139.80, Déli vasút 25.25, Északnyugati vasút —, Elbavölgyi vasút —, Orosz bankjegy közepén —, Buschtiehradi —, Orosz bankjegy —, (Ultimo), Lombard —.

Hamburg, augusztus 9. (Zárlat.) 4 2/3% osztrák ártalék 96.05, 1880. sorsjegye 133.50, Déli vasút 24.85, 4% osztrák aranyárjárdék 97.25, Osztrák hitelrészvény 206.40, Osztrák-magyar államvasút 139.—, Olasz járadék 92.60, 4% magyar aranyárjárdék 96.50, Az irányzat szilárd.

Frankfurt, augusztus 9. (Zárlat.) 4 2/3% papírrészes 97.50, Osztrák aranyárjárdék —, Magyar koronajárdék 90.50, Osztrák-magyar bank 121.40, Déli vasút 25.25, Elbavölgyi vasút —, Londoni váltóár 204.65, Bécsi bankjegyek 127.80, Villamos részvény 127.—, 9% os magyar aranykölcsön 77.30, 4 2/3% os osztrák ártalék 96.30, 4% magyar aranyárjárdék 96.—, Osztrák hitelrészvény 206.20, Osztrák-magyar államvasút 139.—, Északnyugati vasút —, Bécsi váltóár 84.25, Párisi váltóár 814.25, Unionbank —, Alpesi bányarészvény 224.—, Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, augusztus 9. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfolyamok januárja. Késő forgalom. Osztrák hitelrészvény 206.25, Osztrák-magyar államvasút 139.—, Déli vasút 25.25, Osztrák aranyárjárdék —, Olasz járadék —, Laurakohó 203.90, Harpeni —, Discont 176.00, Alpesi —, Bécsi bankjegyek —, Az irányzat szilárd.

Páris, augusztus 9. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasút —, 4% osztrák aranyárjárdék 97.05, Osztrák Länderbank —, 3% francia járadék 100.25, Otomanbank 631.—, 3 1/2% francia járadék 101.97, Alpesi bányarészvény —, Déli vasút —, 4% magyar aranyárjárdék

96.—, Párisi bankrészvény 1037, Olasz járadék 91.35, Francia törleszt. járadék 99.32, Osztrák földhitelintézet részvény 1200.—, Török dohányrészvény 313.—, Az irányzat bágyadt.

Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok jelentése.

Augusztus 9. A sertésüzlet irányzata könnyű áru keresett.

A) Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (párkint 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig, Oreg közep (párkint 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig, Fialat nehéz (párkint 220 kilogramm felüli súlyban) 94—95 fillérig, Fialat közep (párkint 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 94—95 fillérig, Fialat könnyű (párkint 250 kilogramm terjedő súlyban) 95—96 fillérig, II. Magyar szedett: Nehéz (párkint 280 kilogramm felüli súlyban) — krajcárig, Közep (párkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig, III. Romániai: Nehéz (párkint 320 kilogramm felüli súlyban) — fillérig, Közep (párkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig, — Könyű (párkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig, — IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (párkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig, — Könyű (párkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig, V. Szerbiai: Nehéz (párkint 280 kilogramm felüli súlyban) 95—96 fillérig, — Közep (párkint 240—280 kilogramm terjedő súlyban) 93—94 fillérig, Könyű (párkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 93—94 fillérig.

Sertéseladások: 1900. aug. hó 7. napján volt készlet 41.952 darab, 1900. augusztus 8. napján felhajtott 50 darab, 1900. augusztus 8. napján elszállított 303 darab, 1900. aug. hó 9. napjára maradt készletben 41.991 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Augusztus 9. —

Megerősítés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Leitner Jenő, kir. József-műegyetemi tanársegédnek a kalotikus gépek, Fleischer József tanársegédnek a technikai fizika, Maly Ferenc tanársegédnek pedig a mechanikai technológia tanszéké mellé, 1900. évi szeptember hó 1-től 1903. évi augusztus hó 31-ig, adjunktussá történt megválasztását jóváhagyólag tudomásul vette s nevezetteket ezen minőségükben a jelzett idő tartamára megerősítette.

Nemmagyarosítottok. Vertis József szombathelyi illetőségű, ugyanottani lakos, ugyancsak kiskoru Ernő és József gyermekei vezetőnevének Vasvári, Popp Gottfried tanító, rendi lakos, ugyancsak kiskoru gyermekei Miklós, Aurélie, Oszkár, Géza, Anna és Paula vezetőnevének Perényi, Kóhut Pál postászlaga, budapesti lakos vezetőnevének Kohos, Baricza Mihály postászlaga, budapesti lakos vezetőnevének Fehérvári, Tantner Ignác postászlaga, budapesti lakos vezetőnevének Szentei, Kóli József posta- és távirati szolga, budapesti lakos vezetőnevének Körömdire, Bauer József magyarbányai illetőségű, ugyanottani lakos, ugyancsak kiskoru gyermekei József, Mariska és Tibor vezetőnevének Bajorra, Zichermann Szevő budapesti illetőségű, ugyanottani lakos, valamint kiskoru gyermekei Etelka vezetőnevének Zemplényire kért átváltatása belügyministeri rendelettel megengedtetett.

Felügyelők. A zilahai ügyészségnél ügyészi állásra két hét alatt; — a pozsonyi ügyészséghez ügyészi állásra két hét alatt; — a kassai adóhivatalnál adóhivatali állásra két hét alatt; — a lovai pénzügyigazgatóságnál titkári állásra két hét alatt; — a nagybecskereki törvényszéknél ügyészi állásra két hét alatt; — a kassai ügyészséghez ügyészi állásra két hét alatt; — a tekei (Kolozsvár) járásbírósnál végrehajtói állásra két hét alatt; — a nagybecskereki pénzügyigazgatóság kebelében fogalmazói állásra két hét alatt; — a décsi törvényszéknél ügyészi állásra két hét alatt; — a nagy-londai járásbírósnál hivataloszlai állásra szeptember 6-ig; — a győri ügyészséghez ügyészi állásra két hét alatt; — a nagybecskereki törvényszéknél ügyészi állásra két hét alatt; — a nagybányai bányagazgatóság számvizsgálójánál számvizsgálói állásra két hét alatt; — a szegedi ügyészséghez ügyészi állásra két hét alatt; — a fehértóti ügyészséghez ügyészi állásra két hét alatt; — közjegyzői állásokra Kis-Celben s Sárvaórt két hét alatt; — a nagybecskereki törvényszéknél ügyészi állásra két hét alatt; — postamesteri állásra Toronyán (Máramaros megye) három hét alatt; — Pécs város törvénhatóságánál utmesterei állásra augusztus hó 23-ig lehet a folyamodásokat benyújtani.

Napirend.

Naptár. Péntek, augusztus 10. — Római katolikus: Lőrinc v. — Protestáns: Lőrinc. — Görög-ortodox: (július 28.) Nikápor. — Zsidó: Ad. 14. — A nap két 4 óra 34 percek. — Nyugszik 7 óra 3 percek. — A hold két 6 óra 23 percek délután. — Nyugszik 3 óra 56 percek éjjel.

A miniszterek nem fognak. Ankt a belügyminiszteriumban a közegő közigazgatási tanfolyamok ügyében.

Nemzeti Múzeum: Régiségértár, nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődíj mellett meglekintethők.

Országos Képtár és a népi iskolai szemléltető képek kiállítása az Akadémiában nyitva délelőtt 9—11 óráig.

Iparművészeti múzeum zárva.

Teknológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9 órától délelőtt 12 óráig és d. n. 3—5 óráig.

Közlekedési Múzeum a Városligetben, nyitva délelőtt 9—12 óráig és délután 3—5 óráig.

Egyleti múzeum az Üllői-úton, nyitva délelőtt 8—12 óráig és délután 2—6 óráig.

Műegyetemi múzeum (Kerepesi-út 72.), nyitva d. e. 9 órától 1 óráig.

Földtani múzeum (Stefánia-út 14.) nyitva délelőtt 10—1 óráig. Belépődíj 1 korona.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-út 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Tanácskozó-és Kereskedelmi szakkönyvtár: VII. kerület, Kerepesi-út 22. szám alatt. Hivatalos órák délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, a Keleti mintatár és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetőség árszámításait is eszköztől) a Városligeti iparmúzeumban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi (kirendelteték központi üzletvezetősége Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. —

Budapest, augusztus 9.

A skandináv depresszió megkezdődve a flak Eből táján van és egy új depresszió érinti nyugatról Angliát. A nyugati maximum magva az éjjel Ausztriát nyomott előre, délnyugati szeleket és gyenge esőket okozva utáiban, míg a keleti maximum centruma mozdulatlanul áll Közép-Európaországban.

Az idő Európa legnagyobb részében száraz és jobbra felhőtlen. A hőmérséklet keleten jóval magasabb, mint nyugaton.

Nálunk az éjjel az előnyomuló maximum hatása alatt az ország nyugati és északi szélén esett az eső, (többnyire 1—2 mm.) míg egyébként az idő túlnyomóan derült és száraz.

A hőmérséklet a normális körül van.

Küldés: Meleg idő várható, az ország északi felében zivataros esőkkel.

Vizállás.

	aug. 8. méter	aug. 9. méter		aug. 8. méter	aug. 9. méter
Ián	Schilling 1.70	1.85	Tisza	M. Felf. 0.12	0.20
Duna	Passa 2.45	2.68		Tokháza 0.14	0.12
	Lina 0.60	0.66		V. Nemény 0.12	0.04
	Bécs 0.04	0.31		Tóthi 0.27	0.20
	Pozsony 5.24	5.82		Tisza-Törd 0.80	0.50
	Komárom 3.05	3.85		Szolnok 0.68	0.70
	Budapest 2.66	2.48		Csongrád 0.12	0.0
	Pács 2.18	2.11		Szeged 1.15	1.10
	Mohács 3.10	3.40		Sárvár 0.94	0.90
	Gombos 2.73	2.76		Trék-Bocse 2.43	2.41
	Ujvidék 2.05	2.02		Tit 0.90	0.6
	Pannónia 1.16	1.04	Óndava	Bárta 0.92	0.82
	Ósora 1.16	1.22	Topolna	Ród 1.16	1.72
Morva	Márcfalva 0.80	0.80	Hodósz	Zemplén 1.78	2.08
Vág	Zelina 0.80	0.80	Székely	Zelina 1.78	2.08
	Trencsén 0.67	0.80	Hornád	Rákóczi 0.80	0.81
	Szendrő 1.02	1.02	Bereznai	Mareta 0.60	0.68
Rába	Sz. József 0.82	0.84	B. J. J. J. 0.14	0.12	
	Sárvár 0.40	0.40	Kőrös	Cajna 0.97	0.91
	Győr 2.02	2.65		N. J. J. 0.97	0.91
Dráva	Pottán 1.10	1.20		Békéscsaba 0.58	0.58
	Zákány 0.10	0.28		Tenke 0.16	0.06
	Ferencv. 0.10	0.28		Győrmonostor 0.24	0.24
	Farkas 2.01	1.91		Békés 0.18	0.16
Mura	M. Sándor 0.06	0.70		Békés 0.18	0.16
Sáva	Zámbor 0.08	0.74		Gyoma 0.00	0.12
	Székely 0.06	1.—	Máros	Gr. Fehérvár 0.60	0.62
	Mitrovics 1.18	1.76		Franyoska 0.42	0.48
	Décs 0.52	0.52		Soborn 0.00	0.—
Szamos	Décs 0.52	0.52		Arad 0.78	0.74
	Szatmár 0.62	0.68		M. J. 0.00	0.00
Kraszna	N. M. J. 0.62	0.68		T. J. 0.68	1.12
Latoros	Kisvárd 0.10	0.16		Kisvárd 0.62	0.68
Laborca	Honoma 0.10	0.16		M. J. 0.62	0.68
Ung	0.60	0.30		Benebecs 0.60	0.62

1900. párisi nemzetközi kiállítás jury-tag.

KÜHNE E.

gazdasági gépgyára Mosonban (Alakult 1858.)

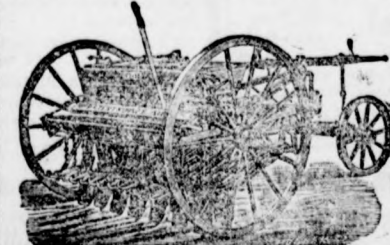
ajánlja a jelenlegi időnyre: rostált, magtárszelelő és kon-
kolyválasztókat. — Uj! „Diadal”-rosta és Kayser-féle
centrifugális gabonaesztályozó.

Hirneves „HUNGÁRIA DRILL” merítő rendszer,
sorvetőit: „MOSONI DRILL” toló-vető rendszer,
„JUBILEUM DRILL” kiscsardáknak.

Legjobb Saak-rezserű
ekett, egyes, kettős és
hármast, a hűres és
rondikivű kolvált Laacke-
féle boronált, rétre és
szántóföldre és hengerelt.

A szüreti időnyre:
borsajtott kűlön bűz
országban és szőlő-
zait legjobb minőségben:

Főraktár:
Budapest, VI. Váci-körút 57/a.

A nekünk bemutatott színtelen megbízható, hiteles
készenléti folytat ezen negyedszázad óta fennálló
rendeltetést a legmegbízhatóbb alátámaszt.

Rendelő intézet Budapest, Andrásy-út 24.
az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugygyógyászati és szexuális, az érfertőzés utá-
bajait, az elgyengült férfiak, magánéletek, a bujálók
szexuális kényelmét, nőknél fehérfolyást, bőrmenny-
ségeket is, valamint mindazon női betegségeket, me-
lyeknek a meggyógyulása a legbiztonságos és leghatékony-
abb gyógyítást új gyógymód szerint, biztos sikerrel,
gyorsan és alacsony

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész és szülészeti dor-
vot csak, kir. oszt. főorvos

RENDEL: naponta, d. e. 10 óráig és délután 4 óráig,
este 7 óráig, 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoküli,
de gyógyászati és gondos kivétel.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerző: Dr. GARAI ANTAL
népszerű UFFUTATÓ (már 10-
12 kiadásban megjelent) nagy betűkkel és csak
közvetlen gyógyászati célra, 1000 példányt, 2 ir.
ár, most csak 90 kr. A könyv jó becsomajogú, leír-
kötődve, 1 iri beállítás mellett bármikor vagy 100
százzal megköt.

A könyv tartalma: I. Az érfertőzés leírása. — II. A nem-
élet ébredése. — III. Az érfertőzés és az éjjeli me-
lény. — IV. Hugygyógyászati (tripper) és húgyvesztőbeteg-
ségek. — V. A bujálók (syphilis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Gy-
ógyítás. — VIII. Női magánélet. IX. A vá-
rosokba mutatott eladott könyvek és postai.

Magyar kir. államvasutak. 77230/900. szám

Pályázati hirdetmény.

(Római és portland-cement szállítása iránt).

A magyar kir. államvasutak igazgatósága az
1901. évről, illetőleg 1903. év végéig szükséges
román- és portland-cement szállítást biztosítani
kivárván, ezennek nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok az 1900. évi szeptember hó 5-ig
beterjesztendők, a bántványok pedig a megelőző
napon déli 12 óráig leteendőek.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek, egy-
szintén az általános szállítási feltételek a magyar
kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szak-
osztályánál (Budapest, Andrásy-út 73. szám, II. em.
40. ajtószám), valamint minden üzletvezetőseknél
megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes
leltérese mellett a magy. kir. államvasutak buda-
pesti nyomtatványtáránál posta útján is megrendel-
hetők, megjegyezvén, hogy az általános feltételek
minden példányánál 50 fillér fizetendő.

A feltételeknek posta útján való beküldése eső-
tén 20 fillér postaköltség is beküldendő.

Budapest, 1900. augusztus hóban.

Az igazgatóság,
(Utánnomlás nem díjazatik.)

Magy. kir. Államvasutak.

Igazgatóság.

Hirdetmény.

a) Új személy- és podgyász-díjszabás életbe lépése a Magyar-Délkeleti h. é. vasuton.
A fentnevezett h. é. vasuton f. év szeptember hó 1-én új személy- és podgyász-díjszabás lép életbe, melyvel gattája-lugosi vonal megnyitása napjától életbe lépett díjszabás érvényen kívül helyeztetik.
Ezen díjszabás a magy. kir. államvasutak díjszabás elárulást iradjában (Budapest, Csengery-utca 33. sz. a.) 20 fillérért kapható.
Budapest, 1900. évi augusztus 2-án.
Az igazgatóság.
Utánnomlás nem díjazatik.

Titkos betegségek

gyógyítására a specialista legjobban ajánlható számos éven át szerzett gazdag kórházi tapasztalatai alapján

Dr. FABINYI J.

v. kórházi orvos, specialista

gyógyít legrovidebb idő alatt biztos sikerrel férfiaknál és nőknél: húgyszólyást, hólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilist, ennek következményeit, makacs bőrbajokat és az önfertőzésből támadt idegbetegségeket.

Meglepő az eredmény férfiúi gyengeségnél (impotentia) úgy fiatal, mint öregebb egyéneknek. Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizethető. Levelekre díjtalanul válasz; kíváncsiakra gyógyszer.

Lakás: Budapest, Erzsébet-körút 12. sz., (Dohány-utca sarok, II. emelet).

Bejártat a lépcsőnél. Külön váróterem.
Rendelés délelőtt 9—3-ig. este 6—8-ig.

Valódi párisi gyártmány, jótállás mellett, eredeti csomagolásban.
Gummi és hálójáték tucatszáma: 1 főtől 6 frtig
Párisi női szivacska: 2 " 6 "
Irrigator: 1,50 " 5 "
Eredeti poszterium oculorum (Pélpisza) Menzinger tanár szerinti veresével 1,50 főtől 2,50 frtig. Szabad. havihaj
alleni kötelek "Diana-6" 3,50 főtől 5 frtig. — Gyűjtő-
menny 5 főtől 10 frtig. 10 főtől megrendo-
léssel 15% árkedezmény.
Megrendelések pontosan és diszkrétan elkészültek.
cs. és kir. szab. közszer-gyártó
KELETI J. Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
Edice belsőt az ártárol. Árjegyzék ingyen. sz. árt. borítékban

MEGLEPŐ UJDONSÁG!
SZABADALMASVA HIMZETT D. R. S. M. 133670
SELYEM LEVELEZŐ-LAPOK

Darabonként 25+35 kr Szab és kiadó tulajdonos
BÉRCZI D. SÁNDOR BUDAPEST VI. KIRÁLY U. 4.
KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN. VISZONTLEADÓK KERESTETNEK

Hotter diätetikus állatgyógyászati praeparatuma, az újkor legkiválóbbjai.**Hotter sertéspera**

I. és II. szám.

Legjobb diätetikus szer az ét-
kedv, tehát a sertések hizásának
előmozdításához, orbáncnál kü-
lönösen bevált. A II. szám has-
menésnél használandó.

Agrii-táppor

lovaknak és szarvasmarháknek.
I csomag 80 kr.

Kitűnő pótlék az abrakhoz, hogy
az állat egészséges és erős ma-
radjon, vese-, máj-, hólyag- és
idegbajoknál használandó.

Hotter-treningbujdja. mosóvíz lovaknak és szarvasmarháknek I üveg 1 frt 20 kr.
Az izmokat és izmokat a legmagasabb körig a friss erőben tartja, az állat, bedörzsölés után, a legerősebb munkát és
treninget kiállja. Megegyeztetésként származó bajoknál ruina esetén, rheumánál és merevségnél is meglepő ered-
ményt nyújt használatik.

Hotter absorbinója. kozm. mosóvíz lovaknak. 1/2 üveg 6 frt, 1/2 üveg 3 frt 50 kr.
Elitárolt mindenféle kőnév és zsíros lerakást, anélkül, hogy a szőrt elpusztítaná. Erősit megáztatott és gyenge iz-
mokat, eltávolít és elpusztít minden butykot és megátall minden gyuladást; különösen bevált epénd, csülökda-
gánál, gumónál, vastag térdknél, eltávolít butykokat az izmok, vastag bokát, dagaszt, a holt azok fellépnek. El-
mulik a térd remegése, és gyógyít mindenféle szűkület.

Főraktár: Apotheke „zum heil. Josef“, Bécs, XII/2, Schönbrunnerstrasse 182/P. Főraktár Magyarország
részére: Török József gyógyszerüzlet Budapest, Király-utca 12. sz.
Raktár a legtöbb gyógyszerüzletben és droguériában — Tessék a védjegyre vigyázni.

**CRÈME
DE FANCHON**
a 3 sziv véd-
jeggyel.

Rögtön finomító és
szépsítő arckrém. Leg-
jobb a világon!
Ártalmatlan!
Zsirtalan!

Elő-
tétely I. K. Nagy
Főraktár: Megy. 2 K.
„URSITS“ gyógyszerüzlet.
Budapest, Rákóczi-utca 3.
Videkre 20 fillér
űrtöltet beki-
dése után
fragkó.

Butorok

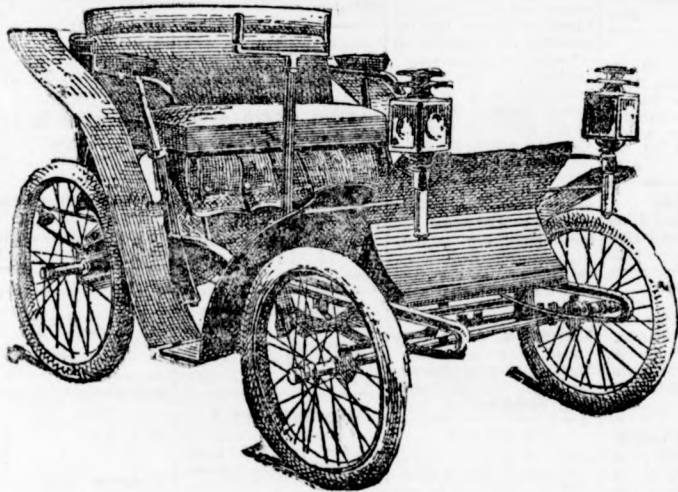
lakásba, előszobába,
konyhába,

boltberendezések

és minden asztalos-
munkák jó kivitelben
legolcsóbban megren-
delhetők 5616

Ligeti asztalosnál,

VIII., Német-u. 11.

ESZKULAP**„De Dion-Bouton“****motoros automobil kocs.****Óránkénti 8 krajcár benzin-szükséglet.**

A legeszményibb automobil kocs, a legtökéletesebb és legegyszerűbb gépezet-
tel. Súly 240 kiló. 2 $\frac{1}{4}$ lóerejű. Vízűtő készülékkel.

A kocs minden gépészeti ismeret nélkül is kezelhető s egy órai gyakorlat
után a gépkezelés föltétlenül elsajátítható. A kocsin két, szükség esetén még egy
harmadik, gyermekülés is van. Acél csövekből, ruganyokból van fölépítve s kerekei
kitűnő pneumatikon járnak. Óránkénti sebessége harminc-harmincöt kilométer és
magaslatokra is fölvezethető. Homokos vagy sáros utakon egyaránt működik.

Julius 4-én az „Eszkulap“ automobil a Criterium du Sud-i nagy versenyben az
első díjat nyerte el, miután a kitűzött 100 kilométeres utról Camus vaze-
tése alatt 1 óra 58 perc alatt mint első érkezett be.

Továbbá a Páris-Rouen közti 240 kilométeres versenyen ez az automobil kocs
érkezett be elsőnek. Menetideje: 7:20 perc. A Bordeaux-Périgeux-Bordeauxi 260
kilométeres uton második. Menetidő: 5:10 perc.

A párisi, londoni, berlini, lipcei, lyoni, baieni kiállításokon nagy feltűnést
keltett s a legutóbbi hamburgi kiállításon az első díjat nyerte!

Aranyérem! Diszoklevél! Érdemkereszt!

Bővebb felvilágosítást ár- és fizetési módokról

a „BUDAPESTI NAPLÓ“ kiadóhivatalában

VIII. József-körút 18. Hartmann József urnál.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Minden szó egyszeri beiktatása peti-
betűkkel 4 fill. Vastagabb be-
tűkből 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hird. ésekre díjmentesen az fel-
világosítást a kiadóhivatal: József-
körút 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

**Hirdessen
mindenki
mindent.**

**Hirdessen
mindenki
mindent.**

**Hirdessen
mindenki
mindent.**

**Olcsón vásárolni
mindent**

**Drágán eladni
mindent**

az apró hirdetések útján
lehet.

Alkalmazást kapni

Munkaerőt találni

az apró hirdetések útján
lehet.

Potom pénzen

veheti most már mindenki
hasznát a nyilvánosság-
nak, mert eltörölték a
hirdetési bélyeget.

Például:
Ez a hirdetés csak
20 fillérbe kerül:

Keresek
őcska konzoltűkről.
Fejér, József-u. 9.

Ez 28 fillérbe:

Olcsón
kínálók jól konser-
vált varrógépet.
Zimmermann, Váci-
ut 117.

Ez 32 fillérbe:

12 olcsó
nászkák veszek.
Schwarz, Nádas-
telep-
utca 12.

Ez is 32 fillérbe:

Keresek
hűtős hűnapos szob-
át Ligeti, Vörö-
vári-ut 8.

Ez 48 fillérbe:

Elmennék
nevelőnek, kintin-
gésített tanár-
jelölt vagyok, igény-
nyes vagyok, igény-
nyes. Rákóczi-
utca 1.

Apró hirdetések
közvetítő irodájában az er-
dei nyugalom mellett még a
következő időkhöz lehet fel-
adni:

Breuer nővérek
dobánytőzsdéje,
Török-utca 54. szám alatt.
Engelmann Mór
gyorsalkönyvtára,
IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.

Franka Pál
könyvtárájának,
IV. ker., Csáky-féle palota.
(Kossuth Lajos-utca, Károlyi-
ter, Károlyi-utca sarkán).

Jambri Kovács
dobánytőzsdéje,
Károlyi-utca 10. szám, (Károlyi-
ter, Károlyi-utca sarkán).

Kernberg Rozália
dobánytőzsdéje,
VIII. ker., Museum-körút 18. sz.

Uj. Nagel Ottó
dobánytőzsdéje,
VIII. ker., Museum-körút 2. sz. (Nemzeti
Színház hátszája).

Nemetsch A. J.
dobánytőzsdéje,
Pest-utca 3. szám.

Rehner Ilona
dobánytőzsdéje,
Andrássy-ut 48. szám.

Szántó Mór
dobánytőzsdéje,
IV. ker., Károlyi-utca 14. szám.

Sopronyi V.
dobánytőzsdéje,
VIII. ker., Károlyi-ut 1. szám.

Toldi Lajos
dobánytőzsdéje,
II. ker., Fő-utca 2. szám alatt.

Zilber és Könyg
dobánytőzsdéje,
Andrássy-ut 4. szám alatt.

Benda Józsefné,
Andrássy-ut 69.

Deutsch Miksa,
Andrássy-ut 85.

Welfenfeld Jakab,
Károlyi-utca 1.

Blockner J.
dobánytőzsdéje,
IV. ker., Szt. István-utca 6. szám.

Eckstein Bernát
dobánytőzsdéje,
V. ker., Fő-utca 4. szám.

Fischer J. D.
dobánytőzsdéje,
IV. ker., Zrínyi-utca 7. szám.

Goldberger A. V.
dobánytőzsdéje,
IV. ker., Váci-utca 9. szám.

Haasenstein és Vogler
dobánytőzsdéje,
V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Leopold Gyula
dobánytőzsdéje,
VII. ker., Erzsébet-körút 14.

Mosé Rudolf
dobánytőzsdéje,
VII. ker., Károlyi-utca 9. sz.

Megel Antal
dobánytőzsdéje,
V. ker., Gőz-utca (Háas-palota).

Schwarz József
dobánytőzsdéje,
V. ker., Marokkó-utca 4. sz.

Tenezer Gyula
dobánytőzsdéje,
IV. ker., Szent István-utca 2. szám.

Sikrány Samu
dobánytőzsdéje,
Budapest, Váci-körút 18.

Goldgruber Mór
dobánytőzsdéje,
Buda II. ker., Fő-utca 17. szám.

Minden apró hirdetés, melyet
itt este 8 óráig beadnak,
már másnap megjelenik a
„Budapesti Naplóban“.

A szokásos 30 kraj-
cáros bélyegilleté-
ket megfizetni nem
kell. Tehát ezennel
a címmel ellátott
apró hirdetések
is bélyegmentesek.

Marian.
A felvilágosítást ingyen
nem adta meg, de szíj.
Majd szíjbeli. Pénteken
1/8 után a kegyed által
elészter megjelölt helyen
lesz. Kérem a lapot
színtén kérem tartani.

Ilolya.
Általad jelzett napon való-
színűleg Sz-en találko-
zunk. Ölelek sokszor, for-
rón. 67/3

Sz. J. Sznelnek.
L. L. takarékpénztár-ir-
gató valódi címét meg-
tudhatja, de előbb küldje
be ön a címét a kiadó-
hivatalba „Takarékpénz-
tár“ jelző alatt. 6806

Karhansitól
lovát ismert helyen
és jelző alatt. Kérem mi-
előbb átvenni. 3090

„Ö“-mnek!
Mikor a sorokat olvasod,
már itthon vagyok és
várom azt a boldog pillá-
natot, hogy karjaim közé
siess, egy év vágyakozá-
sát kárpótolni. Siess, vár-
va várlak. 6797

KERESLET.

Keresetetik
nőfeln fiatal ember vidéki
terményüzletbe, ki már
mint ilyen alkalmazva
volt és a terményüzletet
érti, előnyben részesül.
Ajánlatokat a fizetés és
eddig működése meg-
jelölésével „Termény-
jelzővel a kiadóhivatal
továbbít. 3076.

Alkalmazást
nyer, isz. okleveles ma-
gyar-német, zongorában
is oktató tanító, pusztá-
egy IV. elemi osztályt
vezető leányka mellé. Cím
a kiadóhivatalban. 3026

Magasabb
osztályu gymnazistához.
vidékre, képzett, jó meg-
jelenésű keresetű ne-
velő keresetetik. Teréz-
körút 3. II. 32. Reggel
8-9-ig. 6798

Légszusz-
kályhát, nagyobb fajtát
veszek. Tolnai, Károly-
körút 9. 6796

Pénzbeszedő,
raktárnak, vagy más meg-
bízható állást keres egy
vagy keresetű. Szükség
esetén biztosítékot is
rendelkezik. Cím. Kender-
utca 3., I., 10. 3078

Mérlegképes
könyvelő, ki az osztály-
soroktatás kezelésben is
járatos, felvételt Kunetz
Mór banküzletében Szas-
badkán. 3055

Segéd
vezető és porcellánkeres-
kedő, kintin bizonyítvány-
nyal, esetleg 2-3000 ft
nyelvével is rendelkezik,
kiszolgált katonai, raktár-
nok, pénzügyi, üzlet-
vezető vagy más mez-
felelő állást keres azon-
nali beépítésre. Szíves
megkeresések „P. M.“ jel-
zővel a kiadóhivatal-
ba küldendők. 3082

Elő szobaleány
aki szabni, varni tud
azonnal felvételt Bala-
toniútra, arckép szük-
séges. Értekezhetni lehet
Rombach-u. 5. I. 14. 3060

Használt
előszoba szekrényt
tűkről és betálynnyal
venni óhajtok. Ajánlatok
H. J. alatt a kiadó-
hivatalhoz kérek. 2983.

Keresek
elegáns villát Városliget-
ben, Svábjegyen vagy
Lipótmezőn, teljes beren-
dezéssel, legalább 5 lak-
szóval, fűrdőszobával és
hó 20-2500 négy méter
hónapra. Kiválóan magas
földszint szép verandával.
Ajánlatok „Villa“ jelzővel
a kiadóhivatalba küld-
endők. 6783

KINÁLAT.

Könyvvezetői-
oktatás, társaságban vagy
egyenként, egyszerű és
kettős-könyvtárral, kamat-
kontokorrent, keresek.
számadás, váltójog, 6 h-
ten belüli alaposan tanít-
tatik. Főkönyvelő Poliká
VI., Bulyovszky-utca 28.
Tálatlható 1-3-ig d. u. és
este 1/2-8-ig. 6795

Kitűnő szabóné
ajánkozik házhoz, esetleg
házon kívül is elvállal
munkát mérsékelt díja-
záért. Szentkirályi-utca
21. II. em. 26.

Pénzbeszedőnek,
raktárnak, vagy más
megfelelő állásra ajánko-
zik egy intelligens jó
megjelenésű volt keres-
kedő. Cím: József-körút
69. III-ik udvar (vagy
Pál-utca) földsz. 6. 3083

Művelt férfi,
ki a magyar, német, fran-
cia, angol és olasz nyel-
vet bírja, irodalmilag is
képzett, bármilyen, tudó-
mányához illő foglalko-
zást, szerény feltételek
mellett vállalna, esetleg
oktatást adna. Ajánlatokat
kérek „F. S.“ címre VII.
Bethlen-utca 10. I. emelet
ajtó 10. 3047

Butorozott
utcai szoba külön bejárattal,
nyugatos egy udvari
szoba is kiadó. Kereseti-
ut 13. II. 16. 3087

Teljes ellátást
kaphat 2-3 intelligens
fiatal ember distingált
urnél, Kerepesi-ut 13.
II. 16. 3086

Nagy
szoba, konyha, elő- és
fűrdőszobából álló lakás
elutazás miatt — esetleg
butorozva is — minden
elfogadható áron, kiadó.
Erzsébet-körút 5. III. em.
32. sz. 6782

Kerékpár
új potomáron eladó Lieb-
szí fűszerüzletben Her-
nád-utca 27. 6784

Balaton
legszebb partján: Lellén
villatelek 25 frtos havi
résztulajdosásra eladó.
Házak olcsón felépíthetők.
Háztelekért fordulhatni
Illek Vince plébánoshoz
Bogláron. 6771

Félistálló gőzgép
kihuzható hőkezelő-féle cső-
veszkázzal, kb. 19 m.
tűzfűtőtellet 5/2 átm. gőz-
nyomásra, ujonnan telje-
sen kijavítva, legjobb ál-
lapotban, jutányosan eladó:
Gödcön és Kont. V. ker.
Aikotmány-utca 31. 6788

Cukrászdát
Szávabrodában, 7 éve
egyedülálló, katonai ter-
ezése és kioskizál, halál-
eset miatt eladja Szemes
József. 6772

Üzlet.
Egy nagyobb alföldi város-
ban egy jó forgalmu fű-
szer- és rövidruha üzlet
házzal együtt más vállalat
miatt eladó. Cím a kiadó-
hivatalban. 3062

Csinosán
butorozott különbejárattal
szoba a lépcsőházban egy
vagy két intelligens ur-
nak f. hó 18-re kiadó.
Szentkirályi-u. 6. fsz. 6.

2 kr. 1 Lakás-
Hirdető-Ujság, melyben a
főváros összes kiadó laká-
sai, bolt, raktár és
pincehelyiségei körülfé-
nyezve és abc sorrendben
vannak közölve. Kapható
minden tőzsdében és a
kiadóhivatalban Kerepesi-
ut 57. Ugyanott naponta
bejelentetők a kiadó he-
lyiségek. Közvetítés díj-
talan. 6785

Hársfa-utca 36.
első emeleten lakás (3.
utcai, egy udvari szoba,
akór, előszoba, konyha
stb.) augusztus elsőjére
olcsón kiadó. 3046

Elegáns
butorozott különbejárattal
hónapos utcai szobák
fűrdőszoba használattal ju-
tányosan kiadó. Cím:
Klauzál-utca 35. II. 18. 6804

Fonyód-
fűrdőtelep Szarvas-szálloda,
a szállóban magaslatoan fe-
kvő Béla-telep, ösödő és
Balaton közvetlen közelé-
ben még több szoba ki-
adó olcsó áron, jó
konyha, olcsó ételek, olcsó
szállattermésű borok, ven-
dégnek jó kiszolgálása
biztosított. Cím Szarvas-
szálloda Fonyód-fűrdőtelep
6803

Tanuló su
intelligens gyermektelen
családnál, felsőbb és közép-
iskolákhoz közel, teljes
ellátást kaphat. Teréz-kör-
ut 35. II. 32. 3092

Szépen butorozott
szoba
előszobával intelligens
gyermektelen házaspárnál
azonnal kiadó (katonatisz-
teknek szolgálatalkalmas.)
Cím Klauzál-utca 6. fszint
jobbra ajtó 1. 3091

Tejeszarnok
csemegével összekötve, fő-
város szomszédság legjob-
bított és legérgebb üze-
lete, hol naponta most
nyáron 200 liter tej fo-
gyasztatik, átlag a tiszta
használatra 6 forint,
sürgős elkészítés miatt ju-
tányosan eladó. Bővebbet
Niemetz Gyulánál József-
körút 22. fizetlek adas-
vétel irodájában.

Szorgalmas
fiatal ember, egy gabona-
vagy termény-üzletbe azon-
nali belépne, levelek „Sze-
rény feltételek“ alatt a ki-
adóba kérek. 6801

Calcium carbidot
elad Takács Győző és
Társai Budapest Szentki-
rályi-utca 10. magyaror-
szági vezérképviselet. 3093

Emdeni
gumár és magyar tojástól
származott idejű libákat
adok el. Törzse 18 korona
és 1 kor. 20 fill. csomagol-
ás. Jászberényi Miklós
jegyző Mezőtárkány Heves-
megye. 6802

Szoba,
butorral vagy anélkül
azonnal kiadó. Dob-utca
50. I. 53. 3061

Tej- és kávé-
csarnok a főváros leg-
előkelőbb kerületében,
nagyon jó menetű azon-
nali eladó. Ügynökök ki-
adva. Cím a kiadóhiva-
talban. 3088

Régi fűszerüzlet
kitűnő menetű, lakással
együtt 650 forint novem-
berre kiadó. Váci-utca 75.
a ház mesternél. 6790

Egy fehérmű
tisztító-intézet azonnal el-
adó Cím a kiadóhiv. Dem-
binszky-u. 8. I. 5. 3089

Cipő alkalmi
eladás. Finom férfi- és
női cipők 1 fűtől 5 fűt.
fél és kivágott cipők 65
król 2 fűt 50 kr. Weiss
Budapest, József-tér 12.
2996

Uradalom
9134 hold Sárosmegye,
1.2.0.000 koronáért el-
adom. 80,000 korona jöve-
delem. Kuchta, Tisztele. 6794

Használt
de jó karban lévő három-
kerékű gyermekocsi ol-
csón eladó. Dembinszky-
utca 8. I. 12. 3058

Elegáns
két ablakos iszta,
férgmentes és ké-
nyelmes különbejár-
attal szoba f. hó 15-re
hölgynek vagy
urnak olcsón kiadó.
Sándor-utca 30/B. I. 13.

Emlékek.
ajándéknak kiválóan alkal-
mas. Egy életnagyságu
nagyított fénykép bármily
fénykép után művészen
elkészített, meglepés-
esen ajándéknak nész, név,
születésnapra legalkal-
masabb, miután egy ily na-
pán nemcsak pillanatra,
hanem örök időkre illő
szobadísz is, a lezsebb
és örök emlék kedves ha-
lattól a fénykép sér-
tetlenül visszaadatik, a
hű másolatot kezeskedem,
a vidéki rendeléseket
pontosan eszközölöm. Grosz
József, VI. Proféta-utca 5.
3011

Butorozott szoba
egy utcai, egy udvari
szoba, különbejárattal, esi-
nosan butorozva intelli-
gens családnál azonnal
kiadó. Cím József-körút
69. III-ik udvar (vagy
Pál-utca) fsz. 6. 3084

Elegáns
butorozott, különbejár-
attal szép nagy szoba
1 vagy 2 ur részére
nyugatos olcsón azon-
nal kiadó. Dessewffy-
utca 25. I. em. 21.

Saját termései
kitűnő fajta francia ha-
rakot szállít 5 kilós ko-
sarakban 3 forint utánvét
mellett Laky Gyula,
Pécs. 6728

Különbejárattal
utcai szoba, fűrdőszoba-
használattal, azonnal ki-
adó VIII. Kender-utca 3.,
I. 10. 3077

Homokbirtok
25 forint holdja, alkalmas
szőlőnek, szántónak, legelő-
nek. Üblik János, Kálcsona.
6746

Butorvezők
figyelmébe! Olcsón elad-
nak fabutorok, divánok,
matracok és sodrony
ágybetétek Erzsébet-körút
23. sz. 3086

Úti versenygép
egész új Reithoffer-töm-
lővel, elutazás miatt na-
gyon olcsón eladó. Kere-
pesi-ut 81. II. 10.

Két szép szoba
elegáns butorozva, kü-
lön bejárattal és egymásba
átjárható egy gyermekte-
len családnál az Andrássy-
ut és nyugati pályaudvar
közében azonnal kiadó.
Teréz-körút 35. II. 32.

Mázol munkákat
elavall jutányos árban
Tamasits András. József-
körút 18. szám. 6866

Férflak
figyelmébe.

A legmagasabb és idült
gyógyfolyásnál (magyo-
lyás stb.) egyedül gyors
és biztos sikerrel használ-
tatnak a „Gonorrol-pilulák“
melyek egyedül csak Si-
berstein S. gyógyszer-
laboratóriumában Bécs IX.
Rossauserláde 35. kapu-
tál, ára egy doboznak 2.50
ft (ezen összeget levél-
bélyegekben is lehet be-
küldeni).

Közép-osztály
Ferenc József-kabát 4 frt
Jaquet — — — — 5 frt
Frack — — — — 5 frt
Nadrág — — — — 2.50.
Rothberger Jakab,
Krisztó-tér 2. I-ső emelet.

Ügynökök,
kik az 1888. évi
XXXI. t. c. érte-
ményben sorozottak-
nak részleteit
V. 16. előszóval már
megküldték, ilyen
minőségben, ilyen
gyorsan juttatékni
később esetleg az
áttételre felre-
teltnek.

Fleissig Sándor
bank- és váltó-
Budapest, VII., Er-
zsébet-kör t. 2.

Nevelőnőket
francia, angol és német-
homakot, okl. magyar ta-
nítónőket, minden nem-
zetiségű bennelátás-gyer-
mekkertésznők lelki-
meretesen ajánlok és el-
helyezek. Magyar okl. ta-
nítónőket, zene és nyelv-
ismereteket sürgetően
keresek 500-600 ft évi
fizetéssel.

Szegheőné S. Lujza
BUDAPEST,
VI., Dessewffy-utca 22.

Ászokhordók
borérettek, eladók. Szé-
kelyborkereskedés Székely-
Keresztur. 6751

Szolid árak.

Mautner
Henrik
butorszállítási és berak-
tározási vállalat

BUDAPEST,
VIII. József-körút 21.
Száraz raktárak.

Butor
kézpénzért vagy
részlet-
fizetésre
legelőcsőben
FUCHS
BODOG-nál
BUDAPEST,
József-körút 26.
Képes árjegyzék ingyen
és bérmentve.

Butor
kézpénzért vagy
részlet-
fizetésre
legelőcsőben
FUCHS
BODOG-nál
BUDAPEST,
József-körút 26.
Képes árjegyzék ingyen
és bérmentve.

Butor
kézpénzért vagy
részlet-
fizetésre
legelőcsőben
FUCHS
BODOG-nál
BUDAPEST,
József-körút 26.
Képes árjegyzék ingyen
és bérmentve.

Butor
kézpénzért vagy
részlet-
fizetésre
legelőcsőben
FUCHS
BODOG-nál
BUDAPEST,
József-körút 26.
Képes árjegyzék ingyen
és bérmentve.

Butor
kézpénzért vagy
részlet-
fizetésre
legelőcsőben
FUCHS
BODOG-nál
BUDAPEST,
József-körút 26.
Képes árjegyzék ingyen
és bérmentve.

Butor
kézpénzért vagy
részlet-
fizetésre
legelőcsőben
FUCHS
BODOG-nál
BUDAPEST,
József-körút 26.
Képes árjegyzék ingyen
és bérmentve.

Butor
kézpénzért vagy
részlet-
fizetésre
legelőcsőben
FUCHS
BODOG-nál
BUDAPEST,
József-körút 26.
Képes árjegyzék ingyen
és bérmentve.

Butor